

312157

ప్రతి దినము ప్రకటింపఁబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

సంపుటము ౧౭
Vol. 17

చెన్న పట్టణము 1929-వ సం॥ మే నెల 4-వ తేది శనివారము

శ్రీ శుక్లనామ సంవత్సర చైత్రమాస బహుళ దశమి

సంచిక ౨౪
No 28

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్పగొప్ప వారిచే
వేలకువేలు యోగ్యతా
పత్రములు పొందియున్నది
తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువుపోట్ల
బావును. పార్శ్వపునొప్పుల బారదోలును.
పోట్ల బోగొట్టును. బెణుకులు భేదించును.
వాపుల రూపుమాపును. దగ్గునుతగ్గించును
దురదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నొప్పుల తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనము
అన్ని విధములగు నొప్పులకు
సంజీవివంటిది

పంచభాష చీటి చూచి కొనిన
మోసము గలుగదు.

చక్కని డబ్బితో నహా సీసా 1-కి 0-10-0
డజన్ 1-కి రు 6-4-0 లు.

ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండదగినది.

అమృతాంజనం డిపో

6, 7 తంబు శెట్టిపేటి, మద్రాసు
తేక

109, ఫ్రేరిరోడ్డు, ఫోర్ట్, బొంబాయి.

[క్రొత్తకూర్పు]

తెలుగు

[1927 సం॥ పు]

హిందూలా.

రెంటాలవెంకటసుబ్బారావు పంతులుగారు.

11

వి. ఏ., బి. ఎల్., హైకోర్టు వకీలు, మద్రాసు, గ్రంథకర్త.

4280

మల్లాప్రగడ రామచంద్రారావు పంతులుగారు.

వి. ఏ., బి. ఎల్., హైకోర్టు వకీలు, మద్రాసు, గ్రంథవిస్తరకర్త.

మంచి అచ్చు, దళసరి కాగితములు, గట్టి కాలికొబైండు, పై అట్టమీద బంగారపు అక్షరములు,
480 పేజీలు, వెల రు. 8-0-0. పోస్టుఖర్చు నహా రు. 8-8-0. విక్రయ డిపో, మైలాపూరు, మద్రాసు.

మీరు చెల్లించు వైకమునకు తగిన

ఆభరణములు

దొరకు నమ్మకమైన దుకాణమేదీ? యని మీరు నగలను కొనుటకుమునుపే చక్కగా విచా
రించి, దీర్ఘ కాలమునుండి ప్రజలలాభము నిమిత్తమే వ్యాపారమును సాగించుచున్నట్టి దుకాణము
కంటే బేరముచేసిన, యెనుక చింతించవలసిన అవసరముండదు. గాన జగత్ప్రసిద్ధిబెందిన ఈదిగువనల్ల
మునకే దయచేయు.

ఉమ్మడి రామయ్యశెట్టి గురుస్వామిశెట్టి కంపెనీ.

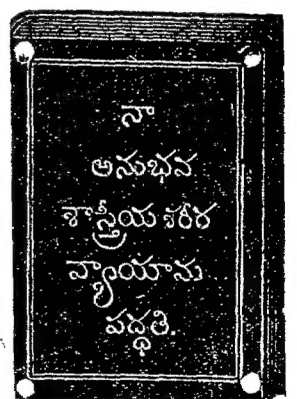
నగలవర్తకులు, 25, చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

ఉచితము.

ఉచితము.

అందఱకు నుచితముగా బంపబడును

ఈ గ్రంథమునందు
శరీర వ్యాయామ విషయ
ములు పూర్తిగాచర్చింపబ
డినవి. ఇందునాయొక్క
యూ, నాశిష్టయొక్క
యూ, పెక్కుపద్ధతులను
నూచించుచున్నాము
లుగూడ కలవు. దీనిని స
మగ్రముగ పఠించితేని
నావ్యాయామ పద్ధతి
మీకు బాగుగా బోధపడ

గలదు. ప్రతిభారతీయునకును దీని జదివిన మాత్రమున నూతనో
త్సాహమును శరీర వ్యాయామాసక్తియు కలిగి తీరును. తపాలా
ఖర్చుకు మాత్రము రు. 0-2-0 రెండుజాబుల పంపితిరేని యీ
గ్రంథము వెంటనే పంపబడును. దీని, మిశివయూత్రయందు ని
స్సంశయముగ మార్పు గలిగితిరును. ఈసమయము పోగొట్టుకొ
నకుడి. ఈవిషయము మీచిత్తమునందుండగనే లేఖను వ్రాయు
ను. దీనిని జదివి ఆయురారోగ్యబలముల సమభవించుదురగాక
ప్రొఫెసర్ యం. వి. కృష్ణారావు, అఖిల భారతీయ శరీర
వ్యాయామమార్గదర్శి, పోస్టు బసవకొండ, బెంగళూరు పిటి.

గాంధీ దైవజ్ఞుడు

భవిష్యత్తునుగురించిన 5 ప్రశ్నలకు బదులు వ్రాయుటకు
రూ 1-0-0. పైప్రప్రతిశ్నకు 0-4-0 అవును. ప్రశ్న వ్రాయు
ముకాలను తెలుపవలెను సర్వకార్యములయందును జయము
పొందుటకు "జయవకీరణి" తాయతు 1కి రూ 2-0-0 వి. పి.
ఖర్చును. 0-4-0.

102

వి. కె. శతగోపాచార్యులు, తిరుత్తణి, చితూరుజిల్లా.

సంస్కృతము
అందుకోలిమిబేదము,
ఉదకమండలం.
తిరిచినాపల్లి.

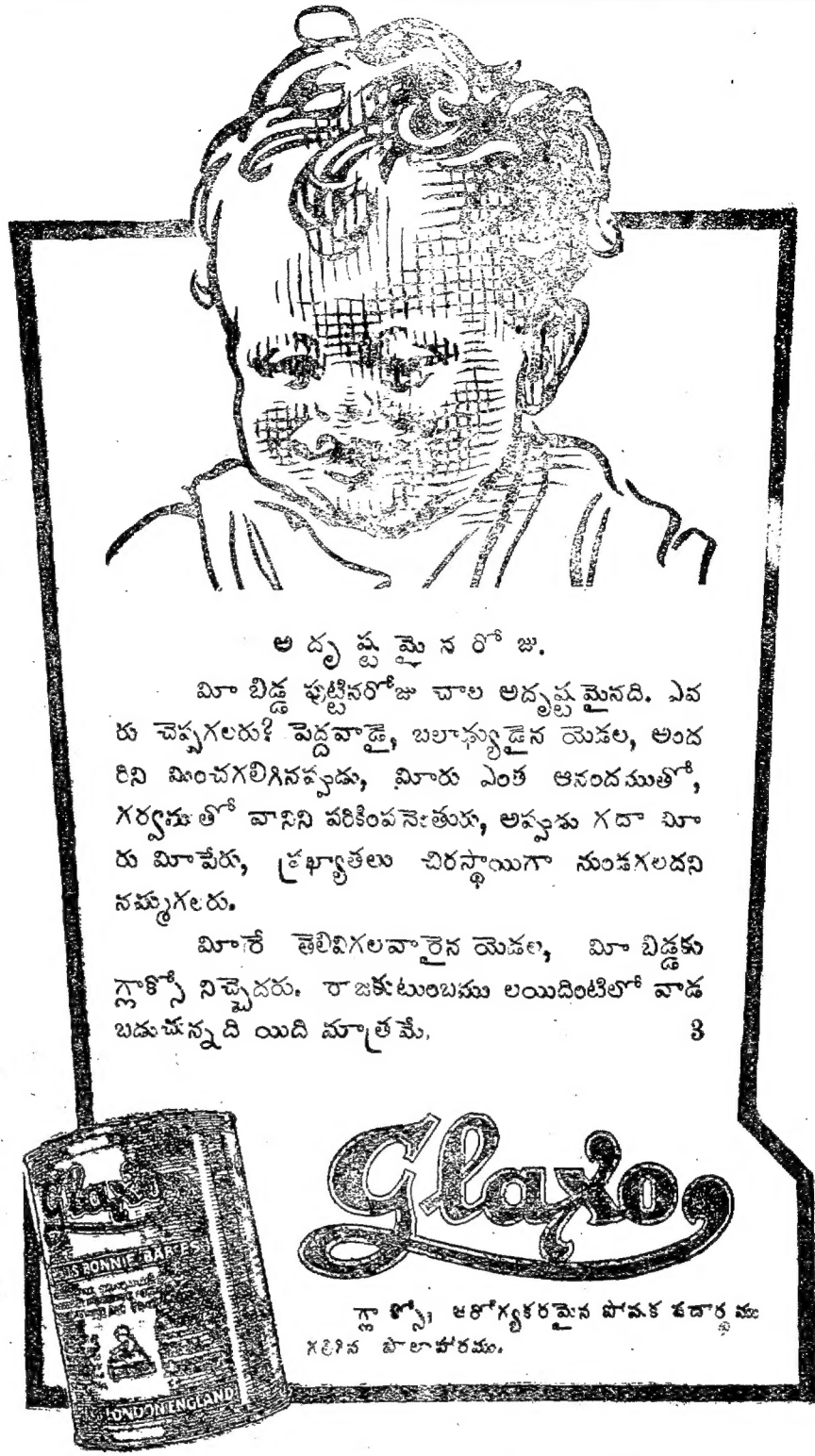
వా తెచ్చి. గా॥ శ్యా॥ ఫిలిప్సు, మధనశాసనమున
ఒకటి తమమీదమైన గౌరవమును పాటకున్నదా లేదా
యను విషయము నివిలో కొద్దిగా తీర్చుకొనవలయు, మతా
ధివతికూడా కట్టికు అందరినీ సే, ఇతరులకు ఎట్టి అటాకను
న్ను లేకుండా ఉండేటట్లుగా పెళ్ళి అధికారమున్నదనియు, అ
ట్టివాళ్ళకు వ్యతిరేకముగా ప్రతివాడు అంకపరిమితము
వియ్యూరూపాయలు దా మేజను ఇచ్చిచో చాలననియు తీ
ర్చుకొని, విగిలిన మొత్తమునకు దావా తీర్చివేసిరి. (ఈ
తీర్పు, 29 మద్రాసు లా 333, 1904 వ తేదీలో వచ్చింది.)

4. ఒక జమీందారీవారసత్వమునుండి తనదా రా
గా, వారిలో వాటి ఒకదా వదలెను. ఆదావా మధ్యకర్తల
ఎవరైనా కారం రాజీవేసికొనబడినది. అలాగే కారం ప్రస్తు
తపు దావాలో ప్రతివాడిగానున్న వాటి జమీనులో కాలవ
భాగము ఇచ్చేటట్లున్నా; వారు, ప్రస్తుతపు దావాలోని వా
దికొండగానీ, వారి వారసులకున్నా కొంతమేస్తానెన్న ఇ
చ్చేటట్లున్నా ఏర్పాటుచేయబడినది. నెడకటి దావాకు ప్రస్తు
తపు దావాలోనివాడిగాని, వారికొండగాని, పార్టీలుగాను.
అందుచేత, వాదిపై రాజీవాదాలోని ఎగ్జిమెంటుకు పార్టీగా
రుగాన, ఆరాజీవాదాప్రకారం మేస్తానెన్నకొరకును ప్రస్తుత
పు దావాలోని వాడికి అధికారములేదని ప్రతివాది, వాదిం
చెను. గా॥ శ్యా॥ బాక్సన్ గార్లు, మైరాజీవాదాలో, ప్రస్తుతపు
ప్రతివాది ఎగ్జిమెంటుప్రకారం మేస్తానెన్న ఇవ్వకపోయిన
చో, వాదికొండగానీ, వారి వారసులకున్నా ప్రతివాడి ఇ
వ్వబడిన జమీను కాలవభాగముపై "చార్జ్" ఉండేటట్లున్నా
ఏర్పాటుచేయబడి ఉండుటచేత వాడికి రాజీవాదాప్రకారం
మేస్తానెన్న కొరకున్నావున్నదని తీర్చుకొంది. సాధాగాను
గా, ఒక కాంట్రాక్టుకు పార్టీగానివాడికి ఆ కాంట్రాక్టులో మర
కును ఎవరైనా చేసి అధికారము లేకున్నది ఆ కాంట్రాక్టులో
కాంట్రాక్టుకు పార్టీగానివారిలాభముకొరకు ఒక మరకు పెట్టబ
డి, ఆమరకును ఎన్నోర్వచేయుటకు, ఆ కాంట్రాక్టు పార్టీగా
నివాడికి, ఆమరకు ఎన్నోర్వమెంటుకై కొంత ఆస్తిపై, ప్ర
స్తుతగాని, వాడిగాని ఇవ్వబడినచో, ఆ కాంట్రాక్టు తరువాత
విత్తమే పెట్టబడిన మరకును ఎన్నోర్వచేయుటకు, వారు కాం
ట్రాక్టుకు పార్టీ కాకపోయినను, అధికారమున్నదని తీర్చుకొం
ది. (ఈ తీర్పు, మద్రాసు లా 333, 1904 వ తేదీలో
వచ్చింది.)

5. ఏదో అను వారు 'ఏ' కి ఒక నగను అంగణకొనే
వారిని కుదుర్చుటకై, "బి" చేతికి ఇచ్చెను. "బి" ఆ నగను తీ
సికొనినది "సి" అనువారిగర్భ వామిగాపెట్టి అప్పు తెచ్చు
కొనెను. గా॥ శ్యా॥ వారి, కృష్ణకండాలో గార్లు, ఆ వామి
(నెట్టి) చెల్లదనియు, "బి" కి లాప్రకారం ప్రాసమనే లేదని
యు అందుచేత, ఆరసికి అనగను వామిపెట్టేవాళ్ళులేదనియు
తీర్చుకొంది. (సి. సి. సి. య్. 5 ఆఫ్. 1927)

6. ఒక నివసించున విలేజువు, రెవెన్యూ ఆస్తి కేవ
లముతోనన్నపుడు, యాస్తిలోనుండి విచ్చేయదాము
లో నుండి కొత్త ఆస్తిని కేవలము, అట్లు కొత్తగా ఆమె
కొన్న ఆస్తి ఆమె ప్రీధనమును, భర్తయొక్క ఎన్నేటా
చేరెను. అందుచేత ఆస్తి నూతనముగా కొన్న ఆస్తిపై ఆమెకు
సంపూర్ణాధికారమున్నది. ఆయాస్తి ఆమెభర్త వారసులకు కేం
దదు. ఆమె ఎవరికిన్ని ఆయాస్తి ఇవ్వకపోలే ఆమె ప్రీధనం
వారసులకే పోవును. గా॥ శ్యా॥ రాచేళం, బాక్సన్ గార్లు,
ఏ. యన్. 199 ఆఫ్. 1926.

7. ఒక నికంతువును పుత్రసంకానములేదు. ఒక కుమ
రైమాత్రం ఉన్నది. ఆకుమార్తె ఉండగా, తన అనుభవములో
నన్ను యనదాస్తిని కుమార్తెకు సరెండచేసెను. ఆకుమార్తె,
తల్లి (విరికిఉండగానే) చనిపోయెను. ఆనికంతువుయొక్క భ
ర్తకు వారసులైనవారు, ఆకుమార్తె చనిపోయిన, కన్నం
కుసంపత్నములతోగా పొనెననుకు దావాతీసికొనిరాచేడు.
దరిమిలా ఆ తల్లి (ని తం. తు పు) చనిపోగా,
ఆమె చనిపోయిన పన్నెండు సంవత్సరములలోగా దావా తె
చ్చిరి. గా॥ శ్యా॥ ఫిలిప్సు, రీటిగార్లు. ఇట్లు తీర్చుకొంది.
ఒకమాత్రం తల్లి కుమార్తెకు సరెండచేసినకర్వాక, అ తల్లి లా
ప్రకారము చనిపోయినట్లే భావించవలెననియు, (ఆవగానివిలో
జెట్) అందుచేత కుమార్తెచనిపోయినకన్నం తల్లికి వారసత్వము
నకు హక్కులేదనియు, అందుచేత, ప్రస్తుతపు దావాకు వాళ్ళ
అధికారము కుమార్తెచనిపోవుచున్నపుడే కలిగినదియు, ఆపు
టికొండి పన్నెండు సంవత్సరములలోగా దావాతీసికొనిరాక

అదృష్ట మైన రోజు.

మీ బిడ్డ ఫుట్టినరోజు చాల అదృష్ట మైనది. ఎవ
రు చెప్పగలరు? పెద్దవాడై, బలాభ్యుదయ యెడల, అంద
రిని మించగలిగినప్పుడు, మీరు ఎంత ఆనందముతో,
గర్వముతో వానిని పరికింపవలెను, అప్పుడు గదా మీ
రు మీపేరు, ప్రఖ్యాతలు చిరస్థాయిగా నుండుగలదని
నమ్ముగలరు.

మీరే తెలివిగలవారైన యెడల, మీ బిడ్డకు
గ్లాకోస్ నిచ్చెదరు. రాజకుటుంబము లయిదింటిలో వాడ
బడుచున్నది యిది మాత్రమే.

గ్లాకోస్, ఆరోగ్యకరమైన పోషక కదార్థము
గలది పాలాచరము.

ఆరోగ్యకరమైన అందుకో, గ్లాకోస్
(ఇంగ్లాండులో ఇంకాకొరకైన చేపకాడినది)
వహించుటకు వెం. 50 మద్రాసు.

276

పావురచే దావాకు విమలమైన పట్టినదని తీర్చుకొంది. (ఏ.
యన్ 809, 810, 445 ఆఫ్ 1924)

8. మతాధికారమైనవాటికి జ్యూరిస్టికలులో వారినై
వతనియక తనదాలనుచున్న వివారించేవాళ్ళువున్నది
ఒకర బ్రహ్మచర్యము వింతులో మలవారితో భోజనముచేసి
రనియు, అందుచేత వారిని ఎందుకు కలలుతోనంది వెలిశేయ
నూడదో కారణము చూపమని, మతాధిపతి నోటిను ఇచ్చె
ను. ఆ నోటినుకు జవాబిచ్చలేదు. అందుపై మతాధిపతి దా
రిని కలములోనుంచి వెలిశేసెను. తనవార, మతాధిపతికి ఆ
ట్టి అధికారములేదనియు, వాడు కలములో చే ఉన్నట్లు దీక్షకు
చేయించమనియు, ఆ భోజనము చేసినవారు దావాచేసిరి.
గా॥ శ్యా॥ రాచేళం, బాక్సన్ గార్లు, ఏ. యన్. 382 ఆఫ్
1924 లో, ఇట్లు తీర్చుకొంది. మతాధిపతికి జ్యూరిస్టికలు
ఉన్నవిమయములో, ఆయన పార్టీకి నోటిను ఇచ్చి పార్టీతన
కేసును కెప్పకొనటకు ఆవకాశమిచ్చిన కర్వారే, పాక్షికము
చేసిన ఆర్డరు తప్పని నిలికొద్దువారకీయు. ఒకరలములోను
న్నట్లు దీక్షలేదనకు దావా నిలికొద్దుతో వేరూపింపలేదు.
నిలికొద్దు ఆట్టి నిమజ్జమును తీర్చుకొనెను.

మాదిఫల రసాయము
సర్వవైద్యములకు సంజీవి వంటిది. గర్భిణీ
స్త్రీలకు చాల మంచిది. నోట నీరుచుట, వికా
రము, గుండెలలో మంట, తల తిరుగుట, ఇత్యాది
దుర్గణములను బోగొట్టును. వెల బుడ్డి 1కి 1-8-0.
6 ఆర్న రసాయనశాల,
ముక్త్యాల, (కృష్ణా)

త్వరపడుడు! త్వరపడుడు!!

ఇకను మోసపు పుస్తకములను కొని మోసపోకుము.

సతీపతికుటుంబాల రహస్యములు.

ఇట్టి గ్రంథ మిదివర కాంధ్రభాషలో కలుండెయింప
లేదు. ఇందు గృహస్థాశ్రమధర్మము సతీపతుల న్యోగప్రేమ
తో వర్ణింపబడినవిధము, ప్రేమతత్వము, స్త్రీజాతులు, పురుష
జాతులు, వాని ప్రవర్తనలు, జాతుల పొంతనములు,
వానియొక్క అభిప్రాయము, కర్మకర్మసారములు, వాని
లక్షణములు, ఎట్టి సతీపతుల కెట్టి సంతానము గలుగునను విష
యము, గర్భవిషయములు, గర్భస్త్రీ లనుసరింపవలసిన విధు
లు, గర్భవతుల యారోగ్యవైద్యకర, శిశురక్షణ, అక్రొడం
ప్రవైరములకు గల కారణములు, వానిని శమింపజేయు మహా
యములు, వారికుండుననిన స్నేహవశ్యకర, మున్నగు 280 విష
యములతోను, సందర్భానుసారముగ గల ఆఫ్ టాక్, లైక్ బా
కులు 25 తోను క్షేజ 410 పేజీల పైబడిన సీమకాలికొర్రోను
చక్కని లైండుతో విరాజిల్లుచున్నది. ప్రతిగృహస్థుడు కష్టక
చదివియే తీరవలెను. కొద్దిప్రతులే గలవు. 28

పుస్తకము 1-కి రు 2-0-0; తపాల ఖర్చు 7 అణాలు
తెండుపుస్తకము లొకేసారికొనువారికి రెపాలఖర్చు లేదు.
మా చిరునామా:—ఆర్యక్ బుక్ డిపో.
1) తాండవరాయమొదలివీధి, తిరువళ్ళూరి, మద్రాసు.

మహాత్ముని సంచారము

విశాఖపట్టణములో నాలుగువేలు చేకూరుట

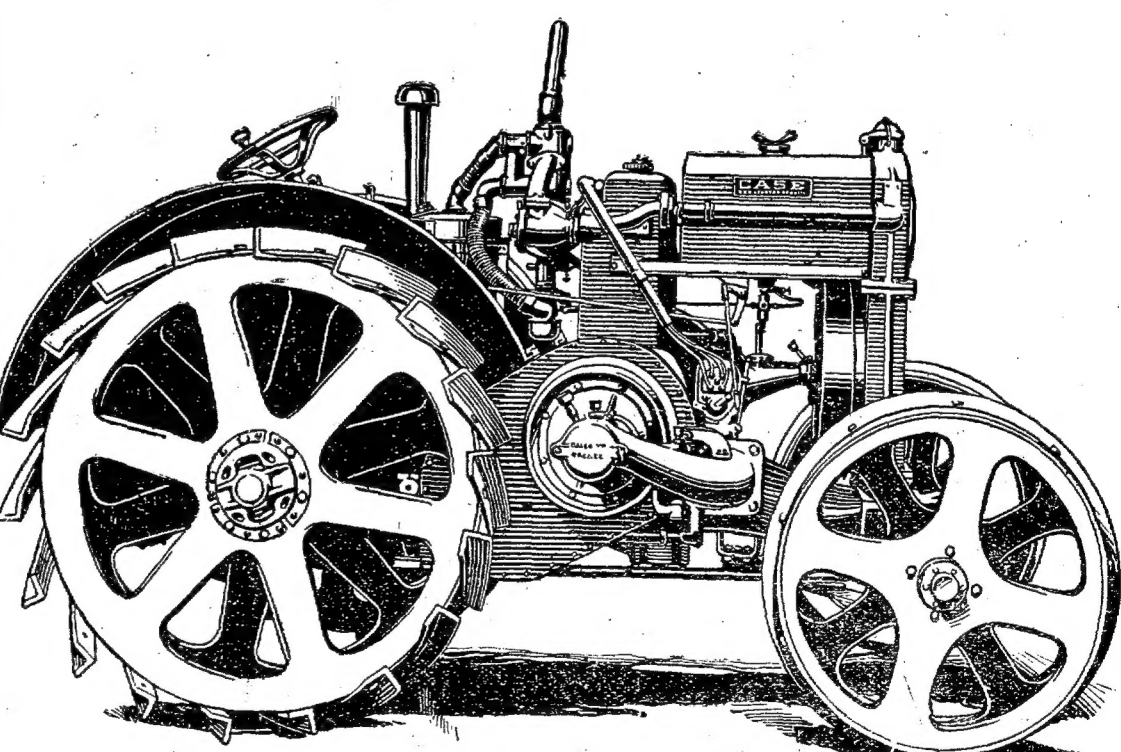
(స్వకీయవిలేఖరి)

మకాం, కైలాసపట్టణము, మే 1: — మహాత్ముడు మద్రాసు మెయిలలో 2 గంటలకు విశాఖపట్టణమునకు వచ్చెను. శ్రీమతి కస్తూరిబాయి, ప్రభావతి, దేశభక్త వెంకటప్పయ్య, వే. వారాయణమూర్తిగారు మొదలగువారు మహాత్మునివెంట నుండిరి. పట్టణకాంగ్రెసు నాయకులును, సన్మానసంఘాధ్యక్షు లగు మా. రామచంద్రశాస్త్రిగారు, కార్యదర్శి విశ్వనాథము గారు, ప్రభుల లక్ష్మీనరసింహముగారు, మొదలగువారును పలు పురుష సగరవాసులును వాల్తేరు స్టేషనున కెదురేగిరి. స్వచ్ఛంద సేవకులు ముందుగ నరుగుదెంచి యేర్పాటులు సరిగ్గ చేయసాగిరి. జయజయధ్యానములు చేలకేగ మహాత్ముడు రైలుదిగి మోటారు నాగోహించెను. అంకితం భానోజీరావుగారు సారథ్యము నెర పిరి. భానోజీరావుగారి డాక్టోరేటులో విశాలభవమున మహా త్ముని విడిచి యేర్పరుపబడెను. దారిపొడుగునను ప్రజలు క్రిక్కి రిసి యుండిరి. అల్లిపురమున బ్యాంకు వాచ్యముతో మహా త్మునిబండి నిలిపి హారతి నొసగిరి. సాయంకాలము పురమంది రమువద్ద సముద్రతీరమున మునిసిపలు సంఘమువారు విశేషవ్య యముతో సేర్పరచిన సభాస్థలమునకు మహాత్ము డేదారిని వెడలునదియు ముందుగ కరపత్రముల మూలమున తెలియజేయబడి యుండెను. పురపిఠు లానాడు చూడదగి వర్ణనాతీతముగ నుం డెను. దేశీయమహాసభాధ్యక్షుల కలకత్తా నగరోత్సవము జ్ఞాప్తికి వచ్చెను. మేడలయందు మిడ్డలయందు పురపిఠులయందు జనము స్త్రీపురుషులు క్రిక్కిరిసి యుండిరి. నియమితకాలమునకు మోటారులు బయలుదేరెను. సపరివారముగ మహాత్ముడు బయలుదేరెను. మార్గమధ్యమున పలుచోటుల మహాత్ముని బండినాపి హారతులు కానుకలు బసగిరి. అంకితం వెంకటభానోజీరావు గారు బండితోలిరి. పదునైదువేల స్త్రీపురుషులతో సభాస్థల ము దర్శనీయముగ నుండెను. ముప్పదికి పైగ విద్యుద్దీపము లే బయలుపడెను. ప్రత్యేకాహ్వానము లంపబడినవారికి కేరుగ స్థల

ము సేర్పాటుచేసిరి పెద్దవేదికపై జిల్లాబోర్డు మునిసిపలు సంఘముల సభ్యులును, జిల్లాకాంగ్రెసు సంఘసభ్యులును, రాజకీయ నిర్బంధితులు హాజరును కేర్పాటు కాబడెను. ఆపెద్ద వేదికపై యెత్తుగ మహాత్ముని స్థలము సేర్పరచిరి. ప్రభుమద్యార మునుండి సభాస్థలమునకు అరటిచెట్టు కట్టిరి. మధ్య జలయంత్రము చక్కగ సేర్పరచిరి. నిజమున కదియొక మహాసభా ప్రయత్నమై యుండెను. స్వచ్ఛంద స్త్రీ సేవకురాంగ్రు స్త్రీల ప్రత్యేకస్థలమున కేర్పాటుల సలిపిరి. మహాత్ముడు సభాస్థలమునకు రాగానే జయజయధ్యానములు, కలకలము సముద్రఘోష నవలీల నశ్రమించెను. ప్రభుల లక్ష్మీనర సింహముగారు హావామ శాస్త్రీగారు (మున్సిపలు సంఘాధ్యక్షులు) శుద్ధ ఖడ్గరుధిరించుటయే గాక గాంధీజీపీల ధరించుట ప్రజలలో యంతాహము రగులకొల్పెను. స్త్రీ పురుషులమిత ముగ ఖడ్గరుధారులై పవిత్రవంతముగ కన్పడిరి. జిల్లాబోర్డు, పుర పాలకసంఘము, కాంగ్రెసు సంఘములవారు సన్మానపత్రము లర్పించిరి. సభ్యులందరకు ముందుగనే ఉభయభావలయందు సన్మానపత్రములు పంచిపెట్టిరి. సన్మాన సంఘములవారు 2 వేల నూటపదార్లు సమర్పించిరి. స్త్రీలు 3 నూట పదార్లు సమ ర్పించిరి. అనంతరము మహాత్ముడు హిందీయం దుపన్యసింప దేశభక్తుడు తెలిగించెను. జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘమువారు రర్పించిన సన్మానపత్రము గూర్చి మహాత్ముడు వివరముగ నుపన్యసిం చెను. హిందీ సేర్పరచుననియు, ఖడ్గరు ధరించవలెననియు కోరెను. స్త్రీలు దంతపుపెట్టెలును, సి. మల్లికు సతి స్వయము గ వడికిన ధోవతి మహాత్ముని వాడుకకును, చుండి సుబ్రహ్మణ్యం గారు వారు వడికిన వస్త్రమును అర్పించిరి. దంతపుపెట్టె పనితన మునకు ప్రశంసించుచు మహాత్ము డిట్లు రమణీయముగ వస్తువును దాచుటకు తనవద్ద తావులేదనియు యెవరేని కొని తీసుకొనవ లెననియు చెప్పిరి. ఆది వేలమువేయబడెను. కొన్ని యితరవస్త్రములును వేలమువేయబడెను. స్త్రీలను నగల వర్ణింపవలెనని మహాత్ముడు కోరెను. ఒక బెంగళీయువతి మిగుల విలువగల బంగారుపోచీలను (రత్న ఖచితము) సమర్పించెను. అవి బాకురుపండా వెంకటరమణమూర్తిగారు మూడువందలకు కొనిరి. ఇంకను పలు పురు స్త్రీలు తమ ఆభరణములనర్పించిరి. క్రికోడి రామమూర్తిగా రు మహాత్ముని ప్రశంసించిరి. పిమ్మట స్వచ్ఛందసేవకులు చిల్లర

వనూళ్ల సలిపిరి మహాత్ముడు సుమారు ముప్పదినిముసము లంప న్యసించెను ఆంధ్రదేశ సంచారమున ప్రస్తుత మింతకాల మెచ్చట ను. ఉపన్యసింపలేదని పలువురు తెలచిరి. అనంతరము జయజయ ధ్యానములతో మహాత్ముడు సభాభవము విడిచెను. మరునాడు 29 వ తేదీని మానదిసమై యుండెను. సాయంకాలము 8-30 గంటలకు స్త్రీలసభ యందు శ్రీమతి కస్తూరీ దేవి గారు పన్య సిం చిరి. దేశభక్తుడు తెలిగించెను. కొందరు స్వల్పముగ అలంకారముల ను, వైకమును యిచ్చిరి. అలంకారములు కాక విశాఖపట్టణమున మొత్తమునగదు మూడువేలనూటపదార్లు మించెను. మరునాడు 30 తేదీని ఉదయము మహాత్ముడు భీమునిపట్టణ ము, జొన్నవలస, రెడ్డిపల్లి అగ్రహారము, విజయనగరము వెల్లి ఉదయము 10-30 గంటలకు తిరిగివచ్చెను. మొత్తమునగూర్చి నాలుగువేలకు దాటెను. మధ్యాహ్నము 3½ గంట నుండి 5 గంటవరకు మహాత్ము డు కాంగ్రెసు ప్రచారకులు మొదలగు వారితో సంప్రతించెను. ఇటలీనుండి వచ్చిన యొకరితో సంప్రతించెను. ఆయన 20-0-0 లు సమర్పించెను. ఆయనతో సంప్రతించుచు మహాత్ముడు ఇట లీలోని తన అనుభవముల తెలిపెను. సాయంకాలము సముద్రతీర మునకు మహాత్ముడు చల్లగాలికి నెడలెను. మొత్తమునకు మూ డుదినములు మహాత్ముడు విశాఖపట్టణమున గడపెను. 1 వ తేదీ ఉదయముబయలుదేరి చోడవరము, అనకాపల్లి, ఏటికొప్పాక సంచారమునకు మహాత్ముడు వెడలెను. రాత్రి ఏటికొప్పాకలో శ్రీ సి. వి. యస్. నరసింహరాజుగారి (మద్రాసు శాసనసభాధ్యక్షులు) గృహమున విక్రాంతి దీపికొని 2 వ తేదీ ఉదయము కైలాసపట్టణము వచ్చి తునిచేరును. వెల స్వల్పము! ఫల మధికము!! చలువకు, చత్వారమునకు, తగిన స్వలోచ నములు మంచి నమ్మకముగా యివ్వగలనమ్మర్థులు. వెస్టు-ఎండు వగైరా గడియారములు నమ్మకముగా ఒకేఖరారు ధరకు యివ్వబడును. యివ్వుడి చలమయ్య, తెనాలి.

కేస్
కిరోసిన్ ఆయిల్
ట్రాక్టర్లు
భూస్వాములకు చాల
యుపయుక్తమైనవి.
ట్రాక్టర్లు నువయోగిం
చిన ఎక్కువ లోతుగాను
త్వరితముగాను చక్క
గాను భూమిని దున్నుకొన
వచ్చును
కేస్ ట్రాక్టర్ల నువయో
గించిన ఎట్టి గట్టి నేల లందై
నను సులభముగా దున్న
వీలగును
మంచి గిలక నొకదాని
నువయోగించిన వివిధ
పనుల కువయోగించును.

పూర్తి వివరములు, ధరలు గోరువారలకు చిత్రలిఖితమైన
కేటలాగులను పంపనిండు.
మాస్సీ ఆండు కోలిమిటెడ్
ఇంజనీర్లు
పోస్టుబాక్సు నెం 60, మద్రాసు.
ఏజన్సీలు:—బెజవాడ, కాకినాడ.

118 118 6-0

స్పెన్సర్ & కం. లిమిటెడ్., మద్రాసు, బ్రాంచెస్.
(SPENCER & Co., Ltd., MADRAS & BRANCHES)

ఆంధ్ర దేశమున మహాత్ముని సంచారము

ఎంగు యిండియా ప్రతికకు మహాత్ముడు
వ్రాసినవ్యాసము

బందరులో నే నొసంగిన ఉపన్యాస సంగ్రహము

ఖద్దరు విక్రయము మారుబేరస్తులద్వారా

జరుగగూడదు

"ఎవరికికానలసినఖద్దరును వారే నేసికొనలేనుగాని ఖద్దరు సమ్మెటకు మారు బేర ప్రవర్తకుల కియ్యగూడదు." అని ఒక సన్మానపత్రము నందున్నది. ఇదియే ఉత్తమాచార్యుని నేనుగూడ నంగీకరించును గాని యిటుల వ్రాసినవారికి ఖద్దరు నిర్మాణమును గూర్చిన యథార్థ స్థితి సరిగా తెలియదని దీనివలననే విచిత్రమగుచున్నది. ఖద్దరు నిర్మాణమునందలి సంకేతముగూడ వారికి తెలియదని నేను చెప్పవలసి వచ్చినది. ప్రతిచునుభ్యుడును తనభోజనమునకు కావలసిన భాగ్యమును తానే పండించుట యెట్లు అసాధ్యమో అటులనే ప్రతిచునుభ్యుడును తాను ధరించుటకు కావలసిన ఖద్దరు బట్టలను తానే నేయుటగూడ అసాధ్యమే యగును మన దేశమున నగరములలో నివసించు వారికి నిజముగా నట్టి అభిలాష యుండిననుగూడ నది వారి కలవిగాదు. భారతదేశమందున్నదునుగూడ ఈపద్ధతి నెరవేరియుండ లేదని సరిత్రవలన స్పష్టమగుచున్నది. కట్టినచో నీవు స్వయముగా నేసిన ఖద్దరు బట్టనే కట్టుము, లేదా విదేశీ గుడ్డనే కట్టుము అను సలహాలో నిమిషమున్ను తత్వమేమో నాకుభోధపడ లేదు. ప్రతి దినమును 8 గంటలనేపు నూలు వడుకువారు మన దేశమునందు పెక్కుకొట్లమంది కలరు గాని వారు నేసిన నూలుతో వడుకబడిన బట్టలన్నియును వారి కవసరములేదు కావున యీ రీతిగా మన దేశమునందు లక్షలకొలది స్త్రీలును పురుషులును జీవనాధారముకొరకు వడుకుచున్న నూలుతో నేయబడిన బట్టలను భారతవారా సుపుత్రులును పుత్రికలును కొనియుపయోగించుట వారికి ముఖ్యకర్త స్వయమే యున్నది. ఇది మానవునకు ప్రత్యేకముగా గల సాంఘిక స్వభావమును వివరమును గూడ మనము మరచగూడదు. పశువుకును మనుష్యులకును గల భేదముగూడ దీనివలననే విచిత్రమగుచున్నది. స్వతంత్రుడుగా నుండుట మానవుని హక్కునచో నాధారాధేయ భావముగూడ మానవునివిధియే యగును. అసాంభావము కలవాడు మాత్రమే తన కెవరితోడను గూడ నెట్టి అవసరమును లేదని యను సకలకార్యములను తానే చేయగలుగుదుననియును తెలుపును. ఒక మనుష్యుడు నేసిన ఖద్దరుబట్టల నన్నిటిని అతడే ధరించుట యెన్నటికిని సాధ్యము కాదుగాని ఒక గ్రామమున నేయబడిన ఖద్దరుబట్టల నన్నిటిని ఆ గ్రామస్థులే యుపయోగించునట్లు చేయుటకు ప్రయత్నము లిదివరకే ప్రారంభింపబడెను. మ్యూనిసిపలు తాలూకాబోర్డు, జిల్లాబోర్డు సంఘములు తమవిధిని సరిగా నెరవేర్చునెడల యిది పూర్తిగా కొనసాగగలదు. భారత తంత్రుకారక సంఘమువారు ప్రకటించుచున్న ఖద్దరు వాహగ్మయమును యీ సలహానొసంగిన వారు చదివినచో యీవిషయమున జరుగుచున్న పనిని వారు గ్రహింప వలెను. మనదేశమునందంతటను ఖద్దరు పూర్తిగా వాడుకలోనికి వచ్చినచో విదేశీ బట్టల-స్వదేశీమిల్లుబట్టల పోటీవలన దాని కెంతమాత్రమును భయముకలుగదని నేను పెక్కుసారులు చెప్పియుండుట కిదియే ముఖ్యకారణము. ఇది నిదర్శన పూర్వకమును వివరమునని కొంచెములో విచితు వారికందరికిని గూడ బోధపడగలదు.

మద్యపాన విశాచము

స్వరాజ్యమును కోరునట్టి భారతీయులందరును విదేశీబట్టలను బహిష్కరించుటయేగాక మద్యపానమును గూడ రూపుమాపవలెనని భారత కాంగ్రెసు కార్యసంఘమువారు కోరుచున్నారు. ఈదారుణ విశాచము మనదేశీయులను పీల్చిపిప్పిచేయుచున్నది. ముఖ్యముగా యంత్రశాలలలో పనిచేయుచుండువారిలో హెచ్చుమంది కడుశ్రమముగ నే యీ విశాచమునకు లొంగి పోవుచున్నారు. మద్యపానమును పూర్తిగా రూపుమాపుటకు యీ బందరు పట్టణమువారందరును సర్వశక్తులను వినియోగింపవలెను. మనము మనవిధిని సరిగానెరవేర్చినచో విదేశీయ దొరతనమువారుగూడ మద్యపాన నిషేధక శాసనములను శాసనసభలలో నుపపాదించవలసినవారగుదురు.

జాతీయ ధనమును దుర్వినియోగముచేయుట మన దేశమునందంతట జాతీయ ధనమును చాలమంది దుర్వినియోగము చేయుచున్నారు. ఆంధ్రదేశమున ఖద్దరు ప్రచారము నిమిత్తమును అస్పృశ్యతా నివారణము కొరకును చాలసమయము పలువురకెయ్యబడెను. వారు దానిని వినియోగించిన పద్ధతి నా కెంతమాత్రమును సంత్సృష్టికరముగా కనబడలేదు. మన స్వతంత్రమును వివరమును మన మెంతజాగ్రత్తగానుండుమో జాతీయ ధనము వివరమును నంతకంటె హెచ్చుగాగూడ మనము జాగ్రత్తను పూనవలెను. మన కీర్తికొరకు మనమెటుల యత్నింతుమో జాతీయ యశముకొరకుగూడ నటులనే మనము ప్రయత్నింపవలెను. లేనిచో మనకు స్వరాజ్యము లభింపదు. జాతీయ నేపకు లనుపేరును మనము సార్థక పరుప గోరినచో ఎట్టి అనుమానమునకును అవకాశము కలుగని రీతిని పత్రికలపై తల మానికమున నరుంధతి దేవించుటనే మనముగూడ నడుచుకొనవలెను. దేశసేవకులు జాతీయ ధనమును తమకొరకు వ్యయపరుపక పోయినంత మాత్రమున చాలదు. అశ్రద్ధగా వ్యయపరుచుట యును యితరపనులకు వ్యయపరుచుటయునుగూడ అనుచితములే.

ఆంధ్ర దేశమున గల అవకాశములు

ఆంధ్రదేశమున అపరిమితములగు నవకాశములు కలవు. పురుషులలో చురుకుతనముగలవారు చాలమంది కలరు. ఆంధ్ర స్త్రీలు ఉత్సాహమును కార్యనిరతని కలవారని దక్షిణాఫ్రికాలో వారితో నాకు కలిగిన సహచర్యము వలన నే నచట నే తెలుసుకొన గలిగితిని ఆంధ్రులకు జోదార్యము మితి మీరినదని గూడ చెప్పదగును. సరియైన పద్ధతిని

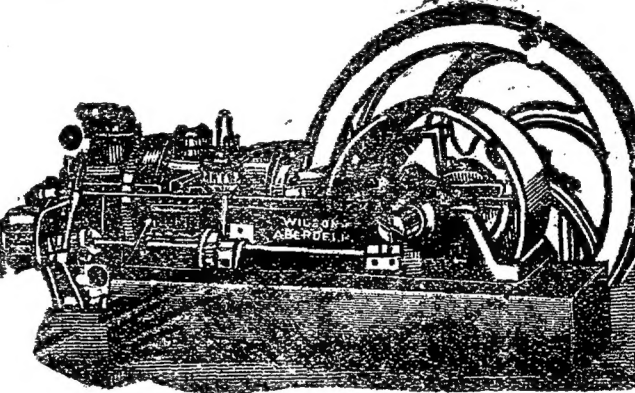
మిమ్ముల నెవరైన నడిపించినచో మీరు లోకమును రిస్తుపరుప దగిన స్వార్థత్యాగమునుగూడ చూప గలుగుదురు. మీ ధైర్య సాహసముల నెవరును కంకింపజాలరు. కాని ప్రత్యక్షముగ దేశ సేవ చేయగల వారిలో చాలమంది సేవచేయుట యందుకంటె నాయకత్వమును వహించుటయందే ఆధిక్యము నాసక్తిని కలిగి యున్నారు. ఇతరులు తప్పు చేసినపుడు దానిని నెల్లడించుటకు ఆంధ్రులకు భయ సంశయములు చాల హెచ్చుగా కలవు. ప్రతి లోపమును మరుగు పరచవలెననునది మన జాతికి సంబంధించిన గొప్పలోపమై యున్నది. ఈ లోపము అందరియందును గూడ కనబడుచున్నది. మీలోగల యీ లోపములను మీకు నెల్లడించి వానిని తొలగించుకొనుట మిమ్ములను నేను ప్రోత్సహింపవలెను కనుక నా విధిని భంగపరచిన వాడ నగుదును.

దొరతనమెటుల లొంగును

మన లో నున్న సుప్రసిద్ధ వక్తలలో నగ్ర గణ్యులగు వారు చేసిన ప్రశంసనీయమును పట్టికమున గుపనీని గూడతన నోటి మాటతో నే సర్వాధికారియగు రాజప్రతినిధి క్షణములో రూపుమాపగలుగుచున్నాడు. ఇటువైని మీరచేయవలసియున్న మిక్కిలి గొప్ప పని వంకకు మీదృష్టిని మరల్చుటకే నే నివివరము నిపుడు తెలపెట్టితిని. మనదేశమునకు స్వరాజ్యము నేదేవునిను మరెకొన్ని యేండ్లతరువాత వచ్చినను అది కాంగ్రెసువారు నిర్ణయించిన రీతిని గ్రామములో పనిచేయుటవలననే రాగలదుగాని శాసనసభలద్వారా యెన్నటికినిరాదు. దేశీయ సమస్యలపట్ల మిక్కిలి జాగరూకతతో నున్నవారును దీక్షగా పనిచేయగల

ప్రసిద్ధికెక్కిన విల్సన్ క్రూడాయిలు యింజనులు

మొలక వైన మెకానిజమ్.   వేవరైజరులేదు త్వరలో స్టార్టగును.

ఈ వాహనమును నిర్మించుటకు
యెంవైరు యింజనీరింగు కంపెనీ,   కిరి, లింగిచెట్టిపేడి, మద్రాసు.
బ్రాంచి ఆఫీసు, బెజవాడ.

ధరి సరి నము! నమ్మకమైన సరకు !!

స్వదేశీభూమిలారా! స్వదేశీ పరిశ్రమమునకు ప్రోత్సహ మొసగి, ఉత్సాహమును గలిగించుడు !!

అగ్నికణ్ఠుల శక్తిని మెట్లు హిందూదేశమునందే ప్రాసాదన పొందగలిగినచో త్వరలో తాగబడక తయారచేయబడినది. వివరములకు ఈ దిగువవిలాసమును చూడవలెను.

ది ఈస్టరన్ కన్ వెక్షనరీ మార్కెట్,   18, ఆదియప్పనాయకపేడి, జి. టి., మద్రాసు.

ట్రాపికల్ ఇన్స్యూరెన్సు కంపెనీ, లిమిటెడ్ కు పలుకుబడిగల ఏజెంట్లు కావలెను

ఆంధ్ర, ద్రావిడ జిల్లాలలో ఏజెంట్లు కావలెను. మేనేజింగు డైరెక్టరు, మద్రాసు ప్రతినిధులు త్వరలోనే సదరు చోట్లలో సంచారము చేయుదురు. దరఖాస్తుదారులను ఖుద్దగ కలుసుకొని, మార్గదర్శిదరు.

అభిప్రాయముగల దరఖాస్తుదారులు త్వరలో యోగ్యతపత్రికలతో దరఖాస్తులను ఈ క్రింది వినిసమునకు పంపుకొనవలెను.

మద్రాసు ఆఫీసు, 121, ఆర్మీనియన్ పేడి, మద్రాసు.

వారును భారతీయులకు భారత శాసనసభాభ్యక్షుడు ప్రతినిధి యే యను విషయమును రాజప్రతినిధి సరిగా గ్రహింపగలిగినచో అభ్యక్షుడును విలభాయుగా సంపాదించిన పరిష్కారము నామోదించియేయుండును. భారతీయులకు గల కార్యోత్సాహము కోట్లకోటి ప్రజలు అహింసాపద్ధతిని దీక్షగా పనిచేయుటవలన నేర్పడినదిగాని దౌర్జన్య పద్ధతుల నవలంబించువారివలన నేర్పడినది కాదు. కాంగ్రెసు మహాసభవారు ఆదాయ వ్యయముల లెక్కలు సిగ్గుగానుండుట, కాంగ్రెసువారందరు వైకమత్యమును కలిగియుండుట, కోట్లకోటి దేశీయులు కాంగ్రెసు సంఘములలో చేరుట, ప్రతి గ్రామమునందును ఖద్దరు దుకాణముల నేర్పరుచుట, ప్రతి వ్యక్తియొక్క ఆత్మగౌరవమును కాంగ్రెసువారు కాపాడగోరుట, అస్పృశ్యతను రూపుమాపుట హిందువులు ముస్లిములు మున్నగునన్ని మతములవారును యైకమత్యమును కలిగియుండుట మున్నగు పరిణితు లేర్పడునెడల అఖిల భారత ప్రతినిధియగు భారత శాసనసభాభ్యక్షుని అధికారమును తిరస్కరించుటకు దే రాజప్రతినిధియైన సాహసంపగలడా? (మో. క. గాంధీ, ఎంగ్ల యిండియా 25-4-29.)

శ్రీ మోహనదాస కరంచందు గాంధీమహాత్ముని చరణ పీఠముపై శ్రీమదాంధ్ర మహామహిధిత పశ్చిమ గోదావరిమండలమున భీమవరం తాలూకా ప్రజలు భక్తి విషయ పురస్కరముగ సమర్పించుకొను పూజాపత్రము.

మహాత్మా! ఎంతకాలము నుండియో యెదురు చూచుచున్న భవదాగమనము నేటికి సమకూరుటచే నది యొక మహా పర్యవసాదముగా భావించుచున్నాము. ఈ సుముహూర్తమున సాక్షాత్కరించిన నీమూర్తియందు కుడువకూడును, కట్టబట్టయు పూర్తిగ లేకున్నను లోకమంతయు నల్లల నాడింపగల ఆత్మశక్తితో విరాజిల్లు మాతల్లి భారత తపస్వినియొక్క బాహ్యోంతర స్వరూపములు మూర్తీభవించి యున్నవి. ఈసందర్భన సిద్ధి మాతపస్విని. తీరహంభుడవగు నిన్ను నేవించుట సమస్త తీర్థములను నేవించుట. భక్తియుక్తముగ నీకు సమర్పించిన దిండుకయు ముప్పది మూడు కోట్ల రెట్లు ఫలితము నిచ్చుననుట స్వభావోక్తి. మోహనాభ్యుచే నీస్వరూపము తరహాస్వయము ప్రకటించుచు, కర్తవ్యపదేశము చేయుచున్నది. ఈతత్వమును మేము నీదయవలన గ్రహింపగలిగితిమి. ఇదియే మాకృతజ్ఞత. ఇందే మాకృతార్థత.

కర్మయోగ! నీ యోగమార్గము అహింస. నీ గమ్యస్థానము సత్యము. సత్యాగ్రేహణ మొనరించు నీకు కష్టమలందు కుఖములును, త్యాగములయందే భోగములును నేవయందుననే విముక్తియు గానబడుట విచిత్రము కాని వైచిత్ర్యము. మాపుణ్యరోమున నీవుమాకు నాయకుడ వై నావు.

మాకు చేరువగున్న నాయకులసంఖ్య తగ్గినది. మాతాలూకా కాంగ్రెసుకమిటీ నామమాత్రావశిష్టముగ నున్నదని తెలియజేయుటకు విచారమగుచున్నది.

ఒకప్పుడు దేశీయమహాసభయొక్క ఆదేశమగువరకును పన్నుల నివ్వక ధిక్కరించి పెదనందిపాడు అటు, భీమవరము యిటు అని పేరొందిన మాలూకాసిథి యిట్లున్నదని విన్నవించుకొనుచున్నాము.

మహాపురుష! నేడు నీయాశీర్వాదమునకై మేము నిరీక్షించు కొనియుంటిమి. అది పసంత మంత్రమువలె మాసంఘము నంతటినీ చిగుర్చునట్లు చేయుగలదను దృఢవిశ్వాసము మాకుగలదు. అమృత భాండమును తెచ్చి తల్లి దాస్యమును తప్పించగల గరుత్మాంతులవలె యంతరమును గగనమున కెగిసిపోగలమును నుత్సాహము జ్ఞాత లూగుచున్నది. ఈ దర్శన నారాయణులందరును లక్ష్మీ నారాయణులై లోకకల్యాణమును బూనుకొనగలరు. దీనికై నీకాయారోగ్యములును మాకు నిన్నునుసరింపగల భక్తిశక్తులును సర్వోత్కృష్ట ప్రసాదించుగాతయని ప్రార్థించుచున్నాడను. భీ. తాలూకా ప్రజలు.

దేహమును ఇనుమువలె పుట్టిగలదిగా చేయుటకు రక్తవృద్ధిని గలిగించుటకు సుప్రసిద్ధమైన

మా ఆతంకనిగ్రహ గుళికలను

ఉపయోగింపుడు. ఇవి మలబద్ధకమును, మెదడు దుర్బలత్వమును, నరముల దుర్బలత్వము మున్నగువాటిని పోగొట్టును. 32 గుళికలుగల డబ్బా 1 కి రు 1-0-0 పూర్తివివరములకు మా కామకామమును చూడుడు.

ఆతంకనిగ్రహ ఫార్మసి, 26 బ్రాడ్వే, మదరాసు.

సుప్రసిద్ధుడైన దైవజ్ఞుడు:—నుహారాజులు, న్యాయాధిపతులు, వక్త్రులు, మొదలగు గొప్పవారు బంగారుపతకములను, వేనకవేలు యోగ్యతాప్రతికల నొసగియున్నాడు. త్రికాల ఫలములు సరిగా చెప్పబడును. ఒకజాతకము గణించుటకు రూ. 2. జీవితాంతమునకు ఖద్దన తెలుసుకొనుటకు రూ. 5. దీనినే వ్రాయుటకు రూ. 20. సంగ్రహ ఫలములు వ్రాయుటకు రూ. 5. భవిష్యత్తును గురించిన 3 ప్రశ్నలకు రూ. 1. తరువాత ప్రశ్న 1-కి 0-8-0. జాతకము, మీ జననతేది కాలము, లేక ఉత్తరము వ్రాయుకాలము తెలుపవలెను. ఇతర వివరములకు వ్రాయుడు లేక ఖద్దన దయచేయుడు. ఉత్తరములు ఆంగ్ల భాషలోనే వ్రాయవలెను. Pandit Kaliyur M. SREENIVASA CHARIAR, 218, Srinivas, Mint Street, Madras.

మంచితరణము **నవీనరకములు**
మేము తెల్ల సిల్కుతో ఖండ్వాలు నాణ్యముగా తయారు చేయించి విక్రయించుచున్నాము. ఆఫీసర్లకు, వక్త్రులకు పెద్దనుపుట్టుకు పైన వేసుకొనుటకు చాల బాగుగా వుండును. సిల్కు బహు మృదువుగాను మిక్కిలి పెత్తగాను వుండును. మా ఖండ్వాలు నచ్చనివారికి సొమ్ము తిరిగి వాపసు యిచ్చివేయుదుము.
X 8+46" వె తెల్లసిల్కు సాదా మామిడంచు ఖండువా 1-కి రు 7-12-0
X 2 1/2+46" వె డిటో 1-కి రు 6-8-0
X 3 1/2, 4 లలోను దొరుకును.
పై సిల్కులలో 46" వర్తింగు గజం 1-కి రు. 2-8-0. సర్కులు అన్నియు వి. పి. పి. గా పంపుదుము.
టెలిగ్రాం అడ్రసు, }
"ఓం" పితాపురం. }
మావూరి మారయ్య
సిల్కు మాన్యుఫేక్చర్స్, వుప్పాడ (తూర్పుగోదావరి జిల్లా.)

ఇంగ్లీషు కవరు, ప్రేములతో సమర్పించు ఎంపైర్ హాల్లర్లు, ఈగిల్ బర్నర్లైవ్ హాల్లర్లు నెం 1, 2, 3, 7, 8 కి కావలసిన విడిభాగములు విరివిగా స్టాకులో నున్నవి. అన్నిటిలోకి ముఖ్యముగా చిన్నజల్లెల్లో "కార్బా" మార్కు కలిగినవి చాల శ్రేష్ఠమైనవి. చిరకాలము మున్నన పని గ్రహింపదగినవి.
బెల్లింగులు, ఇంగ్లీషు, అమెరికన్తోళ్లు వివిధసైజులు, కాటర్, బ్లాక్ సాలిడ్ వోవెన్ యం. సి. యం. సింగిల్ ఎక్కువ లావైనవి, ఎక్కువ మందము గలవి, రెడ్ స్క్వాక్ కాటర్, సింగిల్ ఎక్ట్రా లావైన వెంట్రుకలు, పుల్లీలు, షాఫ్టింగ్ స్లమ్మర్ బ్లాకులు, స్టాన్ ఫేసింగ్ సిమెంటు, కెమికల్ సాల్సు, మెగ్నీషియం క్లోరైడ్ సిసలైన కార్బన్ ఎమెరి, పోస్టల్ టెక్స్టీల్ షీట్లు, అస్ బెస్ట్ షీట్లు, స్టీల్ వైర్ క్లాత్ మొదలైనవి రైసుమిల్లునకు వలయుసామాను లన్నియు గలవు.
P. O. Box 1265. }
Telegrams, Welknown, }
A. MOHAMED & Co.,
313, Linghi Chetty St., MADRAS.

"జ బ కు సు మ్"
వెండ్యకలకు ప్రత్యేకముగా అవసరమైనవాటిని యొసగుచున్నది. అభివృద్ధిలో నున్నట్టి దుకాణాదారు లందరి యొద్ద విక్రయించబడుచున్నది.
C. K. SEN & Co., Ltd., Calcutta.

ఇంజనులతో భూములకు నీరుతోడే యంత్రము
లోకప్రసిద్ధిచెందిన రస్టన్ హారన్సుబి యింజనులోపంపు
నెం 1. దినమొకటికి ఘనపాద 3 యకరములు తడుపుటకు సరిపోయిన యింజనుపంపు గొట్టములు బెల్టుతోకలపి రూ 475.
నెం 2. దినమొకటికి 5 యకరములు తడిచే యింజను, పంపు, గొట్టములు బెల్టుతో సహా రూ 600.
నెం 3. దినమొకటికి 7 యకరములు తడిచే యింజను, పంపు, గొట్టములు, బెల్టుతో సహా రూ 875.
యీదిగున కంపెనీవారికి వ్రాసిన తప్పిల్లబాబితా దొరుకును.
గాలి కంపెనీ, మిషనరీవ్యాపారులు 164, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

ఎంపైర్ ఆఫ్ ఇండియా
లైఫ్ ఆస్యరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్,
హెడ్ ఆఫీసు:—బొంబాయి. స్థాపితము 1897

28-2-29 తేదీతో అంతముగు 1929 సం॥రమునకు	
పెచ్చైన నూతనవ్యాపారము	రూ. 1,27,00,000
పెచ్చైన వరుమానము	రూ. 59,00,000
పెచ్చైన ఆస్తులు	రూ. 3,34,00,000

మద్రాసు బ్రాంచి పోస్టుబాక్సు నెం 237
9, 10 సెకెండులైనుబీచ్, మద్రాసు.

గాంధీ మహాత్ముని రాక

తెనాలి తాలూకా అనంతవరం

ఏప్రిల్ 20:— ఈ దినమున గ్రామమంతయు తోరణములతోడను ఆహ్వానములతోడను జాతీయ పతాకములతోడను చక్కగ నలంకరింపబడినది. మహాత్మునికై గొప్పపందిరిని వేసి యందున నున్నట్లైన వేదికను నిర్మించిరి. బారులు దీర్చినటులు వేసకువేలు ప్రజలు సమీప ప్రాంతములవారు విచ్చేసి సభ నలంకరించి నిశ్చలముగా నిలిచిరి.

మహాత్ముని మోటారుబండి ఉదయము 9¹/₂ గంటలకు వచ్చెను. మహాత్ముని ప్రప్రథమమున పుష్పమాలాలంకృతునిగ జేసి స్వాగతపత్ర పూర్వముగ రు 1187—0—0 రూపాయ లభనమును సమర్పించి యీ గ్రామ పౌరులు తమకు ఖద్దరువ్యాప్తికై గలిగిన యభిమానమును జూపెట్టిరి. వేదిక నలంకరింపక యే మోటారుబండిని దిగి కురుచుండి చూడునిమిషములు ఖద్దరు వ్యాపకమును గురించియు అస్పృశ్యత నివారణ విదేశ వస్త్ర బహిష్కరణలను గూర్చియు మహాత్ముడు పన్నులను చెను. అంత విదేశ వస్త్ర దహనము నేయ మహాత్ముడు తనసంతకమును చిరునవ్వున వెలిచేసెను.

తరువాతి ప్రసంగిగా మండలివారు తమస్వాగతపత్రమును మహాత్మునికి సమర్పించిరి. మూడు రు 200—0—0 ఖరీదు నగలను స్త్రీలు మహాత్ముని కందచేసి మహాత్ముని దీవన లందిరి.

బాబు యస్. వి. బి. యస్. రావు,

శ్రీమోహనదాస్ కరంచంద్ గాంధీమహాత్ములవారి దివ్యచరణ సన్నిధికి

విజయనగర పురపాలక సంఘమువారు భక్తి తాత్పర్యములతో

శ్రీనారసింహ స్వాగతపత్రము

లోకసంగ్రహమునకై, ప్రపంచ శాంతికై తాము కనిపెట్టి యాచరించుచు బోధించుచున్న జీవనసూత్రములను మేము సంపూర్ణముగా నాచరింపజేసికొని యేక దేశీయ సామర్థ్యము లేనివారమైనను వాటిలో కొన్నిటిని నెన్నను నడుపగలుగుచున్నామని చెప్పుటకు సాహసించుచున్నాము.

ఈసంఘ యాజమాన్యమున నడచుచున్న యెల్లమెంటరీ పాఠశాలలలో జాతిమతభేదములు లేక బాలబాలికలు విద్యాభ్యాసమునకై చేర్చుకొనబడుచున్నారు. పురజనుల యుపయోగార్థము పుస్తకభాండాగారము నొకదానిని ఏర్పాటుచుచున్నాము. ఆరోగ్యవిషయములను గూర్చియు, శిశురక్షణమును గూర్చియు జ్ఞానదాయకములగు నుపన్యాసముల నిప్పించుచున్నాము.

అంటరానివారనబడు సంఘముల బిడ్డలకు ప్రత్యేకముగా పాఠశాలలు నడపఁబడుచున్నవి. ఇందు సద్యర్థనమును, బరిశుభ్రతయు, ముఖ్యముగా నేర్పబడుచున్నవి. త్రాగుడునీటి వీరిని దప్పించుటకు యధాశక్తిని తోడ్పడుచున్నాము.

కల్లుపాకలు పట్టణమునకు సాగ్యమైనంత దూరముగా నుంపబడుచున్నవి. త్రాగుడునీటిని గలుగు నష్టములను ఘోరములును ప్రజల మనస్సులకు నాటినకొలది యీ యభ్యాసము పూర్తిగా నశింపగలదని మా ఆశయము. మద్యపాననిషేధవిషయమున ప్రచారము జేయుటకుగాను యీసంవత్సరము రు 600 లు ప్రత్యేకించియున్నాము. తమ సమక్షమున మనవిజేయుటకు దగినంత బలమైన ప్రయత్నము లివికాకపోయినను మిమ్ము గౌరవించుటలో మేము వాక్కురులము మాత్రమేగాక కార్యదీక్షులమై తగుప్రయత్నములలో నున్నామని మనవిజేయ సాహించుచున్నాము.

విజయనగర పురపాలక సంఘాధ్యక్ష సభ్యులు

విశాఖపట్టణ పౌరులపక్షమున పురపాలకసంఘము వారు మోహనదాస్ కరంచంద్ గాంధీమహాత్ము

నకు సమర్పించిన సన్మానపత్రము

పరమపూజ్యుడవును, ప్రియతముండవునగు మహాత్మా!

విశాఖపట్టణ పౌరులపక్షమున పురపాలక సంఘాధ్యక్షుండను-సభ్యులమును, అగుమేము నేడు మాపట్టణమునకు తమరు విచ్చేసినపుడు తమకును తమ అర్ధాంగలక్షి శ్రీమతి కన్తారి బాయి దేవిగారికిని హృదయపూర్వకముగ సుస్వాగతము సమర్పింపగలగుటచే మేము అత్యంత గౌరవభాగ్యములగు పాత్రులమైతిమని సంకల్పించుచున్నాము. 1920 సంవత్సరమున వాక్తరము

రైల్వేస్టేషనులో మాలానా మహాత్మునిగారిని నిర్బంధించి నపుడు దౌర్జన్యరాశిత్యము, ఖద్దరు, హిందూమహాత్ముడి యొక మత్యము, అస్పృశ్యత నివారణము అను విషయములనుగూర్చి తాముసంగిన హితబోధ మేము మఱచిపోలేదని మనవిచేయుచున్నాము.

అప్పటినుండి అనేక విషయములలో మేము అభివృద్ధి జరిగినది; అందు పట్టుకాభివృద్ధి, బాటలనిర్మిత్వము, పురపాలక సంఘాధ్యక్షుల గృహనిర్మిత్వము, మొదలగునవి ముఖ్యములు. హార్ద్య నిర్మించుటచూచునను, ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయమునకు కేంద్ర స్థానముగల కలనను మాపట్టణమునకు పౌర చక్రక సాముఖ్యము మిక్కిలి మోచ్చినది. ఇది ఇతరులకు కలగు సర్వసంఘనమేళనమును సూచించుచున్నది. ఇంతియకాక మొదటినుండియు మా పురము సాంఘిక నైషధ్య విరహితమై యున్నదని సంతోష పూర్వకముగ నొక్కినక్కాణింపఁగలము.

తాము భారతీయులలో అగ్రగణ్యులగుటయే కాక భూమండలములోని వారలలోనెల్ల అగ్రగణ్యులగుటచే తమయెడల మాకున్న భక్తిని వ్యక్తీకరించుచు, తమగుఱముననే మ్రోండువులముగ మేము ఇప్పటి దీనినభివృద్ధి కైము భూమండలములోని యితరదేశీయుల గౌరవము కింతోఁజూచున పాత్రుల మగుచున్నామని భావించుచు, స్వచ్ఛందములును, ధనవంతమునగు

ప్రపంచములోని దేశములన్నిటిలో తానుండనలసిన న్యాయముగ స్థానమున భరతఖండమును చేర్చుటకు చేయుప్రయత్నము ఇప్పటి మహావిషయమనితయందు తమ నాయకత్వము కలననే సఫలము కాఁగలదని మాడ విశ్వసించుచున్నారము.

తమ సుగుణలెల్ల సంపూర్ణముగ నిర్దీపనసాధ్యము; అయినను తమ సత్కార్యక్రమము, అహింసానైతికతయు, ప్రజాసేవాధురంధరత్వమును, ఆర్థిక, సాంఘిక, నైతిక, రాజకీయపరిస్థితులం జక్కఁబఱచి దేశము నన్నివిధముల మహాత్ముల సేవలతో దెచ్చుటకు తాము చూపుచున్న కార్యదీక్షయు, నిర్ణీతియు, సంపూర్ణసామర్థ్యత్యాగమును భారతనాయకులలో తమ్ము ప్రథమగణ్యులుగా పరిగణింప చేయుటయే కాక లోకమున కెల్ల సర్వదా ఆదర్శములుగా నుండుటకు పాత్రము లగుచున్నవి.

తమ హృదయమున కెంతయు శ్రీతికరములగు రెండు ప్రధానవిషయములలో అనఁగా ఖద్దరు, హిందీవిషయములలో మేము విశేషాభివృద్ధి చూపలేదని చెప్పుకొనుటకు చింతిల్లుచున్నాము. అయినను ఖద్దరు విషయమున మ్యూన్సిపల్ పౌరశాలలలో నడుపుట నేర్పించుచున్నాము. తద్విషయమై అనేక ప్రదర్శనములలో పేర్కొనబడిన అంగ్రయునకుని స్పిన్నింగ్ క్రాఫ్ట్ గా నియమించి యున్నాము. మా పురమందున్న (అఖిలభారత చరఖాసంఘమువారి) ఖాదీభాండారము ఖద్దరువస్త్రముల

వైద్యుడు బార్లీనీటిని పుచ్చుకొనవలసినట్లు

అజ్ఞాపించినప్పుడు

వైద్యుడు బార్లీనీటిని పుచ్చుకొనవలసినట్లు ఆజ్ఞాపించినప్పుడు దానిని రాబిన్సన్స్ 'పేటెంటు' బార్లీతోనే తయారుచేయుడు. ఇది మిక్కిలి సులభము, ఏలనగా దీనినిదీర్చ కాలమువరకు నానపెట్టిన లసినపనిలేదు, ఉడికించవలసినదిలేదు. ప్రతి డబ్బాపైనుండు పదతి ప్రకారము తయారుచేయుడు. కొన్ని నిమిషములలోనే బార్లీనీరు తయారగును. ఇది మితస్వయముకాడను. ఏలనగా పెరత్ బార్లీకంటేను 8 యింతలు గుణమిచ్చుచున్నది. రాబిన్సన్స్ 'పేటెంటు' బార్లీ ఎప్పుడును అప్పుటముగాను, నిర్మలముగానున్నది. ఇది తయారు చేయబడునప్పుడు చేతితోతాకబడుటలేదు. ఊక, పొట్టుపూర్తిగా తీసివేయబడి ఎక్కువపుష్టిని చ్చునట్లుగాను, సులభముగా జీర్ణమగునట్లు తయారుచేయబడినది. జ్వరము, నెత్తురుబేధులు, కలరా మొదలగు వ్యాధులచే బాధపడుచున్నప్పుడు దీనికిమించిన భద్రమైన ఆహారము లేదు.

ఎల్లప్పుడును దీనిని మీవద్ద నుంచుకొనుడు

ROBINSON'S
'patent' BARLEY

తయారుచేయుట సులభము ఉపయోగించుటయందు మితస్వయము.

M.S

(కెన్రెట్ హైస్కూలుకు ప్రకటనయిన్న) ఎండి వెంకటేశ నాయక వీధిలో నెం 8 రు భవనమునందు ఒక బాంచీ తెరువబడియున్నది.

సన్ లైట్ సబ్బు యని దాని నవీన
రంగువలన, వాసనవలన తెలియును.

మీరు ఎల్లప్పుడూ సన్ లైట్ ను ఉపయోగించిన, మీరు పరిశుద్ధమైన
ఉడుపులను గలిగియుందురు. మీకుకూడ చల్లదనము గలుగును. ఇది పూర్తిగా
నిర్మలమైనది. ప్రపంచమున్న వాటిలో మిక్కిలి పరిశుద్ధమైనది. ఇది
మిక్కిలి తృప్తికరముగాను, సమగ్రముగాను పరిశుద్ధముచేయుటయందు ఆత్మర్య
మేమిలేదు.

సన్ లైట్ సబ్బు
ప్రతిబిళ్ల వైనను పా 1000 లకు } లీవర్ బ్రదర్స్ లిమిటెడ్,
ప్రచురించుదు. } పాట్న సన్ లైట్, ఇంగ్లాండు.

SUNLIGHT SOAP

INS 23-172

INS 23-173

మహాత్మా గాంధీగారికి సమర్పించబడిన సన్మానపత్రము

సర్వమానవశ్రేయోభిలాషులనియు, మానవోత్తములనియు ప్రపంచమందంతటను కొనియాడబడుచున్న "మహాత్మా గాంధీ" తమయొక్క సాటిలేని, దేశసేవానిరతిని, సత్యప్రియత్వమును, ధర్మచింతనమును, స్వచ్ఛానంద తీర్ణి, స్వాధ్యాయమును, నిరంతరము చూచుచున్న వారమై మికను కరుణగ నుండు మీ ఆజ్ఞలను నెరవేర్చుటలో మాశక్తికొలది తగు ప్రయత్నములు చేయుచుందుమని మనవిచేయుచున్నాము. మరియు దేశసేవయందు మీ కనుకరులుగ నుండుటకు తగు సుశక్తిని మాకిడుటకును మాదేశ దాస్యమును తొలగించుటకును అందుమాలమున ప్రపంచమంతట కిని తామొక నూతన ధర్మోపదేశకులుగ నుండుటకుగాను మిమ్మును మీ ధర్మపత్నియగు మాతాజీ కస్తూరిబాయిగారిని చిరాయురారోగ్యవంతులుగ చేయుటకును భగవంతుని నిరంతరము ప్రార్థించుచున్నామని మనవి చేయుచున్నాము.

జొన్నవలస ఫిర్యా కాంగ్రెసు సంఘమువారు.

* * * *

చోడవరం

గాంధీమహాత్ముని సన్మానము

1-5-29 తేదీ వుదయం 7½ గంటలకు మహాత్మాజీ పరివారసహితముగ విశాఖపట్నం నుంచి చోడవరం వచ్చినారు. జిల్లా కాంగ్రెసు కమిటీ అధ్యక్షులును కార్యదర్శియు కాసననిర్యాణ సభ్యులగు పి. సి. వెంకటపతిరాజుగారును వారితో నేతెంచిరి. వారు దయచేయునరకు పిరవిల్లి తాలూకా ప్రజలు 5, 6 వేల జనసమూహము వేచియుండిరి.

చోడవరంలో మార్క్సిస్టుదారి మైదానములో సభాశాల నిర్మించి ఉచితముగ అలంకారములుచేసి స్వచ్ఛందభటులు జండాతో బారులు తీర్చి వారి విధ్యుక్తస్వరములు నెరవేర్చుచుండిరి.

మహాత్మాజీ సపరివారముగా వచ్చి ఆరోగ్యము చక్కలేనందున మోటారుమీదనుండియే వినతిప్రములను కానుకలను అందుకొని హిందీలో ముఖ్యవిషయములు తగుమాత్రమునవ్యసించిరి. దేశభక్త వెంకటప్పయ్య పంతులుగారు ఆంధ్రములో తర్జుమాచేసి ప్రజలకు నెల్లడించిరి.

మహాత్మాజీ నియమితస్థానమున కూర్చుండకుండుట ప్రజనకు ఆశాభంగమైనది. సర్వజనులకు దర్శనమిచ్చుటకు మోటారులో రెండుసారులు నిలువబడిరి. ప్రజలయసంతృప్తి తగ్గలేదు. మారుమూలనున్న జనము వారి దర్శనలాభము పొందినో లేదో సందేహమే.

సభకు వచ్చిన ప్రతిమనుజుడును, మహాత్మాజీకి కొంతసమర్పించనెంచిరి. అందుకు తగిన అవకాశము లేకపోయినది. 7-8 నిమిషములకాలము నిల్చి కారును మళ్లించి మహాత్మాజీ సపరివారముగా అనకాపల్లి నెల్లరి.

మహాదేశనాయకులు మారుమూల ప్రదేశములలో సంచార మొనర్చునపుడు కార్యక్రమపట్టికలో వినరించిన కాలమైనను ఆయాస్థలములలో నిల్చియుండనపుడు ప్రజలు అసంతృప్తిపొందుట వింతగాదు.

దేశముయొక్క సమస్త భారము వహించిన మహాత్మాజీ అనకాశము చేసికొని దర్శనమిచ్చి తమ ఘనసందేశమును ప్రజలకు నొసంగుటయే ప్రజలు సంతోషించుతగ్గ విషయము. వారి యెడల ప్రజలకు గల గౌరవభక్తివిశ్వాసములు వారు విధించిన నిర్యాణకార్యక్రమ విధానములో ముఖ్యసూత్రములు 1 ఖద్దరు దీక్షావ్రతము, త్రాగుడును మానుట, పంచమ సోదరులను దరికేర్చి కొనుట మొదలగు కార్యములు నెరవేర్చుటయే ప్రజల కర్తవ్యము.

వేపా భీమశంకరం

మోహినిలైలము

5 తు॥ నూనెగల సీసా 1-కి రూ. 0-12-0.

పురుషులు వాటుటకు యోగ్యమైనది.

అమృతాంజనం డిపో, బొంబాయి-మదరాసు

మహాత్ముని సంచారము

తూర్పుగోదావరి ప్రారంభము

తునిలో రెండువెయ్యిమూటపదహార్లు

మకాం, తుని, మే 2:—గాంధీమహాత్ముడు నిన్నరాత్రికి విశాఖపట్నంజిల్లా యేటికొప్పాక గ్రామమునకు దయజేసి మద్రాసు కాసనసభాధ్యక్షుడు శ్రీ చింతలూరి వెంకటవరసింహరాజుగారింట బసచేసెను. మహాత్మునితో విశాఖపట్న నాయకులు శ్రీ తెన్నేటి విశంసాధం, దినుమర్తి వెంకటరామస్వామిగార్లును, దేశభక్త కొండ వెంకటప్పయ్య పంతులుగారును, నారాయణమూర్తిగారును, సుబ్బరామయ్యగారు నుండిరి. పిరందరును తునిగూడ వచ్చి యీ జిల్లాలో మహాత్మునితో నుండున్నారు.

ఏటికొప్పాకలో ప్రత్యేకముగ తయారు చేయబడిన లక్కబల్లమీద రూ 1116 లు పెట్టి సగౌరవములతో శ్రీ నరసింహరాజుగారు మహాత్ముని కర్పించిరి. వెంటనే దానిని శ్రీ వారికి రూ 22లకు మహాత్ముడిచ్చివెచ్చెను.

నేటియుదయమున యేటికొప్పాకనుండి బయలుదేరి తునికి 8-30 గంటలకు మహాత్ములు దయచేసిరి. దారిమధ్య ముననక్క-పల్లిలో నూటపదహార్లు సమర్పించబడెను. అందు సగమువరకు శ్రీ నూర్యనారాయణాచార్యులు గోపాలాచార్యులు గార్ల పాఠి తో పి క ము. వారి భార్యలు వచ్చెరా కొన్ని నగలను గూడనిచ్చిరి. విశాఖపట్నము జిల్లాలోని సంచారముల్ల రూ 14, 110 లు (అభరణముల విలువ సుమారు రూ 700 లు సహా) వసూలయ్యెను. మొత్తము ఆంధ్రజిల్లాలలో నింతవరకు వసూళ్ల మొత్తము (అభరణముల విలువసహా) రూ 1, 54, 960 లు.

తునిలో

శ్రీవడలి జోగయ్యశాస్త్రిగారు మహాత్ముని యాహ్వానించుటకు కైలాసపట్నంవెళ్లి వారిని వెంటదీసికొని వచ్చిరి. వేలకొలది పౌరులు స్వాగత మొసంగిరి. శ్రీజోగయ్య శాస్త్రి

గారింట మహాత్ముడును వారి యనుచరులందరను ఒసగావించిరి. ఈరాత్రి 7-30 గంటలకు రావలసినది ఉదయమునకే వచ్చి నందువలన మహాత్మునకు తగు విశ్రాంతి గలుగు నవకాశము గలిగినది. నేటిరాత్రికిగూడ యిక్కడ నేయుండి కేపటి యుదయముననే బయలుదేరి యదివరలో ప్రకటింపబడిన సంచారకార్యక్రమమునుబట్టి పర్యటనము గావించుదురు.

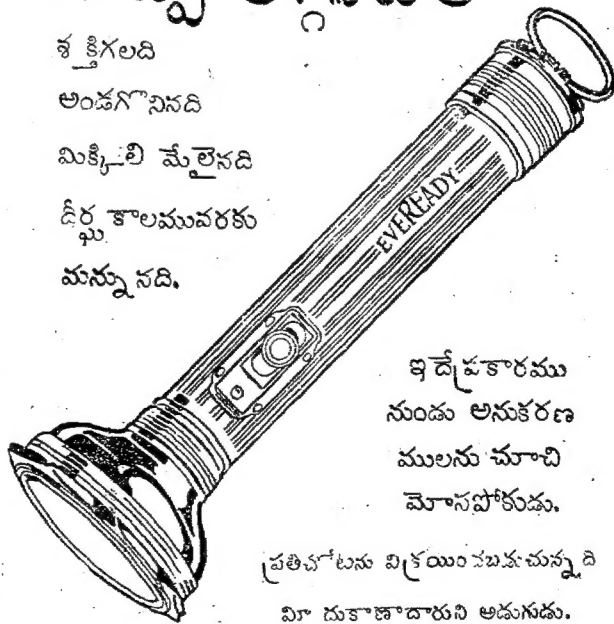
నేటియధ్యాహ్నం 3 గంటలకు మహాత్ముడు రాట్నము పట్టి నూలుతీయుచు ఖద్దరు ప్రచారకులతో ప్రసంగించెను. శ్రీ మాచన వర్షుల సోమయాజులు, రాజాపంతుల వెంకన్న, కోరు కొండ సుబ్బారావు, కాపుల తమ్మిరాజు, కోడేటి రంగాచార్య వగైరా లుండిరి. 4-గంటలకు నూలుపడకు ముగించు పమయములో కొండలు అభిమానులు ఒక నూలుపదహారును, ఒక అర్ధనూలుపదహారును మహాత్మునకు సమర్పించి ఆయనను గూర్చి ప్రశంసించుచు పద్యములగూడ సమర్పించిరి.

జామి వెంకటస్వామినాయుడు యేటికొప్పాకలో ప్రసిద్ధిపొందిన పనితనముగల మనిషిచే తయారుచేయబడిన నొక మిక్కిలి సాగనైన లక్కచెట్టును లక్కసామానువర్తకుడైన కక్కరాల సోమన్న కానుకగా నర్పించెను. వెంటనే మహాత్ముడు దానిని అమ్మివేయబోయెను. ఇదిచాల విలువగలదనియు దాని అసలు సామ్రైచనము యిచ్చికొనువారైన నుండరనియు అందు దేశనాయకుల విగ్రహములుగూడ నిర్మింపబడెననియు, దీనిని ఏ కాకినాడలోనో ఏ రాజమండ్రిలోనో అమ్మనలసినదని మహాత్ముడు కోరబడగా ఆయన అంగీకరించెను. దానిని ఆపట్టణములకే తీసుకువచ్చెదనని సోమన్న అనెను.

4 గంటలైనది. భోజన సమయములో చక్కని, భక్తి పూర్వకమైన ఆతిథ్యమిచ్చుచున్న హృద్యుడు శ్రీ జోగయ్య శాస్త్రిగారు ఆయన సతీమణియు, చిన్నకొమార్తెయును మహాత్ముని దర్శించి మిక్కిలి కుండరమైన సువాసనగల సంపెంగ గులాబీ పువ్వుహారముల మహాత్మునికి అనునభార్యకు సమస్కార పూర్వకముగా వారి కంఠముల నలంకరింపజేసి, నొక పువ్వుసంయుక్త రజితపల్లెరమున అయిదువందల రూపాయల నుంచి మహాత్మునకు సమర్పించిరి. శ్రీ

ధరయందు గొప్ప తగ్గుదల

శక్తిగలది
అండగొనినది
మిక్కిలి మేలైనది
దీర్ఘ కాలమువరకు
మన్నునది.

ఇదే ప్రకారము
నుండు అనుకరణ
ములను చూచి
మోసపోకుడు.

ప్రతిచోటను విక్రయించబడుచున్నది
మీ దుకాణాదారుని అడుగుడు.

ఎవరో రెడీమైన

EVEREADY

వర్తక గురుతు

ఫ్లాష్ లైట్లు అండ్ బాటరీలు

జోగయ్యశాస్త్రిగారి వాక్యవ్యవహారము ఆయన జేతనమును ఉత్సాహమునకును మహాత్ముడు అమితసంతోషమును తెలిపి, ఆయనధనము దేశోపయోగ కార్యములకు వినియోగించుగాక యని కోరుచు, ఆయనను కుటుంబమును చిరాయువులై వర్ధిలుగాక యని మహాత్ము డాశీర్వాదించెను.

శ్రీ జోగయ్యశాస్త్రిగారి విశాలమైన మండువా భాగమున వాల్మీకి దువంగల స్త్రీలు క్రిక్కిరియున్న సమావేశమైరి, మహాత్ముడు 5-80 గంటలకు పేడదిగి స్త్రీలసభలోకి వచ్చి కొన్ని ప్రోత్సాహపువాక్యముల జెప్పెను. స్వదేశభిద్దరు వస్త్రముల ధరించ వలసినదని హెచ్చరించిరి. రూ 141-10-10 లును సుమారు రూ 100 విలువగల 5 ఉంగరములు, వెండితో డాలజత, చిన్న బంగారు రూపు, దుద్దులజతయును వసూలయ్యెను.

6 గంటలకు గొప్ప బహిరంగసభ మార్చెంటు వద్ద మైదానములో జరుపబడెను. సుమారు ఆరు వేల మంది సర్వజాతులవారును కలిసి నిశ్శబ్దముగా గూర్చుండిరి మహాత్ముడు వచ్చి ఎత్తైన పీఠముపై పరుపుమీద సుఖాసీనులై హెచ్చరికకరమును నుల్లాసముతోగూర్చుండిరి. ప్రక్కన శ్రీమతి కస్తూరిబాయిమ్మగారును గూర్చుండిరి. మైదానము తయ్య ప్రకాశమానమైన దీపములతో నలంకరింపబడుటచే మహాత్ముని దర్శనము బాగుగా అందరకును అయినది.

శ్రీరాజా నల్లపరాజా మీర్జా అయ్యత రామరాజా బహద్దరుగారు, యూనియన్ బోర్డు అధ్యక్షులును, బోర్డుయొక్క సన్మానపత్రమును రజితప శ్చేరముననుంచి మహాత్మునకు సమర్పించిరి

పౌరులపక్షమున శ్రీ వడలి జోగయ్యశాస్త్రిగారు మీర్జా అప్పలనరసింహరాజుగారును (సన్మానసంఘాధ్యక్షులు) చక్కా వెంకట శెట్టిగారు సన్మానసంఘకార్యదర్శి, జొన్నల గెడ్డ నరసింహమూర్తి గారున్నా కలిసి రు 1151-0-0 లు సమర్పించిరి.

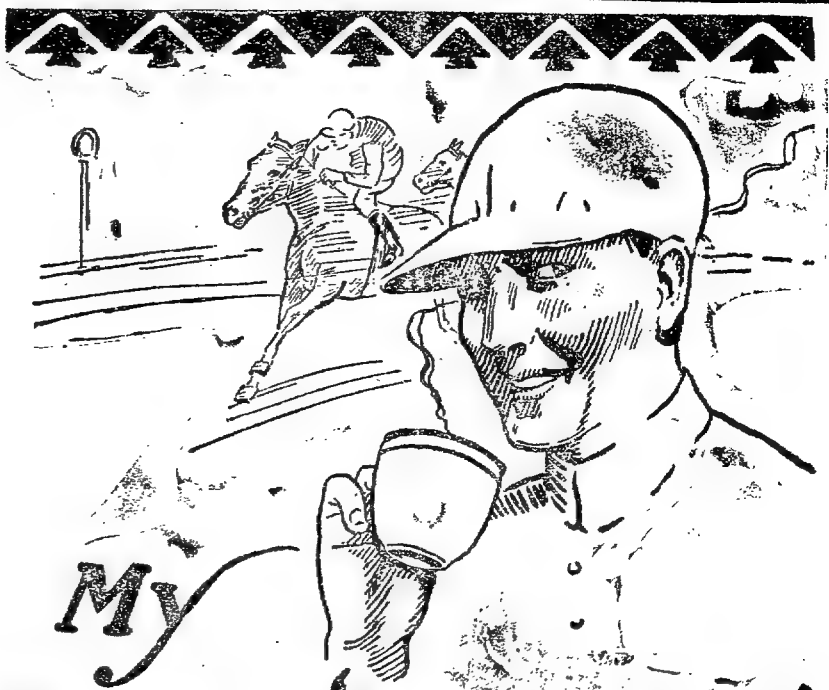
మహాత్ముని ప్రసంగము

పిమ్మట హిందీభాషలో నుపన్యసించుచు గాంధీమహాత్ముడిట్లు చెప్పెను:- యూనియన్ బోర్డువారును తునిపౌరులును, నాకు స్వాగతపత్రముల నర్పించినందులకును భిద్దరునిధికి విరాళములను నాకిచ్చినందులకును అనేక వందనములు. మీరిచ్చిన సన్మానపత్రములో భిద్దరునుగరించి విశేషముగా బ్రశంసించిరి నిజముగా మీరట్లు చేయుటకు మికధికారము కలదు. ఏలనగా మీపట్టణము భిద్దరుత్పత్తిస్థానము. భిద్దరు వర్తకులు గూడ యిచ్చుటకలరు. కాని ఎవరైనా విదేశీవస్త్రములను ధరించువారొకరైనను ఉన్నట్లయితే అది మీపట్టణమున కవమానకరమే. విదేశీవస్త్రము లెక్కడను కనుపించకుండా చేసేటందుకు మీరు గొప్పప్రయత్నము చేయవలసియున్నది. భిద్దరుధారణవిషయమున మీబోర్డువారు విరివిగా ప్రచారము చేయవలెను. విదేశీవస్త్ర వ్యాపారగులయొద్దనుబోయి శాంతియుతముగ ప్రబోధమునగా గొరించి వారిని విదేశీవస్త్ర వ్యాపారముపట్ల విముఖులనుగాజేయ గోరుచున్నాను. యీవిధముగా మీరు చేసినట్లయితే వారును అంగీకరించెదరు.

మరిన్ని వాకు తెలియవచ్చినదేమనగా యీ తునిలో మిల్లులునుతో వస్త్రముల నేయించి భిద్దరుని యమ్ముచున్నారట. అట్లుచేయుట దేశద్రోహము చేసినట్లే. పవిత్రములగు భారతనారీసులుచే తీయబడిన వడుకు నూలును మన సాలెయాతని మగ్గుముపై నేయబడినదే భిద్దరునిపించుకొనును. అట్లుగాక మరే రీతిగా తయారుచేసినను అది పాపము. సామ్రాజ్య కాపనసభలో పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారొక కాపనమును బ్రవేశపెట్టిరి. ఎవరు మిల్లులునుతో తయారుచేసి భిద్దరుని యమ్ముచున్నారో అట్టివారిని శిక్షాపాత్రులగా జేయవలెనని యాకాపనమునందు గలదు. నిజమయిన కట్టుబాట్లు యీవిషయమున దేశమందున్నచో అట్టికట్టుబాటు లవసరములేదు. కాబట్టి నేను మనవిచేయబోవున దేమనగా ఎవరైతే అట్టివ్యాపారమును మోసగించిచేయుచున్నారో వారట్టిదానిని బంగుజేయవలసినదని ప్రార్థించుచున్నాను. ఎవరైతే విదేశీవస్త్రమును ధరించుచున్నారో అట్టివారు దానిని వదలివేయవలసిన దని ప్రార్థించుచున్నాను.

కల్లుసారాయివగలయితా మత్తుపదార్థములను వాడుక జేయువారందరును అట్టి దుర్భాషములను మానుకొనవలసినదని ప్రార్థించుచున్నాను. ఎవరినిగాని అంటరానివారిగా చూడరాదు హిందువులను, మహమ్మదీయులును, క్రైస్తవులును అన్ని జాతులవారును అయికమత్తుములతో మెలగగోరి ప్రార్థించుచున్నాను. మతకలహములు సాంఘికజగడములు లేకుండ మాన్పుకొనవలెను.

ఈవిధముగా మనము చేసినట్లయితే స్వరాజ్యము కరలరాలకుమగును. ఇంతవర కెవరెవరు భిద్దరునిధికి సొమ్ము నివ్వ

My Morning Stirrup-Cup

"I do enjoy my morning Stirrup Cup of Polson's French Coffee. It is simple to make and is a wonderful bracer for a stiff morning on the track."

Polson's French Coffee is approved by medical-men as a splendid tonic—it stirs up the sluggish liver and opens the pores of the skin. In fact, Chicory is to Coffee as Salt is to Food.

POLSON'S FRENCH COFFEE

ఉత్సాహమును కలిగించునట్టి పాల్కున్న ఫ్రెంచికాఫీని ఆప్యాయముగా త్రాగెదను. దీనిని తయారుచేయుట కడు సులభము. ఉదయము యీకాఫీని త్రాగినచో అత్యధికమగు సుత్సాహము కలుగును. పాల్కున్న ఫ్రెంచి కాఫీ ప్రత్యేకమైన బలవర్ధకావధ మని వైద్యశ్రేష్ఠు లందరు తెలిపియున్నారు. దీనిని త్రాగుటవలన కాలేయమునకు చురుకుతనము కలుగును. చర్మ రంధ్రముల చక్కజేయును. భోజనమునకు ఉప్పు ఎటుల ముఖ్యమో కాఫీకి వికోరిఅటులనే.

లేదో అట్టివారందరును భిద్దరునిధికి యథాశక్తిని సేయగోరుచున్నాను.

ఉపన్యాసమయిన పిదప యూనియన్ బోర్డువారిచ్చిన వెండిపల్లెమును వేలమువేయగా చక్కా వెంకటశెట్టిగారు రు 82-0-0 లకు కొనుక్కొనిరి.

ఒడలి జోగయ్యశాస్త్రిగారు వారి స్వగృహముందు రు 500-0-0 లతో సమర్పించిన వెండిబాదంజనును వేయగా రు 26-0-0 లకు, లట్టలఅచ్చుత రామయ్యగారు కొనుక్కొనినారు. మొగలితాకులతో తయారుచేసిన మనిపర్చు ఓలేటి సత్యనారాయణగారు మహాత్మునకు సమర్పించగా పగడాల వెంకట రత్నంగారు రు రు 8-0-0 లకు కొనుక్కొనినారు.

సభలో కొల్లరవనూళ్లు రు 77-0-1 లు అయినది. పిమ్మట సభ 6-80 గంటలకు ముగిసినది.

జామి

మహాత్మునిరాక-పౌరులసత్కారము

శృంగవరపుకోట తా॥ జామి, కొఠాం, విజినిగి గ్రామముల మహాజనులు శ్రీ మహాత్మా గాంధీగారు విజయనగరము నుండి యీమార్గముగా విచ్చేయునందర్భమున గతశబ తే 30 ది మంగళవారము ఉదయం 9 గంటలకు భినుసింగి బంగళాదారిని శ్రీమహాత్ములవారిని సందర్శించి, భిద్దరునిధిని త్రము రు 115 లు మహాత్ములవారికి పానకట్టుము సమర్పించి కృతార్థులైరి. యిచ్చటికి మహాత్ముని రాక కడు నవ్యవధిగా తెలిసినను వందలకొలది ప్రజలకురుదెంచి దివ్యభోధామృతమును వీనులార నాలించి సంతసించిరి, యిచ్చటి కార్యక్రమ మంతటిని 5 నిమిషముల

కాలములో ముగించుకొని శ్రీమహాత్ము డెటునుండి కొత్తలన మీదుగా విశాఖపట్టణముకు పయనమయ్యెను. మహాత్ముని కార్యక్రమమున మార్పుకలిగించి యీప్రాంతప్రజలకు మహాత్ముని సంగర్భనలాభమును కలగజేసిన మ॥ శ్రీ పి. సి. వెంకట పతిరాజు, బి. యె. ఎం. ఎల్. సి. వారెంతయు శ్లాఘనీయులు, గొప్పసాహేబు.

తోళ్ళవైని పన్ను

ద. ఇ. తోళ్ళవర్తకసంఘ సభ
మద్రాసు, మే 4:-ద. ఇ. తోళ్ళవర్తకసంఘ ప్రతినిధులును, మద్రాసు కామర్సు చేంబరువారును పై సంఘ కార్యాలయమున యీనెల 1 తేదీని సమావేశమై తోళ్ళవైని పన్ను నుగురించి విచారించుటకు భారతప్రభుత్వమువారు నియమించిన నుద్దేశించిన సంఘమునుగురించి యోచించిరి. ఎం. జమాల్ మహమ్మద్ సాహేబుగా రధ్యక్షత వహించిరి.

కొంత చర్చజరిగినపిమ్మట నీ క్రిందితీర్మానములు గావించబడెను.

తోళ్ళపన్ను సంఘమునందు నలుగురు సభ్యులుమాత్రమే యుండవలెను. భారత ప్రభుత్వోద్యోగి యొకరు, అధ్యక్షులు గను, టూనింగ ప్రతినిధియొకరు, బాగుచేయని దోళ్ళవర్తక ప్రతినిధియొకరు బాగుచేసినదోళ్ళను ఎగుమతిచేసినపెజీవారి ప్రతినిధి యొకరును ఉండవలెను.

పై కమిటీవారు బెంగళూరు, ఏలూరు, తిరుచనాపల్లి పురములకు మాడ నేగి విచారణలుపపలెను.

కమిటీవారు తమ విచారణను ఆగష్టునెలకు పిమ్మట ప్రారంభింపవలెను-

నూతన పక్షము

దేశమును ప్రధానాశయముగ ప్రకటించిన నూతనపక్షమువారు నిన్నటిదినము తమ యుద్దేశ్యములను గోఖలే మందిరసభలో, వెల్లడి చేసిరి. జాతిమతభేదములను గాక, దేశమును ముఖ్యముగ గోరుట, ప్రతి భారతీయుని ధర్మమై యున్నది. సాంఘికపక్షములు కొన్ని బయలుదేరి, తమ హద్దుల నతిక్రమించి, దేశకళ్యాణమునకు ప్రతి బంధకముగ మెలగుటచే, జాతీయోద్యమావశ్యకత మరింత యధికముగ గోచరించుచున్నది. జప్తిసు పక్షము నలిపిన గంధర్వగోళమువలన, సాంఘిక భేద దృష్టి రాజకీయవ్యవహారములలో వ్యాపించి, చెన్న రాజధానికి తీరని హాని గలిగించినది. వెనుకటి ఎన్ని కలలో జాతీయభావము తిరిగి యర్హస్థాన మాక్ర మించి, జప్తిసు పక్షక్షీణతకు కారణమయినను, ఇంకను వెనుకటి వాసనలు పూర్తిగ దొలగలేదు. జప్తిసుపక్షము మంత్రిపదవుల నాక్రమింపక బోయి నను, ఆక్రమించినవారిని అపసవ్యమార్గముల ద్రిష్ట తకు తోడ్పడగలిగినది. ఇట్టిస్థితిలో రాజోవు ఎన్నిక లలో, జాతీయభావము వ్యాపించుట కెంతేని యవ సరముగలదు. జాతిభేదదృష్టితో గాక, దేశము దృష్టితో తమ ప్రతినిధుల నెన్నికొనుట యవసర మను భావము ప్రజలలో వ్యాపింప వలయును. స్వాతంత్ర్యసిద్ధికి దేశభక్తి ప్రధానసాధనము. దేశ భక్తికి ఇతర భేదముల నన్నిటిని లోనుగావించిన గాని, సత్వరాభివృద్ధి సాధ్యపడదు.

అందుచే, "దేశము ముందు" అని చెప్పచు, అధినివేశ స్వాతంత్ర్యము బడయగోరెడి నూతన పక్షము బయలుదేరుట, విపరీతము గాదు. యాకులు హుస్సేను, మాసిలామణిపిళ్ల, ఆరోగ్య స్వామిమొదలి, వెంకట్రామశాస్త్రిగార్లు బోలు వివిధ సంఘ నాయకులచే నడువబడెడి నూతనపక్షము, సాంఘిక భేదదృష్టి రాజకీయ వ్యవహారములలో జ్వారకుండ కాపాడుటకు తోడ్పడునని నమ్మవచ్చు ను. కాని, కేవలము జాతీయదృష్టియే, స్వరాజ్య మును చేరువకు దేజాలదు. దానితోబాటు స్వరాజ్య సంపాదనకు వలయుసాధనముల నవలంబించి, కృషి నలుపుట యవసరము. శాసనసభల వెలుపలను, లోపలను జరుగవలసిన కార్యక్రమమును నిరూపించి దానిని శ్రద్ధతో కొనసాగింపవలయును. స్వశక్తి ద్వారా స్వరాజ్యము బడయుటకు శ్రద్ధ వహింపవల యును. నూతనపక్షమువారు, స్వరాజ్యసిద్ధి కెట్టి కార్యక్రమము నవలంబింపదలచిరో దెలుపరయిరి. సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యాయము పనికిరా దని మా త్రము వీరు దెలుపుచున్నారు. మంత్రిపదవుల సంగీక రించుట లాభకర మని చాటుచున్నారు. కాని,

మంత్రిపదవులను స్వీకరించినమాత్రాన, స్వాతం త్ర్యము లభించు నని, వీరు తలచుట వట్టిబేలతనము. ద్వంద్వప్రభుత్వవిధానము క్రింద బని చేయజాలక, మంత్రిపదవిని విసర్జించిన ది॥ బి॥ ఆరోగ్యస్వామి మొదలిగారును, కార్యనిర్వాహక సభ్యత్వ పదవి యందు ఆత్మగౌరవమును నిలుపుకొన జాలక రాజీ నామా నిచ్చిన వెంకట్రామశాస్త్రిగారును, ఉద్యోగ స్వీకారమువలన అధినివేశరాజ్యస్వాతంత్ర్యములభిం చునని ఎటుల ఊహింపగలరో తెలియకున్నది.

కాంగ్రెసుపక్షములోనే కొందరు ముఖ్యులు ఉద్యోగస్వీకారముపై మక్కువ జూపుచున్నపుడు, తదితరుల కీ విషయముపట్ల ప్రోత్సాహము గలు గుటలో, వింత ఏ ముందును? ద్వంద్వప్రభుత్వవిధా నము నిరర్థక మనియు, దేశాభివృద్ధికి తోడ్పడజాల దనియు, బాధ్యతను ఏమాత్రము పెంపొందింప దనియు, కాంగ్రెసుపక్షమువారు తమ దూరదృష్టి చేతను, ఉద్యోగపదవుల నిరాకరణము వలనను, స్వాతంత్ర్యదృక్పథము మూలమునను, రుజువు చేయ గలిగిరి. వివిధపక్షములవారును ద్వంద్వపరిపాలనము నిష్ఫల మని గ్రహింప గలిగిరి. రాష్ట్రములందును, కేంద్రస్థానమునందును సంపూర్ణబాధ్యత చేకూరిన గాని యిసుమంతయు లాభము లేదని కనిపెట్టె గలిగిరి. నైహారిపోర్టు పలువుర యంగీకారము బడయుటకు, కాంగ్రెసుపక్ష మంతకాలము నుండి యు సలుపగలిగిన ప్రబోధమే మూలకారణ మయ్యెను. వంగరాష్ట్రమునందును, అస్సామందును, మధ్యరాష్ట్రములందును, ద్వంద్వపరిపాలనము సాగ కుండ నిరోధ మేర్పడెను. ఇతరరాష్ట్రములలో గూడ ద్వంద్వపరిపాలనము నిష్ఫల మను నభిప్రాయమును సామాన్యముగ ప్రబలెను. స్వాతంత్ర్య వాతావరణ మితిరున వ్యాపించియున్న సమయ మున, సైమనుకమిషను అన్ని పక్షములవారిచే బహిష్కరింపబడిన సమయమున, భారతీయులు స్వల్ప సంస్కరణములతో తృప్తికెందరను తలంపు ఇంగ్లం డులో వ్యాపించుచున్న సమయమున, ఒకవంక సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము నాదర్శముగ గైకొని, వేరొకవంక సారహీన మగు ద్వంద్వవిధానముక్రింద ఉద్యోగపదవుల స్వీకరించుటకు కాంగ్రెసుపక్షము వారు పాల్పడునెడల, కాంగ్రెసు గౌరవమునకు భంగము కలుగుటయ గాక, ఇతరపక్షములు గూడ వెనుకకు మరలుటయు, స్వాతంత్ర్యవాతావరణము తొలగుటయు సంభవించెను.

అందుచే, కాంగ్రెసుపక్షమువారి సమయ మున జూపువైఖరిబట్టియే, దేశపు భావిపరిణామ మాధారపడియుండును. ఇట్టి సందిగ్ధసమయమున సంపూర్ణస్వపరిపాలనము గోరువారందరును, ఎన్ని కల నిమిత్తము క్రొత్తపక్షముల నేర్పరుపక, దేశ కళ్యాణమును, దేశస్వేచ్ఛను ప్రధానముగ బెట్టు కొని, జాతిమతభేదములను అడ్డుగ బెట్టక పాటుపడు చున్న కాంగ్రెసునందు జేరి, ఆసంస్థను బలపరచుట శ్రేయస్కరము. కాంగ్రెసు కార్యక్రమము ననుష్ఠిం చుట యవసరము. ఈసమయమున కాంగ్రెసుపక్ష బలమును ఏమాత్రము తగ్గించినను సత్వరస్వాతం త్ర్యసిద్ధికి భంగము కలుగుట సహజము. ఇంతకాలము నుండియు కాంగ్రెసు సభ్యులుగ నున్న యాకులు హుస్సేనుగారు, ఇప్పడు వేరొకపక్షము నేర్ప రచుటకు, వారు నిన్నటిదినము జెప్పినపాతవు లే

మాత్రము తగియుండలేదు. నిర్మాణకార్యక్రమము వలన స్వరాజ్యసంపాదన కర్తృత గలుగుచుగాని, మంత్రిపదవుల నాక్రమించుటవలన గాదని యాకులు హుస్సేనుగారికి దెలియదని తలంపజాలము. నిన్నటి దినము గావించిన ప్రసంగముల బట్టి చూచిన, ప్రాత మితవాదపక్షమునకే, క్రొత్తరూప మియబడెనని గ్రహింపవచ్చును. ఈ సమయమున నూతనపక్షము లేర్పడుట అభివృద్ధిచిహ్నము గాజాలదు. బాధ్యత గల దేశములలో సరియగు పక్షము లేర్పడి పని జేయుచుగాని, పరాధీన దేశములందలి ఏర్పడజాల వని, యాకులు హుస్సేనుగారే యంగీకరించిరి. పరాధీనదేశయందున్న హిందూదేశమునందు, రాజ కీయపక్షములు రెంటికే స్థానము గలదు. ఒకటి అధి కారపక్షము. మరియొకటి ప్రజాపక్షము. దీనికి భిన్న ముగ బైలుదేలు సాంఘిక పక్షములుగాని, వ్యక్తుల స్వలాభమునిమిత్తము బయలుదేరదీయ బడు పక్షములుగాని, రాజకీయపక్షములు గానేరవు. ఉత్కృష్టప్రజాసంస్థయని పేరొందిన కాంగ్రెసునుండి యే ప్రజాపక్ష మేర్పడి పనిజేయగలదని, పూర్వాను భవము దెలుపుచున్నది. అందుచే కాంగ్రెసుపక్ష మొక్కటియే, సత్వర స్వాతంత్ర్య సంపాదనమును ప్రధానముగ గైకొని పాటు బడ గలదనుటకు నందియము లేదు. సం దర్భముల నన్నిటిని విచారించిన, నూతనపక్ష మేర్పడుట కెట్టి యవకాశము గనుపించదు. అయి నను, కాంగ్రెసు ఆశయములకు భిన్నముగ మెలగ దలచిన నూతనపక్షముతో వివాదపడ నక్కరలేదు. ఇయ్యది ప్రజాభిమానము బడయు నని భావింప జాలము. కాంగ్రెసుపక్ష మి సమయమున తమ ఆశయముల నేమాత్రము కోల్పోవక, కలకత్తా కాంగ్రెసు తీర్మాన ప్రాముఖ్యమును గుర్తించి, దేశ పరిస్థితులను గ్రహించి, ప్రజలసేచ్ఛకై పాటుపడుట యవసరము. తమిళ కాంగ్రెసు నాయకు లీ సమయ మున బయలుదేర దీసిన ఉద్యోగస్వీకారప్రశ్నను వారికనయినను విరమించి, కాంగ్రెసు పక్ష గౌరవ మును కాపాడ ప్రార్థితులు. నూతనపక్షము, తమకు పోటీగ బనిజేయునని, జప్తిసుపక్షమువారి పుడే కనిపెట్టిరి. జప్తిసుపత్రిక, యీ పక్షముపై తన కృపారసదృష్టిని గురిపించుచున్నది. నిన్నటిసభలో జప్తిసు పక్షాభిమానులు నలిపిన గంధర్వగోళము గూడ, వారియందు గలిగిన భీతిని వ్యక్తపరచు చున్నది. ఈమారు మంత్రిపదవు లెవరికి బోవు నని, కాంగ్రెసు పక్షమువారుమాత్రము వితర్కింప బనిలేదు. ఎవరి కవిలభించినను వారు చేయగలిగినమే లెద్దియు లేదు. ఎంతటి మేధావులయినను ద్వంద్వప్రభుత్వము ద్వారా ప్రజాభివృద్ధిని చేకూర్చుట యసంభవము. అందుచే, జప్తిసు పక్షమువారు వానిలో ప్రవేశించినను నూతనపక్షమువారు ద్వంద్వపరిపాలనమును నిర్వహించినను, కాంగ్రెసుపక్షమువారి కొక్కటే. కాంగ్రెసు పక్షమువారి యాశయము సాధ్యమగునంత త్వరలో, స్వరాజ్యము బడయుట దప్ప వేరుగాదు. స్వరాజ్యము లభించువరకు, వీరు ఉద్యోగపదవుల తో నాటలాడజాలరు. అనన్యదృష్టితో వీరు శాసన సభలలోను వెలుపలను స్వాతంత్ర్యమునకై పాటు బడుట ధర్మము. కాంగ్రెసు పక్షమువారు తమ కృషిచే స్వరాజ్యమును చేరువకు దెచ్చి, కాంగ్రెసు కార్యక్రమశ్రేష్ఠతను నిరూపించుట లాభకరము.

బీహారు సహకారసమావేశము

నేటిదినము కలకత్తా నగరమునందు గూడిన ఓడనొకండవ బీహారు బరిస్థాన సహకారసమావేశమున కధ్యక్షత వహించి, గౌ. రామదాసు పంతులు గారు ఉద్యమాభివృద్ధికి వలయు సాధనములను చక్కగ వివరించిరి. బీహారు రాష్ట్రము ప్రత్యేకముగ నేర్పడిన నాటి నుండి, సర్వతోముఖాభివృద్ధి గాంచుచున్నది. సహకారోద్యమమునందు గూడ అభివృద్ధి జూపుచున్నది. దీనివలన గలుగు లాభములను బడయుచున్నది. ఋణము చొకగ బుట్టించుటకు, సహకారోద్యమము రయితలకు తోడ్పడవలెనని, రామదాసుగారు కోరుచున్నారు. వీరి యుద్దేశ్యము ప్రకారము, కొద్ది వాయిదాల ఋణము అన్నిటికంటెను శ్రేష్ఠమయినది. బీహారులో ఇంటర్మీడియేటు ఋణము వ్యాప్తి గాంచినది. దీనిని కొలదిసంవత్సరములలో రయితల రాబడినుండి దీర్చ వీలుగలదు. దీర్చకాలపు ఋణములవలన, సహకారోద్యమమున కంత గలాభము లేదనియు, వీనిని తిరిగి రాబట్టుట వ్యయ ప్రయాససాధ్య మనియు, రామదాసుగారు అభిప్రాయపడుచున్నారు. అయినను వీనిని మానుటకు వీలు లేదు. తగిన ఏర్పాటులను గావింపవలయునని, పంతులుగారు కోరుచున్నారు. భూముల తనఖా బ్యాంకు లవసరము లేదని, బీహారు రిజిస్ట్రారుగారు వ్యవసాయసంఘమువారియెదుట సాక్ష్యమిచ్చిరట. రామదాసుగారి యభిప్రాయముతో నేకీభవించుట లేదు. రిజిస్ట్రారుగారు చెలిపిన పేతువులు నిలువ నేర వని, వీరు చాటిరి. ఇకముందు జరుగనున్న బ్యాంకింగు విచారణలో సహకారపు బ్యాంకుల విషయముగూడ విచారణకు రావలయునని, అధ్యక్షులు గోరిరి. ఇంపీరియల్ బ్యాంకులకు శాఖలు లేని చోటుల, ప్రభుత్వపు సబ్ ట్రెజరీల నిర్వహణమును, సహకారపు బ్యాంకులకు ఒప్పగింపవెట్టవలయుననుచున, ఉపయోగకర మయినది. సహకారోద్యమముగూర్చి ప్రజలలో ప్రబోధము గలుగువరకు, నూతన సంస్కరణములను ప్రవేశపెట్ట వీలు లేదను వాదమును, రామదాసుగారు రంగీకరించుటలేదు. సహకారసంఘముల నిర్వహణమే, ప్రజల సామర్థ్యమును పెంపుచేయునని, వీరు చాటుచున్నారు. సహకారోద్యమము లోపభూయిష్టముగ నున్న యెడల, అందుకు ప్రజల అసామర్థ్యము మాత్రమే కారణమని ఎంచ వీలులేదు. రామదాసుగారు చెప్పినటుల, ఆర్థిక, రాజకీయ కారణములనేకములు గలవు. సహకారోద్యమము, అధికార శృంఖలముల నుండి తొలగినగాని యభివృద్ధి గాంచ నేరదను భావము సర్వత్ర ప్రబలుచున్నది. సర్ లల్లూభాయి శ్యామల్రాసుగారిట్టియభిప్రాయమును చాటియుండిరి. రామదాసుగారును ఈ రీతినే భావించుచున్నారు. వ్యవసాయ విచారణ సంఘమువారు, సహకారోద్యమమును అసాధికారులచేతుల కిచ్చుటకు వెరపు చూపిరి. అధికారులప్రాబల్యము నతిశయింపజేయ గోరిరి. ఇందువలన, ఉద్యమాభివృద్ధికి తీరనినష్టము గలుగును. దేశనాయకులలో పలువురు సహకారోద్యమమునందు పాల్గొనకుండుటకు అధికారుల ప్రాబల్యమే కారణమని, రామదాసుగారు తేటపరచిరి. ఇప్పుడు పాల్గొనుచున్న నాయకులయినను,

నిరుత్సాహశితులమధ్యనే పనిచేయ వలసివచ్చుచున్నది. వీరికి తగు ప్రోత్సాహము గలుగుటలేదు. రామదాసుగారి ఒప్పుదల నీ విషయమున గమనింపవచ్చును. సహకారోద్యమమును సరియగు నాధారములపై నిలుపవలెనని, గ్రామమును ప్రధానాధారముగ నైకొనవలయును. గ్రామ పునర్నిర్మాణమును సహకార సంఘములు చేపట్టవలయును. స్వదేశ పరిశ్రమలకు గాక, ఈ యుద్యమము విదేశపరిశ్రమల యభివృద్ధికి తోడ్పడుచో, హాని గలిగించునని, రామదాసుగారు ఖండితముగ జెప్పిరి. అందుచే, సహకారోద్యమము నకును, దేశస్వాతంత్ర్యమునకును సంబంధము లేదని తలచుటకన్నను, పొరబాటు చేరుండదు. ఇటుల భావించువారు, సహకారోద్యమమును సరియగు తెన్నుల నడిపింపజాలరు.

పైమనుగారు : మానసందేశము

బ్రిటీషు రాజకీయ పక్షములవా రందరకును, పైమనుగారు మానసందేశము నొసగి యుండిరి. ఎన్నికలు ముగియువరకు హిందూదేశము గూర్చి ముచ్చటించవల దనిరి. పైమనుగారిసందేశమునకు, స్వలాభాపేక్షయే ముఖ్యకారణ మనుటకు సందియములేదు. లేకున్నచో, హిందూదేశప్రశ్నగూర్చి బ్రిటీషు వోటరులలో నేల ప్రబోధము గలిగింపగూడదు? వారి కేసంగతిని చెలిపిన దోసము వాటిల్లునా? బ్రిటీషు ప్రజలు హిందూదేశ వ్యవహారముగూర్చి వినుటకు అర్హులుగారా? సివిలుసర్విసు ఉద్యోగు లెట్టి యభిప్రాయములను వ్యాపింపజేసిన, ఎవరే ప్రమాణమా? అటులగుచో, బ్రిటీషువారు భారతీయుల కెటుల బ్రట్టిలగుదురు? వీరి ప్రతినిధులతో నిండిన పార్లమెంటు సభ తన బ్రట్టిధర్మము నెటుల నిర్వహింపగలదు? హైందవ సమన్యగూర్చి విన నోచికొననివారు, వేలకొలది మైళ్లదూరము నుండి ఇండియాను పరిపాలించుట కెటుల సాధ్యపడును? పైమనుగారి సందేశమును అన్ని పక్షములవారును అనుసరించుటజూచిన, నిజముగ పార్లమెంటుసభహిందూదేశమును పరిపాలించుటలేదనియు, సివిలుసర్విసు ఉక్కుచట్టమే పరిపాలనమునంతను నిర్వహించుచున్న దనియు, తేలుచున్నది. పార్లమెంటు సభ్యులతో గూడిన పైమనుకమిషనును హిందూదేశవ్యవహారముల గూర్చి విచారించు నిమిత్తము బాపుటయు, మరియొకరు దీనియందు జేరవీలు లేదనుటయు, పార్లమెంటుసభ తన బాధ్యత నితరులకు ఒప్పగింపజాలదనుటయు, ఎట్టి బూటకమోయాహింపవచ్చును. పైమను కమిషనువారి మానసందేశము ఫలించినను, వీరు లాయడుజాతిగారితో జేరి ఇతరపక్షములను నిరసించు చున్నందులకు, వారు కోపోద్దీప్తితులైరి. వీరికి పోటీగ, కన్నరెట్టివు పక్షమువారు ప్లేఫ్ అను అభ్యర్థిని నిలువజెట్టి, తమ కృతజ్ఞతను చెలువరయిరి. పైమనుగారు సలిపిన ఘనకార్యములకు గాను వారిని బ్రహ్మరథము బట్టరయిరి. లేబరు సభ్యులగు హార్టుపారక్ గారు గూడ, వివాదమునకు దిగుచున్నారు. లిబరలు పక్షమువారు ఇరువదిరెండుమంది కన్నరెట్టివులతో రహస్యపు టాడంబడిక జేసికొని రని వీరు నిందించిరి. తమ కాసంగతి, హిందూదేశమునందున్నపుడే

చెలిసె ననిరి. హిందూదేశమున గౌరవము బడయునైమను కమిషను సభ్యులు, ఇంగ్లండునందు గూడ గౌరవము గోల్పోవుట వారి దురదృష్టము.

మామూలుసమాధానము

పైమను కమిషను సందర్భమున హిందూదేశమున జరిగిన కథయే, ఇంగ్లండునందు గూడ కొనసాగుట విచిత్రము. ఇక్కడ జరిగిన బహిష్కార ప్రదర్శనములే ఇంగ్లండునందును జరిగెను. ఈ రీతినిర్బంధములే అక్కడను కొనసాగెను. శాసనసభలలో వెలువడు సమాధానములు పార్లమెంటు సభలోను వెలువడుచున్నవి. హాం మంత్రి యగు సర్ జాన్ నను హిక్కుగారు, పోలీసువారి చర్యలను సమర్థించినవిధము, మదరాసు శాసనసభలో హాం మొబరుగారు గావించిన సమర్థనము బోలియున్నది. శాంతిరక్షణకై పోలీసువారు నిర్బంధములకు బూనుట అక్రమము గాదని, సర్ జాన్ ననుగారు నుడివిరి. పైమను పర్యటనము, ఇండియా ఇంగ్లండులలోని పరిస్థితుల నేకము చేయగలిగెను.

డాక్టరు సత్యపాలుగారి నిర్బంధము

లజపతిరాయిగారు దివికేగినపిమ్మట, డాక్టరు సత్యపాలుగారే నాయకత్వము వహించి పంజాబు నందు కాంగ్రెసు వ్యవహారములను శ్రద్ధతో నిర్వహించుచున్నారు. రాబోవు లాహోరు కాంగ్రెసు సభను నిర్విఘ్నముగ జరుపుటకై, విశేషకృషి నలుపుచున్నారు. రోటకు సమావేశమునందు గావించిన అధ్యక్ష ప్రసంగమునకుగాను, సత్యపాలుగారి పుడు రాజద్రోహ నేరముక్రింద నిర్బంధింపబడి రని చెలియుచున్నది. సత్యపాలుగారు జామీను నిరాకరించి, ఆత్మగౌరవమును నిలుపుకొనిరి. సత్యపాలుగారి నాయకత్వమును పాంచాళభూమి కోల్పోవ నున్నను, కాంగ్రెసు ఉద్యమ మింకను వ్యాప్తి జెందునుగాని తగ్గదని నమ్మెదము. ఇతరప్రముఖులు సత్యపాలగారి స్థానము నాక్రమించి, వారు లేని కొరతను దీర్చకమానరు.

“లిబర్టీ” పత్రిక

ఫార్వర్డు పత్రిక యంతరించిన పిమ్మట, న్యూ ఫార్వర్డు పత్రిక దీనిస్థానము నాక్రమించెను. ఈ పత్రికను ప్రచురించుటకు వీలులేదని, కోర్టువారు తాత్కాలికపు ఇ్జాన్స్ క్షను నిచ్చియుండిరి. ఇయ్యది శాశ్వతము గావచ్చును. ఇంతటితో నిరుత్సాహము చెందక, సుభాష చంద్రబోసుగారు “లిబర్టీ” అను పత్రికను ప్రచురింపదలపెట్టిరి. పంగదేశవాసుల కష్టనష్టాంతకును, స్వాతంత్ర్యాభిలాషకును, ఇయ్యది నిదర్శనము. నూతనపత్రిక నయినను, చిరకాలము సాగనిత్తురో లేదో చూడవలయును.

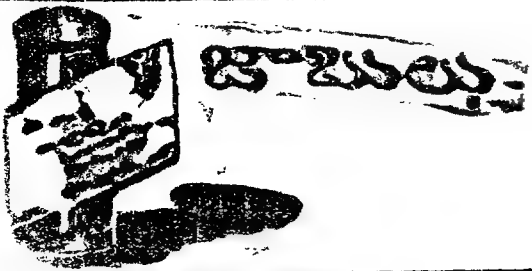
చెన్నపురి శాసనసభయెన్నికలు

హిందూపుర నివాసియగు పి. పాచ్. జగదీశచంద్రక్ గారు రాబోవు మదరాసు శాసనసభాయెన్నికలందు అనంత పురంజిల్లా వాన్ మహమ్మడక్ జవరత్ కాన్స్టేబుల్యాయస్సీ యభ్యర్థిగా నిలిచెదరు.

* * * *

భారత శాసనసభయెన్నికలు

మజహరాల్ వాల్జీగారు (నర్తకుడు) రాబోవు భారత శాసనసభ యెన్నికలందు పుత్తరసర్కారుల మహమ్మదీయుల తరపున నిలిచెదరు.

జెజవాడ రేణుపేయర్ల సంఘసభ

ది 5-5-29 వ తేదీ ఆదివారం సాయంకాలం 6-30 గంటలకు విజయవాడ రేణుపేయర్ల సంఘముయొక్క మేనేజింగు కమిటీమీటింగు జెజవాడ 6 వ వార్డులోనున్న చాకలి బీధి, మ్యూనిసిపల్ ఎలిమెంటరీ పాఠశాల భవనమునందు జరుపబడును.

గుంపెని మానుమంతరావు,
జాయంటు జనరల్ సెక్రటరీ.

ఆంధ్రదేశ వర్ణాశ్రమధర్మసభ

ఈ నెల 11, 12-వ తేదీలందు జెజవాడలో జరుగజోవు ఆంధ్రదేశవర్ణాశ్రమధర్మ మహాజనసభకు సుప్రసిద్ధ ఆస్తిక శిఖామణులును లౌకిక వైదికవిద్యార్థులను, వేదవేదార్థ విదులును అగు బ్రహ్మశ్రీ ప్రథల లక్ష్మీనృసింహం పంతులు బి. ఏ. బి. యల్. గారు అధ్యక్షతనహించుటకు నయతో నంగీకరించివారు.

ఆయుర్వేదభూషణ నోరి రామశాస్త్రి
చెరుకుపల్లి బుచ్చిరామయ్య
హేమాద్రి కొండలరాయశర్మ
కార్యదర్శులు.

శ్రీనగరాల బాలసేవాసంఘము

ప్రథమ వార్షికోత్సవము

స్వస్తి శ్రీ శుక్ల నామసంవత్సర వైశాఖమాస పంచమి ఆదివారము తే 28-4-1929 ది సాయంకాలము 6 గంటలకు జెజవాడ కొత్తపేట శ్రీకార్మికసంఘధర్మగ్రంథాలయమున మ|| రా|| శ్రీ పోతిన నారాయణస్వామి పాశ్రుడుగారి అధ్యక్షతక్రింద ప్రైవేటు ప్రథమవార్షికోత్సవము జయప్రదముగా జరుపబడెను. కొందరు విద్యనుగూర్చి ఉపన్యసించిరి. సంఘముచే పోషింపబడుచున్న రాత్రిపాఠశాల విద్యార్థులందరికి అధ్యక్షులచే బహుమతు లొసంగబడి సభ ముగిసినది.

విల్లా బుచ్చన్న పాత్రుడు,
కార్యదర్శి.

యక్స్ - బేజిక్

రోమన్ శాసనము.

పాడరు లేక మీగడ.

ఒక మార పయోగించిన నిశితర మునయోగించిన ను త్వర ముదయించును. శ్రీలక్ష్మి ప్రత్యేకముగా కఠిన మయిన రోమన్ లు చాల అవసరముగా, ఆశా రోగ్యకరమునై యున్నది హిందూ శాసనమున శ్రీలక్ష్మి యొద్ది ప్రత్యేక సిగ్నాలనుండి ఆశా కఠినమునుంచి వదులుటకవచ్చును. రోమన్ లు కఠినమైనదిగాను, ఆనా మాన్యుక్రమముగా.

పడకపోకీ హాంకర్ మైక్రోస్కోప్, చాకగా కొనుగట్టి కనుగొనుటకు ముందుగాను. శాస్త్రీయముగాతయ్యారవల్లన వానికి ఉపయోగించుటకు ఎందుచుర్యసన యెట్టిమైనది నిశితరమైనది చాల శ్రేష్టమైనది.

కెమిస్టలందరి వద్దకు దొంగకను. లేక

మార్టిన్ అండ్ హోర్న్ లిమిటెడ్

8, వాటర్ లూ, కలకత్తా.

మార్టిన్ అండ్ హోర్న్ లిమిటెడ్,

151, నంబూరు మచిలీపట్నం, మద్రాసు.

శుక్ల ఉగాది సంచిక

తయారైనది. 4-5-29 తేదీనుండి దిన, వారపత్రిక చందాదారులకు నెంబరువారిగా పంపబడును. గాన అందరు వి.పి.లను పుచ్చుకొనకొరెదము. సంచిక అవసరము లేనివారు దయయుంచి ముందుగానే తెలిపిన మాకు అనవసరముగా తపాలఖర్చులుదండు తగులదు. వ్యవస్థాపకుడు.

లోద్ర మహిమ

వనితలవర్ణన

చిన్న బుడ్డి వలననే కలిగినది

శ్రీమతి యస్. కనకమ్మగారు కేరాఫ్ యస్. నరసయ్యగారు, గ్రామమాజిస్ట్రేటు కదిరి. ఒక చిన్న లోద్ర బుడ్డిని పువయోగించిన దానివలన గుణముగా పున్నందున పెద్దబుడ్డి ఒకటి పంపమని కోరుచున్నాము.

ఆంగ్ల చికిత్స పువయోగించలేదు

శ్రీమతి బి. ఇందిరాకుమారిదేవిగారు, మెట్టూరు. అయ్యో, నేను మీ లోద్రను నేవించుచున్నాను. యితకు ముందు నాకు ఋతుకాలమునందు ఆమితభాగ కలుగుచుండెను. ప్రతినెలయు క్రమము లెప్పి 20 దినములలోపుననే బహిష్ట అగుచుంటిని. 2 సంవత్సరములు పాశ్చాత్యవైద్యశాలయందు ఔషధము నేవించితిని. గుణము కనుపడక పోగా శస్త్రచికిత్స చేసుకొమ్మని చెప్పిరి. నేనందుల కిష్టపడలేదు. ఇటీవల తమ లోద్రప్రభావమును విని 2 బుడ్లు పుచ్చుకొంటిని. అప్పటినుండియు క్రమముగ 28 రోజులకు ఒకవ్యయగుచు సుఖముగ యున్నాను. యితరభాధలును నివర్తించినవి యిప్పుడు మరి రెండుబుడ్లు లోద్ర నాకు పంపకోరుచున్నాను.

మూడుసంవత్సరముల వ్యాధి మూడువారములలో మాయమగుట

శ్రీమతి జయలక్ష్మమ్మగారు, బాలికాపాఠశాల, కొల్లిగల్. గడచిన 3 సంవత్సరములనుండి నాకు ఋతుస్రావము సరికగాకుండెను. 2 లేక 3 మాసముల కొకపరి ఋతువగుచుంటిని. యిదియేగాక నడుమునొప్పి, కీళ్లనొప్పులు, బలహీనము మొదలగునవి నన్ను బాధించుచుండెను. ఇట్టి సందర్భమున లోద్ర రెండుసీసాలును తెప్పించివాడితిని. వాడినందున యీబాధ లన్నియు మాయమై సకాలమున ఋతువగుచు చక్కని శరీరాశోగ్యమును అనుభవించుచున్నాను. ఔషధములు నిలపక మరి రెండుసీసాలు వాడదలచినాను. నావలెన బాధపడు శ్రీలక్ష్మి యిది దివ్యౌషధమనియు, ఖండితముగా వాడితీరవలె ననియు తెల్పుచున్నాను.

కేసరికుటీరం,

ఆయుర్వేదఔషధశాల, ఎమ్మూరు, మద్రాసు.

బళాన-విచారకరవార్త

ఏప్రిల్ 28 తేదీని పశ్చాత గ్రామవాస్తవ్యుడు తెలకుల దండాని అనేయువకుడు, అత్యంత దేశభక్తుడు, కాంగ్రెసు నందు అభిమానముగలవాడు, ఖడ్గరు దీక్షాపరుడు, మద్యపాన నిరసనమునందు బాగుగా పికెటింగువగై రాజరిపి సదరు ఉద్యమమునకు తోడ్పడిన ధీరుడు, మాతాపితృలకు ఏకపుత్రుడు, తన తల్లిని చిన్న వయస్సుగల భార్యను విడిచి దివంగతుడయినందుకు వగవనివారు లేరు. ఇట్టివాని మరణమువలన గ్రామమునకు చాల కొరతగలిగినది. పిని ఆత్మకు భగవంతుడు కాంతిని గలిగించుగాక.

శిరవూరి భాస్కర నరసింహరాజు.

గుంటూరు మునసబు యం. రామచంద్రరావుగారి బడలాయింపు

మ-రా-శ్రీ యం. రామచంద్రరావుగారు గుంటూరులో డిస్ట్రిబ్యుషనుసబుగా యుండి యేలూరుకు బడలాయింపబడిన సం దర్భములో వారికి జరిగిన సన్మానమునుగూర్చి బ్రశంసింపవలసి యున్నది. వీరిచ్చటనున్నంతవరకు నేరికిని అపకారముచేసి యుండలేదను టొకవింతకాదు. అందరికిని అనగా వారితో వ్యవహారిక సంబంధము కలిగిననేమి కలుగకున్న నేమి యెల్ల రకును వారు వెడలుదురనుమాట కదువిషాదమును గల్గించెను. స్టేషనులును, వారిగుమాస్తాలు ప్రత్యేక ముగను, యనసబు కోర్టు యు ద్యోగి యులు ప్రత్యేక ప్రత్యేక ముగను వారికి విందులుగాంచిరి. ఇదిట్లుండ జిల్లాకోర్టు నజారువారు వారి యధికారియగు మ-రా-శ్రీ టి. లక్ష్మణరావుశంతులుగారి సహాయమువలన వారేలూరుకు వెడలుట కొకరోజుపూర్వము వారికి చేసిన పుత్తన మింతింతవారాదు. తిరిగి కొలదిదినములలోనే మరొక యధికార మనలించింది గుంటూరుకేవచ్చుట కా భగవంతుని నిశితరము ప్రార్థించుచుందుము.

కోర్టుసంఘములో నొకరు.

తూర్పు పడమర గోదావరి, కృష్ణాజిల్లాల

శైలిబలిజనసంఘము

సమస్తాశ్రమమున, అంతకు పెక్కాగులును చదువబోవు వీధి విద్యార్థులును, ఎలిమెంటరీస్కూళ్ళ మేనేజర్లును, భండారముల ఉపసంఘముల కార్యదర్శులును, 1929-30 సం||రమునకు సంఘసహాయమును కోరదలచినయెడల సంఘమువల్ల సప్లయ కాబడు దరఖాస్తుఫారములపై తమదరఖాస్తులను, లొమ్మిదవ వార్షికసభయందును, కార్యనిర్వాహకసంఘసభయందును తాము ప్రవేశపెట్టబోవు తీర్మానములను అక్షెండాలో చేర్చుటకు యీ సంవత్సరము మేనెలాఖరులోగా చేరులాగున పంపుటకు కోరబడుచున్నారు.

గమనింపు:- (1) ధనసహాయమును కోరువిద్యార్థులు సంఘమువలన సప్లయకాబడు విద్యార్థిదరఖాస్తుఫారములపై తమదరఖాస్తులను పూర్తిచేయించి ప్రతిసంవత్సరము మేనెలాఖరులోగా శక్రటరీ కందులాగున పంపుకొనుచుండవలయును.

(2) ఈసంఘమువారి బాలరకును, బాలికకును విద్యాభివృద్ధినిమిత్ర మెలిమెంటరీపాఠశాలను, రాత్రిపాఠశాలను స్థాపించి అచ్చటగల శైలిబలిజలు పోషించుటకు శక్తిలేకయున్నపుడు గాని, బోర్డువారుగాని, లేబరుడిపార్టుమెంటువారుగాని తమపాలనలోనికి తీసికొనక యున్నపుడుగాని సంఘముయొక్క సహాయము కావలసినయెడల సదరుస్కూళ్ళ మేనేజర్లు సంఘమువలన సప్లయకాబడు దరఖాస్తుఫారములపై తమదరఖాస్తులను పూర్తిచేయించి ప్రతిసంవత్సరము మేనెలాఖరులోగా శక్రటరీ కందులాగున పంపుకొనుచుండవలయును.

(3) విద్యార్థులయొక్కయు, ఎలిమెంటరీస్కూళ్ళ మేనేజర్లయొక్కయు దరఖాస్తులు మేయి నెలాఖరులోగా అందినియెడల మంజూరుచేయబడవు.

దరఖాస్తుఫారములు వలయువారు ఆల్ల వరం మకాముకు వ్రాసిన బడయగలరు.

దొమ్మెటి వీరం శైలి
ప్రెసిడెంటు.

నెల్లూరుజిల్లాలో గాంధీమహాత్ముని పర్యటనము

(స్వకీయవిలేఖరి)

- 10-5-29 8-10 ఉ॥ నెల్లూరులో కలకత్తా మెయిలునుండి తిగుట.
- 6 ఉ॥ నెల్లూరు విడుచుట.
- 6-80 ఉ॥ బుచ్చిరెడ్డిపాలెం బహిరంగసభలు స్వాగతపత్రములు, ఖద్దరునిధికి ద్రవ్యము సమర్పించుట.
- 7-10 ఉ॥ విడుచుట.
- 8-10 ఉ॥ ఎల్లయపాలెం, రాజుపాలెం, కొండమూరు, పార్లపల్లి, విడ్వలూరు గ్రామములద్వారా పూతుకూరు చేరెదరు.
- 8-80 ఉ॥ బయలుదేరి
- 9 ఉ॥ మోపూరులో విడిసెదరు.
- 5 సా॥ బహిరంగసభయు ఖద్దరునిధి వనూలు.
- 5-80 సా॥ మోపూరు బయలుదేరి.
- 5-45 సా॥ అల్లూరుచేరుట, బహిరంగసభ, స్వాగతపత్రములు, ద్రవ్యము సమర్పించుట.
- 6-5 సా॥ అల్లూరునుండి బయలుదేరి కింగపేట, గౌరవరము గ్రామములద్వారా.
- 7-5 సా॥ కావలిచేరుట బహిరంగసభ.
- 8 సా॥ స్వాగతపత్రము ద్రవ్యము సమర్పించుట. కావలిలో 10-5-29 రాత్రి విశ్రాంతి.
- 11-5-29 5-30 ఉ॥ కావలినుండి బయలుదేరి
- 6 ఉ॥ చినకాక.
- 7-20 ఉ॥ ఉలవపాడు.
- 8-30 ఉ॥ కందుకూరుచేరుట, సభయు ద్రవ్యము, స్వాగతపత్రములు సమర్పించుట.
- సా॥ 5-30 గం॥ కందుకూరునుండి నెల్లూరికి ప్రయాణము.
- 12-5-29 ఉ॥ 6 నుండి 9 గం॥ పల్లిపాడు ఆశ్రమమునకుగూర్చి నెల్లూరికి తిరిగివచ్చుట.
- సా 5-30 మొ 11 8-30 వరకు నెల్లూరు పురజనుల స్వాగతము.
- పౌరసభ, ఖద్దరునిధికి ద్రవ్యము సమర్పించుట. తర్వాత స్త్రీలసభ, కస్తూరిదేవి విద్యాలయమునకు శంఖుస్థాపన.
- 13-5-29 సోమవారం మానవ్రతం.
- 7 గం॥ సా॥ ప్రచారకులతో సంభాషణ.
- 14-5-29 6 ఉ॥ నెల్లూరునుండి బయలుదేరుట.
- 6-45 ఉ॥ ఇందుకూరుపేట, మార్లముగా గంగపట్నముచేరుట. సభయు ద్రవ్యము వనూలు.
- 6-55 ఉ॥ గంగపట్నము విడుచుట.
- 7-10 ఉ॥ మైపాడుచేరుట. ఖద్దరునిధి వనూలు.
- 7-30 ఉ॥ బయలుదేరి- లేబూరు- జగదేవిపేట గ్రామములద్వారా.
- 9 ఉ॥ నెల్లూరుచేరుట.
- 8-55 సా॥ నెల్లూరునుండి పెషావరు ఎక్స్ ప్రెసులో గూడూరు ద్వారా నాయుడుపేటకు ప్రయాణము.
- 5-30 సా॥ నాయుడుపేటనుండి బయలుదేరి,
- 7-30 సా॥ కాళహస్తికి.

నోటీసు

నాథర కాకినాడ నూర్కూరుపుపేట కాపురస్తులు నల్లూరి శ్రీ పద్మనాభరాజుగారు యావదాస్తులనుగరించి వీలు వ్రాసి 26 జనవరి 1929 సం॥ తేదీని కాలముజేసినారు. ఆయనకు పోదత్రతకుమారుడున్న అయిదుగురు ఔరసపుత్రులున్న కలరు. సదరు ఔరసపుత్రులలో అనంతకృష్ణారావుమాత్రము మేజరు అయియున్నాడు. అనంతకృష్ణారావు ఆస్తులను (Mis-Manage) చేయుచు దుర్వినియోగపరచుచున్నాడు. ఇదివరలో కొన్ని రూములు చేసినట్లు తెలియవచ్చినది. అట్టి రూములు మైసర్లలాభం ని॥ గాని కుటుంబోపయోగం ని॥ గాని వినియోగపడియుండలేదు. సదరు రూములు మైసర్లను బాధించినపుడు ఇకమందు యెనరె నా రూములు ఇచ్చేయవలె అతని స్వంతజవాబుదారీనేగాని యిక్కడనుండి యిందుమూలముగా తెలియవరచడమైనది.

కాకినాడ, } వల్లూరి శేషమ్మ,
22-4-29. } మైసరుకుమార్ల తల్లి.

నహజవివేకమువల్లనే మీరు తెలిసికొన గలరు.

Googem
PURE VEGETABLE SHORTENING

గ్యారంటీ లేనటువంటి నూనెల నువ్వయోగించి మీ ఆహారసాధ్యములను చెడగొట్టుకొనకుడు. అందువలన ఆపరిశుభ్రము ఏర్పడును. మీ ఆహారమును కోకోజములోనే పండుకొనుడు. వంటకపు నూనెలలో కెల్ల ఇది నిర్మలమైనది. గ్యారంటీ యివ్వదగినది. టూవంటవానితో కోకోజమునే ఉపయోగించు మని చెప్పుము.

Googem

శ్రేష్ఠమైన వంటకమునకు

పూజ్యులయిన గాంధీమహాత్ములవారి పాదపద్మములయందు రేపల్లె ప్రాంతవాసులు సమర్పించిన విజ్ఞాపన

మహాత్మాజీ!

ఆత్మోద్ధరణకయి ప్రహ్లాదుడవలించిన యుత్తమోత్తమ మార్గంబును, సాంఘిక రాజకీయ వ్యాపారములకు వర్తింపజేసి, యాధ్యాత్మిక, తాకికవిషయముల కభివృద్ధియును రుజువుపరచిన యహింసామార్గప్రవర్తకా! మీకు వందనశతంబు లర్పించుచున్నారము.

1920 సంవత్సరమునందు తాము సృజించిన అసహాయోద్ధృత మార్గములను రేపల్లెపురవాసులకు మే లొనగూడినది. రేపల్లెపురవాసులు యభిప్రాయమునకు వ్యతిరేకముగా చట్టుపట్టునున్న నాలుగు చిన్న గ్రామములను కలిపి, ఒకపురపాలక సంఘమును ప్రభుత్వమువారి కేర్పరిచిరి. అయ్యది ప్రజల కనుమలముగానందున ప్రజలు పన్నులనీయక, జప్తులకులోనయి, చెఱసాలలకునైతే మేగి, సర్కారును లొంగజేయగావారా పురపాలకసంఘమును రద్దుపరచిరి. అందుచే నాపురవాసులెల్లరు తమ కేంతయు కృతజ్ఞులయి యున్నారు.

తాము నెలకొల్పిన నిర్మాణకార్యక్రమమునందు ముఖ్యంశ మగు ఖడ్గపని యీ ప్రాంతమున కొంత వ్యాపించియున్నది. ఈ గ్రామపరిసరములందు ౫౦౦ రాట్నములకు తక్కువ రేకుండ పనిచేయుచున్నవి. ఖాదీ అమృతముగూడ నానాటి కభివృద్ధి నొందుచున్నది.

ఉద్యమరంభమునందును నీ ప్రాంతమునందును ఓరేరు లోన్సుధూర్తిపూడిలోను రెండుజాతీయపాఠశాల లుండి కాలం

తరమున ప్రభుత్వ సాహాయ్యము నవలంబించినవి. ఇవిషయమున నుద్యమలోపము కాక మాత్రమే దీనికి కారణమయినది

స్థానిక సంస్థల యెన్నికలు ప్రజలలో నైకమత్యము నకు గడు భంగమును కలిగించుచున్నవి. జాతిమతకులాభిమానములేకాక ప్రవ్యాపేక్షగూడ రాజ్యాధికారమునకు ఆలవాలమయిన ప్రజలలో అవినీతిని పురికొల్పుచున్నవి. దేశములోని వివిధభలములలోను, వివిధవృత్తులందును బ్రాతినిధ్యము సమకూర్చు విధానముతోచక, చిక్కులకు లోనైన మాకు సన్మార్గమును చూపగోరెదము.

తమ నాయకత్వమున స్వరాజ్యమును సంపాదించునెంచిన మేము ధన్యులము. దైవము దాని కవసరమగు త్యాగము, ధైర్యము, దీక్ష మాకు ప్రసాదించుగాక యని ప్రార్థించెదము.

ప్రపంచమున కని విని యెటుగని చీరాల యద్భుతకథ సలిపిన మహాశేషస్వీ ఆంధ్రురన్న దుగ్గెరాల గోపాలకృష్ణయ్య గా నీ ప్రాంతమువారే! వారి యకాలమరణమున మా ఆంగ్రజేశమునకు కలిగిన నష్టమునకు మేమెంతయు చింతిల్లుచున్నాగదా వారి కుమారుడు తమ యాశీర్వాదబలమున దేశసేవకు శుభగాక!

తమకును తమ సతీమణికిని దైవము దీర్ఘాయురారోగ్యములు సమకూర్చుగాక యని వేడెదము.

లోకోత్తరులగు తామును తమ శిష్యులమ్య బృందమును మా రేపల్లె కరుడెంచుట మా మహాభాగ్యుని తలంచుచు, దయకు హృదయపూర్వకముగ స్వాగతము నర్పించుచున్నాము.

రేపల్లె ప్రాంతవాసులు,

19-4-29.

రేపల్లె

స్వదేశ వస్తుప్రదర్శనము

చెన్నై నగరమున ప్రచారము

భారతీయుల కర్తవ్యము

మదరాసు, మే 4:—స్వదేశీవస్తువులను ప్రచారములోనికి తెచ్చి ప్రోత్సహ మొనగుటకుగాను, ఈదిన ముదయము తిరువల్లి క్లె-డిలో, హిందూ మైన్సు-లనందు, జాతీయవస్తు ప్రదర్శనము ప్రారంభింపబడెను. చెన్నై పురియందును, ఈరాష్ట్రమునందును తయారుచేయబడు వస్తువు లనేకము లిచ్చిట ప్రదర్శింప బడెను. రావుబహదూరు డాక్టరు సి. వలేశమెదలి యారు గారి ప్రదర్శనోత్సవమున కధ్యక్షత వహించిరి. జమాల్ మహమ్మదు, వి. ఎల్. కాస్త్రి, మల్లాది సుబ్బారావు గారు మొదలగు ప్రముఖు లరుడెంచి, ప్రదర్శనోత్సవమున పాల్గొనిరి. రంగనాథులు చెట్టిగా రధ్యక్షత వహించిరి.

అధ్యక్షుడు ప్రథమమున నుపన్యసించుచు, భారతదేశము యొక్క ఆర్థికసంపద యంతయును, దేశీయపరిశ్రమలపై నాధారపడియున్నదనియు, భారతదేశ మితరదేశములవలె, సౌఖ్యపడదలచుకడల ప్రతివారును దేశీయపరిశ్రమను ప్రోత్సహింపవలసి యున్నదనియును నుడివెరి.

రా॥ సా॥ డా॥ వలేశమెదలియారు గారు దేశములో నేవస్తువులు తయారగు చున్నవో, ప్రజలకు పరిగ డలియకపోవుటచే చాలమంది ప్రజలు విదేశీవస్తువులను కొనుచున్నారనియు, దేశీయవస్తువు లున్నవని తెలియుచో ప్రజలలో చాలమంది వానినే కొనెడివారనియు, ప్రజలలో నీవిషయమున ప్రబోధమొనర్చుటకుగా నిట్టిప్రదర్శనము లవసర మనియు నుడివెరి. దేశీయ పరిశ్రమలు విరివిగ నభివృద్ధి నొంద కుండుటకు కారణము మనలో ధనికులు, జమీందారులు, తమసొమ్మును పరిశ్రమలపై పెచ్చించు నలవాటు లేకపోవుటయే యని నుడివెరి. దేశీయులు తనంత మూలధనము వొసగని యెడల, విదేశీయుల ధనముతో నైనను, మనము పరిశ్రమ స్థాపింపవలెను. మల్లాది సుబ్బారావు గారివంటి, కార్యనిర్వాహకుల నిరంతర కృషివలన, చెన్నై పురియందద్భుతముగ “పెన్నిలు” ల తయారుచేయు ఫ్యాక్టరీ నెలకొల్పబడెను. ఇచ్చట తయారుచేయబడు పెన్నిలులు నాణ్యమనందు విదేశీ పెన్నిలలతో పరిపూర్ణముగ నున్నవి. సబ్బులు, నూనెనలు, ఇతరసామానులు, మొదలగున పెన్నియో ఈ దేశీయుల తయారుచేయబడుచున్నవి. ప్రతిభారతీయుడును, కొంచెము ధర ఎక్కువగనున్నను, స్వదేశీవస్తువులనే కొని ప్రోత్సహింపవలెను. అచిరకాలములోనే మల్లాది సుబ్బారావు గారి పంటివార లనేకులు దేశమునం దన్నిప్రాంతములందును జూలుచేరి, దేశసంపద నభివృద్ధి యొనర్చెదరుగాక యని నుడువుచు, వలేశమెదలియారుగారు ప్రదర్శనమును బౌరంభించిరి.

మల్లాది సుబ్బారావుగారు

దేశీవస్తుప్రోత్సహసంఘ కార్యదర్శి యగు మల్లాది సుబ్బారావుగారు, జాతీయపరిశ్రమలగురించియుపన్యసించుచు గత 20 వత్సరములుగా, జాతీయపరిశ్రమ లెటుల లోనేక కష్టముల పాలై, అరికష్టము పై జీవించుచున్నదియు వివరించి, జాతీయ పరిశ్రమలు పోయిన పిదప, భారతజాతి అంతరించి తీరననియు, దేశీయపరిశ్రమలే ఏ జాతికిగాని జీవనాధారమనియు నుడివెరి. జాతీయపరిశ్రమలకు మూలధనము తగినంత లభించునా లేదా యను భయ మిచ్చుడక్కరలేదు. ప్రజలు జాతీయ వస్తువులను కొనుచున్న యెడల ఇదివరకున్న పరిశ్రమల నభివృద్ధిపరుచుటకును, నూతన పరిశ్రమల స్థాపించుటకును కావలసినంత ధనము లభించును. ప్రస్తుతము కావలసినది తయారై ఎదుటనున్న జాతీయవస్తువులను ప్రజలుకొనుటయే. మనపరిశ్రమలీవుడు శైశవావస్థయందున్నవి. అందుచే విదేశీయవస్తువులయంత నాణ్యముగ నుండకపోవచ్చును. అయినను కొంతకాలమువరకు కొంచెము ఇబ్బందిపడియెను జాతీయ వస్తువుల ప్రోత్సహించుచుండుట భారతీయుల కర్తవ్యము. కొంతకాలము గడచినపిదప మనవారుగూడ మంచివై పుణ్యమును సంపాదించి నాణ్యమగు వస్తువుల తయారుచేయగలరు. ఎనిమిది వత్సరములనాడు మనము ధరించినఖడ్డరు గోసెసంచులకంటె అధమముగ లేదా! అయినను ఓపికతో దానినే ధరించి ప్రోత్సహింపగా, ఈ ఎనిమిది వత్సరములలో కర్దంత నాణ్యము లేరలేదు. ఇప్పుడు కర్దంతలో పెన్నిరకములు బయలుదేరినవి. ఎంత మేలైన ఖడ్డరు తయారగుచున్నది ఇంచుమించు విదేశీయ విల్లు వస్త్రములతో కర్దంత పోటీ చేయుట లేదా. అటులనే ఇతర పరిశ్రమలును జాతీయపరిశ్రమల నెదుర్కొనిన చిక్కు విశ్రమము ప్రజలలో జాతీయవస్తువులనే కొనవలెనను అభిలాష గలుగనంతకాలము మన జాతికి విముక్తిలేదు. పరిశ్రమ యనగా వర్తకమున వర్తకమున, అభిమానమునకు తావుండరాదు అని కొందర నవచ్చును. కాని అది పొరబాటు. ఆంగ్ల దేశమువంటి వర్తక సర్వభిగ దేశము తమ ప్రజలను, దేశీయ వస్తువులనే కొనవలెనను

నియు, దేశీయ పరిశ్రమలనే ప్రోత్సహింపుడనియు తనదేశీయుల హెచ్చరించుచున్నది. ఆంగ్ల దేశమే అటుల చేయుచున్నపుడు, మనముమాత్ర మటులెందుకు జేయరాదు?

ఉపన్యాసకులు ముగించుచు ప్రతివారను దేశీయవస్తువులనే కొనవలెనని ఉద్బోధించిరి.

జమాల్ మహమ్మదుగారు పిమ్మట ప్రసంగించుచు కర్దంతరంధింపజాలనివారు స్వదేశీవిల్లులలో తయారగు బట్టల నుపయోగింపవలెనని నుడువుచు, మారకపు లేటును 19 పెన్నిలకు హెచ్చించుటవలన జాతీయపరిశ్రమలకును వ్యవసాయమునకును గలిగిన ఆపారకష్టమును వివరించి, ఇట్టి చర్యలు సాధ్యముగాకుండ చేయుటకుగాను విర్రకులు, దేశీయ సమస్యలం దెక్కువ పాల్గొని, ఆందోళనమొనర్పవలెనని నుడివెరి.

వి. ఎల్. కాస్త్రిగారు, అధ్యక్షునకును, ఉపన్యాసకులకును కృతజ్ఞతాపదనముల నర్పించిన పిమ్మట ప్రదర్శన ప్రారంభోత్సవము ముగిసెను.

ప్రదర్శనము డి 4,5 ల యందు మాత్రమే తెరచియుండును. శనివారమున తయారు చేయబడుచున్న పరిమళ ద్రవ్యములు, నూనెలు, క్రీములు మొదలగు వస్తువులను, చెన్నై పురిలో తయారు చేయబడుచున్న పెన్నిలులు, సిరాలు, కుక్కర్లు, చం

బాపాలాల్ గారి
బంగారు, వెండి వస్తువులు
 216 చైనాబజారురోడ్డు, మదరాసు. 3

దనపు చెక్కడములు “ఈ స్టరన్ క్లెక్ షన్ నరీ మార్ట్” వారిచే తయారు చేయబడు పెపుర మెంట్లు మొదలగు తినుబండారములు మొదలగు వస్తువు లనేకము లీ ప్రదర్శనమునగలవు.

ఒక పొరబాటు
 పచ్చిమగ్గోదావరిజిల్లా మహాత్మునివర్గటనము
 దాట్ల నీలాధిరాజుగారి భూదానము.
 వీరిచ్చిన 10 ఎకరములు మహాత్ములవారికి యియ్యలేదు.
 మట్లపాలెములోనున్న జాతీయపాఠశాలకు నొసంగిరి.
 (ఒక విలేఖరి.)

నంతాన హినులగు స్త్రీలకు శుభవార్త

(పేనుతోడు, గారాలమతోడు పెండుకొనుట కొక శుభముడ వలెనని నిరంతరము వాంఛించు అపఖ్యాతులగు స్త్రీలకు “ఫెలూనా” అను ఔషధములో ఆనంద భరిత కవంద వివిధియున్నది.)
 (కేరస నీయమైన యాదోషధము స్త్రీల కారికదోషములకు పరిశోధము. కాస్త్రాస సారము తయారుచేయబడిన యీ చక్కని విశ్రవత్సాహ స్త్రీలకను వారి వాఘానికిని వదును నాటంకముగనున్న అవమానికముధంగమును పరిశోధము.

ఫెలూనా మాత్రలు స్త్రీలకు మాత్రమే

ఆరోగ్యమును గలిగించుట మూలమున వారి కోర్కెల నీడేర జేయు. ఆ యన కుంభింగమునకు ప్రధానకారణము బుహీనతయే. అనియెనుల కుంభింగించి బలవంతముగ జేయు ఫెలూనా మాత్రలు ఆనయను క్రమమున పరిశోధి, ఆరోగ్యమును, చైతన్యమును గలిగించును. తలనొక్కులు, కుంటి, కడుపునొక్కులు, పొడుగుగము, ఆయాపము, మున్నగు చిహ్నములు వశించి ఆరోగ్య మొదవును. శరీరము కత్తివంక మైయున్నట్లయితే, రక్తము నిరాఘాతముగ ప్రవహించుచుండును. మాంస గాఢము పరిగతనిచేయును. ఆనయనములు రవవంతములగును. ఆహారము శరీరమును, అనవసరవదారము శరీరములోనుండివదలి పోవును. ఫెలూనా స్త్రీల విషయమున వివిధమున విధిగా వశించును. దీతో ఆరోగ్యమునందలి కారికలోతములులేని స్త్రీకి సంశాసర్యమున కవకాశముగలుగును. మీరు విరక్తి జెందియున్నారా! హిందూ దేశము బర్మా సిలోనులందు ఆందరు కెమిస్టులవద్దను, అన్నిప్రదండును నీసార్వ 2-4-0 ల చొసిన విక్రయంబడుచున్నది. లేక లెనా వివరములకు క్రింది పోస్టుకాక్సు నెం. 760 అని వ్రాయుడు. ఎ

దాదా అందు కంపెనీ, 280 చైనాబజారు, మదరాసు

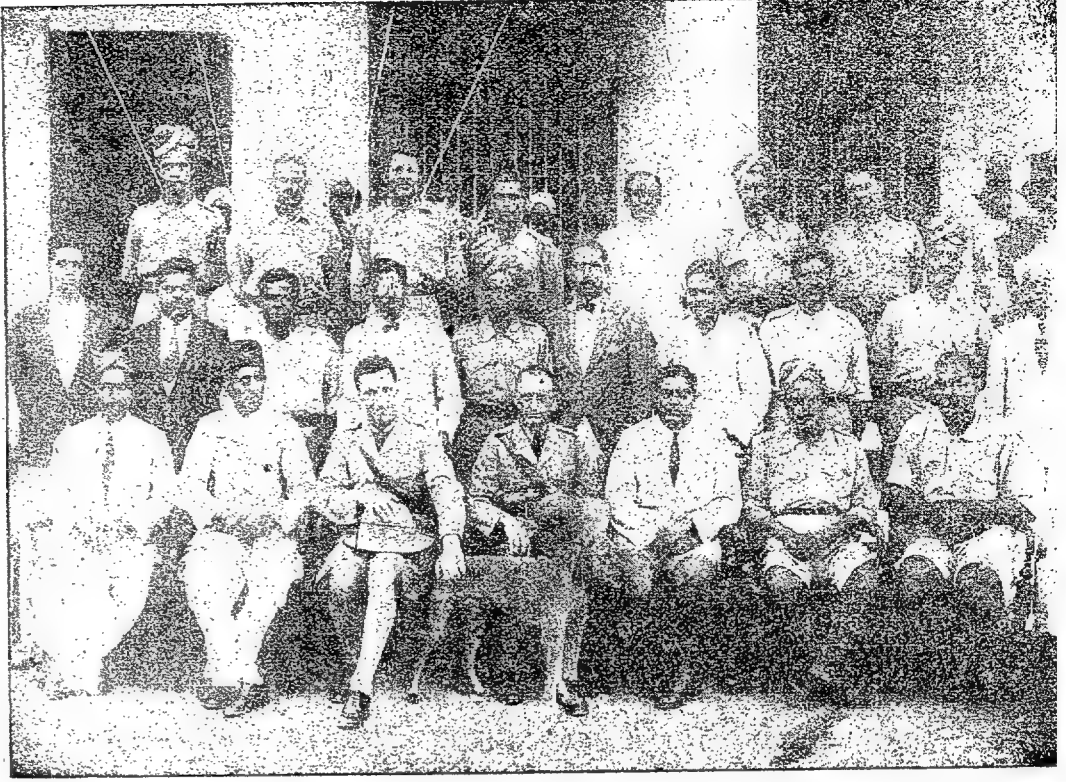
FELUNA PILLS
 For Females only
 జంతు సంబంధమై
 సదార్థము కందు కలియలేదు.

డా॥ జె. ఎఫ్. కెండ్రిక్ గారు ఎం.డి.

కొంకిపురుగువ్యాధి చికిత్సయందు నిపుణులు. ఈ వ్యాధినిగూర్చి ప్రత్యేక పరిశోధనజేసి సిఫార్సులు జేయ మదరాసు ప్రభుత్వమువారు కోరగ పడేండ్ల నుండి పనిజేయుచు రిపోర్టు ముగించిరి. ఇదే పని మీద బర్మా బోవుచున్నారు. (ప్రె. ఫో. బీ.)

మదరాసు పోలీసు ఉద్యోగులు

పోలీసు కమిషనరు సి. బి. కనిగ్హాముగారు పోలీసు పరిపాలనయందు క్రొత్తపద్ధతులను ప్రవేశ పెట్టి, డిప్యూటీ కమిషనరు జె. విక్రిన్సుగారు, కనిగ్హాముగారు, అసిస్టెంటు కమిషనరు టి. ఎస్. కల్యాణ సుందరం అయ్యరుగారు మధ్య కూర్చోనియున్నారు. (ప్రె. ఫో. బీ.)

సంస్కృతపాఠశాల

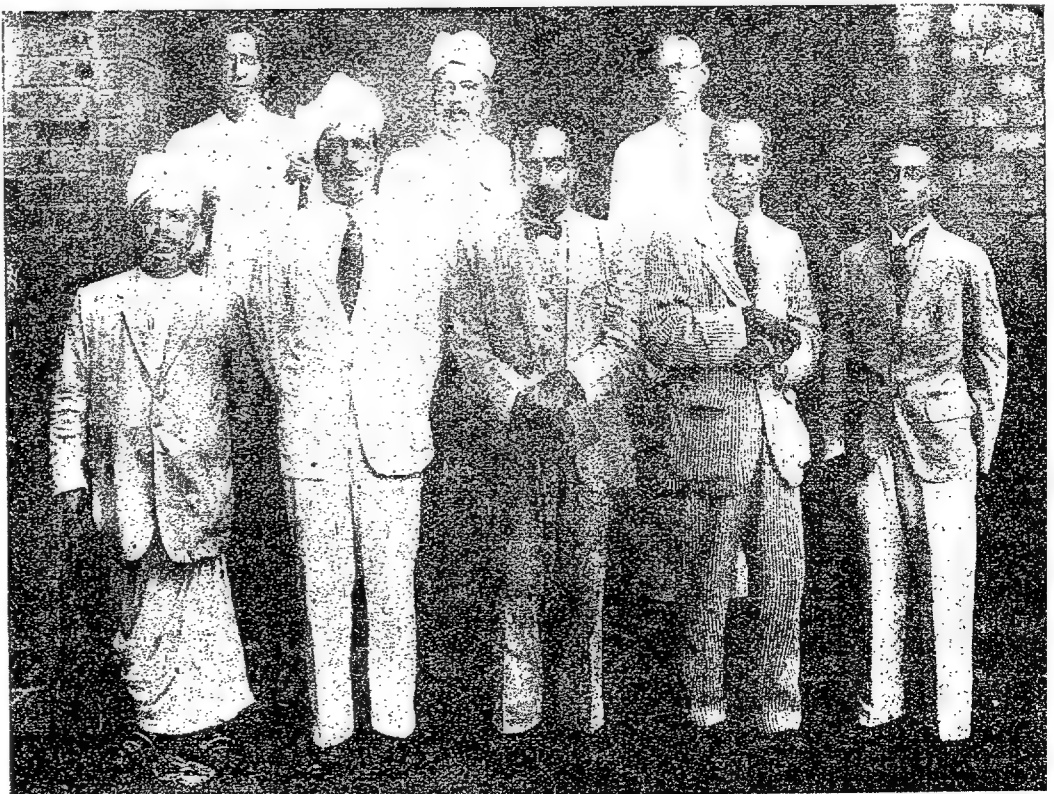
గుడివాడ తాలూకాలో అడ్డడ గ్రామమునందలి శ్రీ వేణుగోపాల ఆంధ్ర గీర్వాణ పాఠశాల. ఇచట ఆంధ్ర గీర్వాణ హిందీభాషలు ఉచితముగ నేర్పుచున్నారు. (ఫోటో—వి. గోపాలకృష్ణయ్య చౌదరి.)

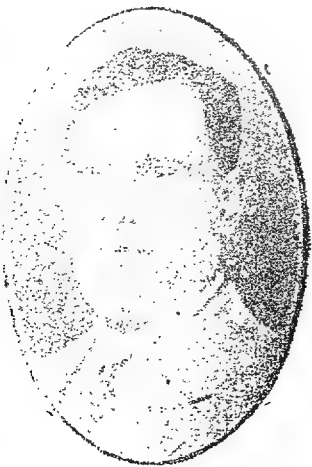
ఎం. వెంకటకృష్ణయ్యగారు

మైసూరు పితామహులని ప్రఖ్యాతిపడసిన ప్రజా నాయకులు. మైసూరు సంస్థాన మహాసభాధ్యక్షు లుగ నెన్నుకొనబడిరి. (పి. ఎఫ్. ఎ)

స్వదేశీవస్తు ప్రదర్శనము

4 తేది ఉదయము తిరువళ్ళిక్కేణి హిందూ హైస్కూలులో “ఎ. రంగనాథమొదల్యారుగారు రాజులనందున డా॥ సి. నటేశ మొదల్యారుగారు ప్రారంభోత్సవము జరిపిరి. (ప్రె. ఫో. బీ.)

ఎ. సి. ఛాటర్జీగారు

ఇండియా హైకమిషనరుగ లండనులో పని జేయుచున్న సర్ అతుల ఛాటర్జీగారి సోదరులు. అసోసియేటెడు ప్రెసు అధికారవర్గము లోనివారు. జాతినమితి కార్యాలయమునందు ఉద్యోగిగ నియ మింప బడిరి.

న్యాయాధికారి సి. వి. కుమారస్వామిశాస్త్రిగారు

న్యాయాధికారి సి. వి. ఎం. కూటుప్రభుగారి సెలవులో మదరాసు హైకోర్టు ఫీఫ్ జడ్జిగ నియమింపబడిరి.

న్యాయాధికారి సి. వి. ఎం. కూటుప్రభుగారు మదరాసు హైకోర్టు ఫీఫ్ జడ్జి అనాలోగ్యముగ నుండుటచే సెలవుగై కొని చెడలుచున్నారు. (ప్రె. ఫో. టీ.)

వి. ఎస్. సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారు

తిరునాళ్ళూరు హైకోర్టు జడ్జి. సంస్థానమునకు దివానుగ వాటుగారిస్థానే నియమింపబడిరి. (పి. ఎ. ఎ.)

రా. బి. వి. శ్రీహరిరావు నాయుడుగారు మదరాసు హైకోర్టు మేజిస్ట్రేటు రిజిస్ట్రార్ అసిస్టెంట్ సెక్రటరీగా నియమింప బడుదురని తెలియుచున్నది. (పి. ఎ. ఎ.)

విదేశవస్త్ర బహిష్కారము

అభివృద్ధి యగుచున్నది
విదేశవస్త్ర బహిష్కారసంఘమువా రీక్రింది ప్రకటనము గావించుచున్నారు:-

గత మార్చి ఏప్రిల్ నెలలలో కర్నాటకమునందు ఖద్దరు ప్రచారము అనేకస్థలములలో చాలశ్రద్ధగ జరుపబడెను. ధర్వారనందు రూ 625 లు, గాడగనందు రూ 325 లు, హుబ్లీలో రూ 500లు, జాతీయవారమున హుబ్లీలో 300లు, ఉత్తరకన్నడమున రూ 1100లు, అత్తిలో రూ 182 లు, గుట్టల్లో రూ 16 లు, భగల్పూటలో జాతీయవారమున రూ 180 లు విలువగల ఖద్దరు అమ్మబడెను. ఇదిగాక ప్రతి ముఖ్యమైన స్థలమునందును బహిష్కారసంఘము విదేశవస్త్రదహనము గావించబడెను.

స్థానికసంస్థల కార్యక్రమము
ద్రాగ్ మ్యునిసిపాలిటీ (మ.పరగణాలు) ఖద్దరుపైని పెర్మిట్లను పన్నును తొలగించి వారినాకరులు ఖద్దరునే ధరించవలెనని యుత్తరువు గావించిరి.

భుసవాల్ (ఖాండేజ్) మ్యునిసిపాలిటీవారుగూడ ఖద్దరుపై పెర్మిట్ల పన్నును తీసివైచి వారి నాకరులు ఖద్దరునే ధరించునట్లు యుత్తరువు గావించిరి.

హల్బిల్ (తెల్లము), ఉమ్మేట్ (గుజరాతు) మ్యునిసిపాలిటీవారుగూడ పెర్మిట్లముననే గావించిరి.

కరాచీ మ్యునిసిపాలిటీవారు ఖద్దరువస్త్రముల నిమిత్తమై సంవత్సరమునకు రూ 40,000 లను ఖర్చుచేయుచున్నారు.

మోతే నారాయణరావు జమిందారు
(ఎ. ఎ. టి.) గారు బెంగళూరు వెళ్లదలచుట

వీరు త్వరలో బెంగళూరువల్ల వేపవికారము ననుగడి పెదరని తెలియుచున్నది. జమిందారులగు శ్రీ మోతే వెంకటసుబ్బారావుగారును సోదరులగు నారి ఆంధ్రరంగిక కార్యదర్శి యును ఎం. పోలయ్య నాయుడుగారును యిదిచరకే బెంగళూరు వెళ్లిరి అని ఒకరు ఏలూరునుండి మాపు వ్రాసిరి.

పూజ్యపాదులగు గాంధీమహాత్మునకు గుంటూరుమండల కాంగ్రెసుసంఘము సమర్పించిన వినతిపత్రము

మహాత్మాజీ!
గర్వమండల మినడుమ రాజకీయ రంగమున మెలపువలె మెలసి మెలసి మలుగువడుట మీకు విశేషమే!

అత్యాంధోళన కరముగు 1921 సంవత్సరములో పరిపూర్ణ శక్తి చాకచక్యములచే విజృంభించి ఆశాభంగముచే నేదచెందినది. ఈమధ్యకాలములో తిరిగి కోలుకొని వేళ్లుపాతుకొని చివురించుచుండుటచే ఫలము నొసంగజాలకున్నది. ఖాది, రాటము అనుపదములు ఉచ్చారణమూత్రము లోటులేకున్నను స్వల్ప సంఖ్యాకులచే మాత్రమే ఇవి సంస్కారములుగా గ్రహింపబడుచున్నవి.

కొందరు విమగ్నాంధియు కొందరాశాభంగ మొందియు మఱి కొందరు మూకీభావ మొందియు చాలమంది విధివృత్తమునకు లోనయ్యు కర్ణధారిలేని రాజకీయ సముద్రయాత్రకు లోనైరి.

విన ఇట్టివల జరుగుచున్న విషయములు తిరిగి కొంత యాంధోళనమును గలిగింపకపోలేదు. తమరిప్పుటికి దయచేయుదురను సువార్త నూలనాదర్యములకు గారణమగుచున్నది.

తమ దివ్యదర్శనము దేశమాతను మాహృదయ ఫలకముల చిత్రించునను నాశే మామనస్సులలో మొలక లెత్తుచున్నది.

ఈ సందర్భములలో నకాలమున మాయాంధ్రరత్న గోపాలకృష్ణుడు ఇహలోక క్షీణల విడనాడి మమ్ము దుఃఖసాగరమున ముంచి దివికేగనని చెప్పవలసివచ్చినందుకు కడువగచుచున్నాము. బ్రతికియున్న మాప్రియసఖుడు సాంబమూర్తియు నిరంకుశాధికారమునకు నాహుతియై కారాగారమునందున్నాడు. మేమిందులకు నశ్రుభారము వహించినంత కార్యభారము వహింపజాలకున్నాము.

పురుషోత్తమ!

రానున్న దేశకళ్యాణమునకు వలయు పరికరములను గూర్చి కేంద్రస్థానముగు స్వరాజ్యయందుటలో మాగుంటూరు మండలి వెనుకపడదని మాగాఢవిశ్వాసము.

సర్వజ్ఞ శేఖరుడగు భగవంతుడు మాకు బుద్ధి కాశల్యమును కార్యదీక్షను ప్రసాదించుగాత.

గమ్యస్థానముగు స్వరాజ్యద్వీపమునకు మమ్ముల జేర్చుటకు నాశ్రితవత్సలుడగు పరమేశ్వరుడు మిమ్ము చిరంజీవిగ జేయుగాత.

గుంటూరుమండల కాంగ్రెసుసంఘము

ఉదకమండలం వార్తలు

(స్వకీయవిలేఖరి)

ఉదకమండలం, మే 4:- ప్రభుత్వమువారు కూపనది అభివృద్ధిపనులకు రూ 172,500 లు శాంక్ష నుగావించిరి. ఇందులో రూ 28150 లు క్రొత్తవీటి ఫండుగేటు ఓనరుబిడ్డివద్ద లాకుగేటులను నిర్మించుటకై వినియోగింపబడును.

కూపనది గర్భమును శుభ్రపరచుటకై కృత్రిమపద్ధతుల వలంబించుటకు సాధ్యమగునాయనియు, కూపనదికిని అడ్డారునదికిని మధ్య గల బకింగుహంకాలునభాగమునందు గల నిలువనీటినివెడలగొట్టుటకు క్రొత్తనీటిని ప్రవేశపెట్టు పద్ధతి అవలంబింపబడగలదాయను విషయములనుగురించి విచారణలీసి నివేదించుటకు చీఫ్ ఇంజనీరుగారు కోరబడిరి.

కూప కన్యతెన్నిబోర్డును ఏర్పాటుచేయవలసిన దని నేనిటరీ ఇంజనీరు, పబ్లిక్ వర్క్స్ డైరెక్టరుగార్లు చేసిన శిఫార్సును ప్రభుత్వమువారు తీరస్కరించిరి.

బుద్ధిమంతుల కొక్కమాట

నీచిన మీస నాణెము లాభము రెండును గావలయునన్న పురిపెట్టబడిన పట్టుతో దేశీయులచే నేయబడి పలురంగులలో దొరకు మా శకుంతలా ధర్మవరం చీరలనె యుపయోగింపుము. ఏలన, అవి ప్రపంచములోని. మిగిలిన యన్ని చీరలకంటె శ్రేష్ఠములైనవని చాల మంది మెచ్చుకొనుచున్నారు.

రూ 1350 బహుమతి మరువకుడు

వివరములకు వ్రాయుడు

Apply

డి. కె. నారాయణస్వామి,

మ్యానేజింగ్ డైరెక్టరు

(శుద్ధపట్టు ధర్మవరం చీరలు తయారుచేయు కంపెనీ లిమిటెడ్,)

ధర్మవరం. M. & S. M. Ry.

అజీర్ణవ్యాధులు శీఘ్రకాలములో ముదిరిపోవును

అజీర్ణవ్యాధులను కొంచెము ఏమారిన చాల ముప్పు వాటిల్లును. వెంటనే సుగుణమిచ్చుటకు మంచిమందును సేవింపవలయును. చాలవత్సరములనుండి వైద్యులు తమ స్వానుభవమునుబట్టి "టై సురే టెడ్ మెగ్నీషియా" Bisurated Magnesia సరియైనదని నుడివియుండిరి. దీనిని నోటిలో వేసికొనిన వెంటనే బాధకు కారణమగు ఆసిడ్ పదార్థమును నిస్సత్తువగా జేయును. పదార్థము పులిసి దుర్వాయువులు బయలుదేరకుండునట్లుగా జేయును. టై సురే టెడ్ మెగ్నీషియా 'Bisurated' Mag-nesia మీకు సాయపడును. కెమిస్టలందరియొద్దను పొడరుగాను బిల్లులుగాను తక్కువవెలకు అమ్మబడును. నమ్మకమైన సరకును పొందుటకు "Bismag" బిస్ మాగ్ అను వర్తకగురుకును ఫాకెట్ మీద గమనింపుడు.

నిద్రాహీనత

నిద్రాహీనత అనారోగ్య హేతువు. మనుజునకు సహజముగ నుండవలసిన నిద్ర లేకపోయినచో డులబంధము, అశీర్తి, తలనొప్పి, నిస్సత్తువ, మెదడు క్షీనత మున్నగునవి జనించును. వీటినిల్ల సరికట్టి మనుజుని సంపూర్ణ ఆరోగ్యస్థితియందుంచుటకు జీవావృతము ఎంతేని తోడ్పడును. ఈ జీవావృతము పీర్వ వృద్ధిని, కండపుష్టిని, జనన తత్వములను పెంపొందించు అమూల్యమైన ఆనేక భారతీయ ఓషధులతో తయారైనది. 2.

వైద్యరత్న

పండిత డి. గోపాలాచార్యులవారి

జీవావృతము

వెల సీసా 1 కి రు 3-40.

ఆయుర్వేదాశ్రమము

151, గోవిందప్పనాయకవిధి, తపాలుపెట్టె 287.

మదరాసు.

ఆంధ్రదేశమున గాంధీమహాత్ముని సంచారము

ప్రస్తుతము తూర్పుగోదావరిలో సంచారము చేయుచుండుట

కాకినాడలో శ్రీయుత బులుసు సాంబమూర్తిగారి ధర్మపత్ని మహాత్ముని సందర్శించి
కాళ్ల వెండికడియములను సమర్పించుట

మహాత్ముడు అమ్మా ! మీ యాభరణములన్నిటిలోను చివరకు మిగిలినవి యీ వెండికడియములే కాబోలు !

పితాపురములో 1370 రూపాయలు

మహాత్ముడు నిన్న 8 వ తేదీ ఉదయమున 5 1/2 గంటలకు తునినుండి బయలుదేరి 8 1/2 గంటలకు పితాపురముచేరెను. దారిలో కూడ కొందరు స్వల్పమొత్తముల నొసగిరి. పితాపురములో ఘనమగు స్వాగత మొసగబడెను. బహిరంగసభలో యూనియను బోర్డువారును పౌరులును సన్మానపత్రములను సమర్పించిరి. 1370 రూపాయలు సమర్పింపబడెను.

కాకినాడలో సుమారు 10000 రూపాలు లభించుట

నిన్న 8 వ తేదీ శుక్రవారమునాడు సాయంకాలము 8-4 గంటల మధ్య చాలమంది స్త్రీలును పురుషులును వచ్చి మహాత్ముని సందర్శించిరి.

శ్రీయుత బులుసు సాంబమూర్తిగారి కుటుంబము

శ్రీయుత బులుసు సాంబమూర్తిగారి భార్యయును ఈ టుంబమువారును మహాత్ముని సందర్శించిరి. ఆసాధ్యమణి తన కాళ్లనుండిన బరువగు వెండికడియములను మహాత్మునకు సమర్పించెను.

"అమ్మా! మీరు గూడ మీ భర్తగారివలెనే రాట్టముపై నూలువడుకుచు గ్రామగ్రామమునకును యింటింటికినిపోయి ప్రచారముచేయగోరెదను. అవ సరము కలిగినచో ఆయనవలె మీరు గూడ కారాగృహమున కేగదగును. మీనగలలో చివరకు మిగిలినవి వెండికడియములే కాబోలు". అని మహాత్ముడు నవ్వుచు ననెను.

నిన్న సాయంకాలము 5 1/2 గంటలకు మహాత్ముడు కాకినాడలో గంజాంవారిపీఠిలో నున్న బద్దు చినవేంకట రాయుడుగారి పేడవద్దనుండి అన్నదాన సమాజ మందిరము వద్దకు వెళ్లెను. మహాత్ముడు విడిదియింటి వీధిగుమ్మము దాటి వెలికివచ్చినది మొదలు వేలకొలది ప్రజలు జయజయ ధ్వనులు గావించుచు వెంట వెళ్లిరి.

స్త్రీల సభలో 6000

అన్నదాన సమాజమువద్ద 2,000 మంది స్త్రీలు సమావేశమైరి. అచట 6,000 రూపాయలు నగదును చాల నగయు గూడ నియ్యబడెను.

బహిరంగసభ

మృగసిపలు ఆఫీసుకు యెదుట బహిరంగసభజరిగినది. ఆ సభకు 5,000 మందివచ్చిరి. జిల్లా బోర్డువారి పక్షమున దివాను బహదరు కొమ్మిరెడ్డి సూర్యనారాయణమూర్తి నాయుడుగారును, ముగ్గునిపలు సంఘమువారి పక్షమున శ్రీయుత చావలి రామసోమయాజులు (ఎం. ఎల్. సి.) గారును సన్మానపత్రములను సమర్పించిరి. హిందీసమితివారును, అంతర్జాతీయ సంఘమువారును, వైశ్యసంఘమువారును యితరులునుగూడ సన్మానపత్రములను సమర్పించిరి. పౌరుల పక్షమున సన్మాన సంఘాధ్యక్షుడు రావుబహదరు వైదా వేంకటచలపతిగారు 2000 రూపాయల సమర్పించిరి. వైశ్యసంఘమువారు 1355 రూపాయల నొసగిరి. ఒక సన్న నిష్కరపంచన శ్రీమహాదేవభోగారిచ్చిరి. దానిని వేలము వేయగా 100 రూపాయలు వచ్చెను. శ్రీమతి దుర్గాబాయిమ్మ గారిచ్చిన పుంగరము 25 రూపాయలకు విక్రయింపబడెను. సభలో చిల్లరగా 230 రూపాయలు లభించినవి. "కాకినాడ వంటి గొప్పనగరము యింత తక్కువమొత్తము నిచ్చుట న్యాయముకాదు. ఇది మీ ప్రతిష్ఠను భంగపరుచును. కావున యీ నగరమునందలి ధనికులు చాల ఉదారభావముతో దరిద్రనారాయణ నిధికి యింకను చాలపాచ్చుగా ధనము నియ్యవలెనని మహాత్ముడు నొక్కిచెప్పెను.

పెద్దాపురములో 1248

మహాత్ముడు నిన్న సాయంకాలము కాకినాడనుండి బయలుదేరి నిన్నరాత్రి 7 1/2 గంటలకు పెద్దాపురముచేరెను. క్లబ్బు మైదానములో గొప్పబహిరంగసభ జరిగినది. ఆసభలో 1248 9-9 సమర్పింపబడెను. మృగసిపలు సంఘము పక్షమున శ్రీయుత చెయ్యిరెడ్డి చల్లా దొరయ్యగారును తాలూకా ప్రజల పక్షమున శ్రీయుత చలపాక సత్యనారాయణమూర్తి (పిడరు) గారును సన్మానపత్రములను చదివిరి. సభలో చిల్లరగా మిరి 188 రూపాయలు లభించెను. నిన్నరాత్రి పెద్దాపురములో శ్రీయుత ముప్పన సోమరాజుగారి భవనమున మహాత్ముడు నిద్రించెను. (స్వకీయవిలేఖరి తంతివార్త).

నెల్లూరులో యేర్పాటులు

"మహాత్మునకు సన్మానపత్రములను సమర్పింప గోరువారు తెలుగునందే వ్రాయవలెను. ఈ నెల 8 వ తేదీలోగా చేరునట్లు వాని నకళ్లను మండల కాంగ్రెసుసంఘ కార్యాలయమునకు పంపవలెను. వానిని హిందీభాషలోనికి తర్జుమా చేసి మహాత్మునకు పంపవలసియున్నది. ఇప్తమున్న వారు యీనెల 6 వ తేదీలోగా కాంగ్రెసు కార్యాలయమునకు వచ్చి వాలంటీరులుగా చేరవలెను. ఆనాడు సాయంకాలము చలంతీరులందరును కాంగ్రెసు కార్యాలయమునద్ద సమావేశము "కావలెను" అని మండల కాంగ్రెసుసంఘ కార్యదర్శి శ్రీయుత బొమ్మా శేఖరెడ్డిగారు నేడు నెల్లూరునుండి తంతివార్త నంపిరి.

రైల్వేబోర్డు సభ్యత్వము

సిహ్లా, మే రి:—పి. సి. పెరిడనుగారి స్థానమున హెచ్. ఎ. యం. హాసేగారు రైల్వేబోర్డుసభ్యులుగ నియమింపబడిరి. (ఆ. వె.)

కలకత్తా, మే రి:—జెస్సూరు మహమ్మదీయేతర నియోజకవర్గమునకు రాయబహదరు యదునాథముజుందారుగారు ప్రతినిధులుగా నున్నారు. వీరితో పోటీజేయ కాంగ్రెసుపక్షమువారు ప్రఖ్యాతిగాంచిన ఒకకవిరాజుగారి కుమారుని ఆభ్యర్థిగా నామినేటుజేరినది తెలియుచున్నది.

సర్ ఆబ్దురుగహీంగారి పక్షముతరపున నియమింపబడు ఆభ్యర్థులకు పోటీగ ఎ. హెచ్. గజనవి నవాబు మరపుచునను గార్లు కలసి ఆభ్యర్థులుగ నేర్పరచి పోటీపెట్టెదగని తెలియుచున్నది.

హిందూసంఘపు హక్కులకు ఎట్టిభంగము కలుగనివిధమున హిందూఆభ్యర్థులు వాగ్దాన మివ్వవలయునని హిందూమహాసభవారు కోరుచున్నారు.

నాకోలి మహమ్మదీయేతర స్థానమునకు కుమార ఆరూఢ చంద్రసింహగారు పోటీజేయుచున్నారు. కాళింబజారు మహారాజ కుమారుగారు ఈసంవత్సరము ఆభ్యర్థిగ నిలుచుటలేదని తెలియుచున్నది. (ఆ. వె.)

ముసలివాండ్రను యౌవన వంతులుగా జేయును

పలున బడిన వీర్యమును గట్టి పరచును. ఎక్కువ శేపు బలమును కలుగజేసి సంసార పోఖ్యమునకు అవకాశ మిచ్చును. శరీరమునకు లేజన్ను కలుగ జేయును. ఎటు చంటి సుఖసంబంధమైన జాడ్యములైనను జేరజాలవు. 1 గంటలో వీటి కడుక్త శక్తినికనవరచి అనందమును కలుగజేసి స్త్రీ పురుషులను తనివి నొందించు వైరాగిచిటి. రస విమగంధకాదులు కలియలేదు.

20 మాత్రలు సీసా రు 2-0-0 60 మాత్రలు సీసా రు 5-0-0

ఆర్య వైశ్య అశ్రమం

కాకోత్ సిటి (గంజాంజిల్లా.)

డా॥ సత్యపాలుగారి అరెస్టు

జామీను కోరలేదు. చేతికి బేడలువేసి డిల్లీకి తెచ్చట

లాహోరు, కాన్పూరు, అలహాబాదు, ఢిల్లీ నగరములలో అరెస్టులు, ఇండ్లసోదాలు

పోలీసు వారి బాంబు భయము

లాహోరు, మే 3:—డా॥ సత్యపాలుగారిని జామీను పై విడుదల కవకాశముగల వారంటున్నాడని అరెస్టు చేసిరి. డిల్లీ మేజిస్ట్రేటు 124 ఎ. రాజద్రోహపు సెక్షను క్రింద యీ వారంటు నొసంగిరి. డా॥ సత్యపాలుగారు జామీనుయివ్వ నిరాకరించినందున పోలీసుస్టేషనుకు గొంపోయి నిర్బంధమునందుంచిరి. మధ్యాహ్నము 3 గంటలకు సత్యపాలుగారు భీమాకంపెనీ పని జూచుకొనుచుండగ పోలీసుజమానులువచ్చి అరెస్టుచేసిరి. రోట కుసభలో ఒసంగిన అధ్యక్షోపన్యాసమునకుగాను యీ అరెస్టు జరిగెను.

లాహోరులో ఇండ్లు సోదాచూచిన సందర్శమున నిన్నును అరెస్టుచేసినవారిలో సర్దారు కనుసింగుగారి 11 ఏండ్లకుమారుడగు కట్టరుశింగు, ఘోషింగు అను కిల్లీదుకాణదారుని, ధర్మపాలుని, సాయంకాలము విడవిపెట్టిరి. గుమాస్తా జయదేవుని యింకను విడువలేదు. వానిసోదరుడు పుస్తకాలనుమాస్తాయగు ధర్మదేవునుగూడ అరెస్టుచేసిరి. హన్సరాజు, షోరా దేశరాజుగార్లు యింకను నిర్బంధమునందే యుంచబడిరి. హంసరాజుగారికి సోదరవారము విశ్వవిద్యాలయ పరీక్ష గలదు.

డా॥ ఆలం, లాలా ధునిచందు, డా॥ ఖాంచందుదేవుగార్లు లాహోరులో అరెస్టుయినవారికి తగు సహాయముచేయ ఒక ఉపసంఘముగ నేర్పడిరి. (ప్రీ ప్రెస్)

ఎసెంబ్లీ బాంబుకి లాహోరు బాంబు కార్యకర్తల సంబంధము

డిల్లీ, మే 3:—లాహోరు బాంబు కార్యకర్తలకు లాహోరు ఆ ప్రావరగనున్న ముద్దాయి డిల్లీ పోలీసువారికి అసెంబ్లీలో బాంబువేసిన భగతుశింగ గృహమును చూపెను. శివరాంబజారులో ఆయిల్లు గలదు. ఎసెంబ్లీ బాంబు యుదంతమునకును,

లాహోరు బాంబు కార్యకర్తలమునకు సంబంధముగలదని పోలీసు వారు తెలిసికొనిరి.

కాన్పూరు అరెస్టులు

కాన్పూరు, మే 3:—లాహోరు డిల్లీ బాంబుల యుదంతము సందర్శమున కాన్పూరులో నిన్నును అరెస్టుయినవారి పేర్లు తెలిపెను. ప్రేరేంద్రనాథు గంగూలి, సురేంద్రనాథు పాండ్య, మహబీరు పాండ్య, బ్రహ్మనత్తు, జితేంద్రనాథు దాసుగూర్జు, రామగోపాలుగార్లు ఇందు ముగ్గురు విద్యార్థులు.

అలహాబాదులో ఇండ్లసోదా

పంజాబు పోలీసువారి ఉత్తరువుపై అలహాబాదులో బి. ఎ. విద్యార్థి కృష్ణచంద్రుడే ఆమవాని యిల్లు భారత చంద్రరాయి అను ప్రైవేటు ఉపాధ్యాయుని యిల్లు వెదకిరి. కొన్ని కాగితములు ఎత్తుకపోయిరి. చౌదరిగారు తలపులుతీయ నిరాకరించగా పగులకొట్టిరి. బీర్లువాపై జనపనార మూటజూచి బాంబు అనుకొని భయపడిరి. తరువాత నిజము తెలిసి నవ్వుకొనిరి.

మొయినిపూరునందలి సరశింగుడత్త శర్మగారిని అరెస్టు చేసి కొన్ని ప్రస్తకములు కాగితములు తీసుకొనిపోయిరి.

డా॥ సత్యపాలుగారిని డిల్లీ తెచ్చట

డిల్లీ, మే 4:—డా॥ సత్యపాలుగారిని లాహోరునుండి నేడువయము డిల్లీకి తెచ్చిరి. చేతికి బేడలువేసి వెంట నిరువురు పోలీసువారు ఒకపెట్టెను కాగితముల కట్టను ధరించి తెయిలుకి గొంపోయిరి. కాంగ్రెసుపెద్దలు కొందరు జామీను యిమ్ముని కోరుచున్నను వారు నిరాకరించిరి. జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారి యెదుట హాజరు పరచినపుడు జామీనుదరఖాస్తు రావచ్చును. కేసు విచారణ వచ్చేవారము ప్రారంభము కాగలదు (ప్రీ ప్రెస్)

నాణ్యమైన ఆభరణములు దొరకు తావు

మా అనుభవసిద్ధమును, శక్తిని సామర్థ్యమును సుపయోగించి మంచి ఫలితముతో నస్తువుల తయారొనర్చితిమి.

గత 35 వత్సరముల నిలుకడ, మా ఆభివృద్ధియే, నమ్మకమునకు నాణ్యమునకు సంశయించవలసిన అగత్యము కనుపించదు.

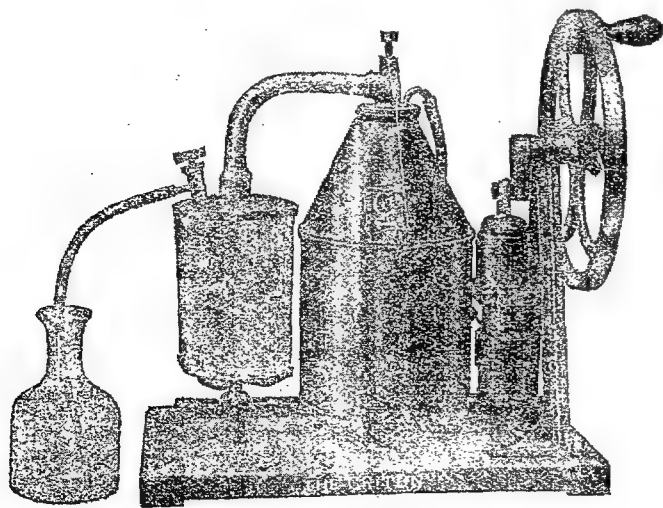
సు రాజ్ మల్ లల్లా భాయ్ అండు కో.,

నీమకములములు, బంగారు వెండి నగలవర్తకులు,

313, యస్ట్రవేడు, మద్రాసు.

ది "క్రైటన్" చేతితో మంచుగడ్డ తయారుచేయు యంత్రము

వర్తకసంబంధమైన గంధకద్రావకముతో పనిచేసిన ఈ యంత్రమునందు 20 నిమిషములలో పూచీగా నిర్మలమైన 2 పౌనుల మంచుగడ్డగాని, లేక ఐస్క్రీముగాని తయారగును.

నాగరిక ప్రదేశములనుండి ఎంతదూరముగా నున్నను, పునతొటలు లేక అడవులు, గ్రామము లేక గుత్తిపాలము మొదలగు స్థలములందు మంచుగడ్డ మీ అందుబాటులో నుండును. ఎవరైనను తయారుచేయ వీలుగలదు. ఈయంత్రముతో పనిచేయుట మిక్కిలి సులభమగుటవలన చతురయైన శ్రద్ధ అవసరములేదు. మద్రాసునందు యివ్వబడు ఖరారు ధర రు. 220-0-0

THE MADRAS MACHINERY MART., 1/22 Broadway, Madras.

15 సంవత్సరములకన్య- 50 వంవత్సరముల వరుడు

కన్య వివాహమాడుటకన్న మరణించుట మేలు

న్యాయమూర్తి తీర్పు

అహమదాబాదు, మే 3:—పురుషోత్తమదాసు అను 50 సంవత్సరముల వయస్సుగలవానికి రామాబాయి యను 15 సంవత్సరముల బాలిక నిచ్చి పెండ్లి జేయ నుద్దేశంపబడెననియు అహమదాబాదునందు జేయినయవతులు పట్టుపట్టి ఆవివాహమును ఆపిరనువార్త కొన్ని దినములక్రింద ప్రకటింపబడెను. కన్య మైనరుగనుండుటచే తమ్ము గార్డియనులుగ నియమింపవలయునని ఇరువురు జేయినయవతులు జిల్లా మేజిస్ట్రేటుకు పెట్టిన ను పెట్టుకొనిరి. తమ్ము గార్డియనులుగ నియమింపవలయునని పిల్ల తల్లి సోదరులు పెట్టినను పెట్టుకొనిరి. జిల్లా మేజిస్ట్రేటు ఈక్రిందివిధమున తీర్పుచెప్పెను:—పిల్ల తల్లి ని సోదరులు గార్డియనులుగ నియమించుచున్నాను. పురుషోత్తమ దాసుగారు వివాహముచేసికొను అర్హతవిషయమై దురభిప్రాయ మేర్పడు నట్లు నేమియు మాట్లాడగూడదని పురుషోత్తమదాసుగారికి డరు కోరియున్నాను. వివాహమాడుటకు పురుషోత్తమదాసుగారికి అర్హతగలదా లేదా అనువిషయముతో నా కెట్టిసంబంధము లేదు. రామాబాయికి అతనికి వివాహము జరుగు విషయములో మాత్రము నాకు సంబంధమున్నది. ఇట్టివివాహ మాడుటకన్న రామాబాయి చచ్చిన మేలుగనుండును. (అ.ప్రె.)

కొత్తగా కనిపెట్టిన

జర్మనీ గవేరియా క్యాపుయెల్లు

భయంకరమయిన సెగరోగములను ప్రపంచములో అంతరింపజేయుటకు సిద్ధపరచబడినది. ఎంత కాలమునుండి కాపురమున్న రోగముయినను 9 ట్యూబులతో ఆరోగ్యవంతులుగా జేసి యెప్పుడవలయును గలిగించి రక్తమును శుభ్రపరచును. మూత్రనాళమునుండి వెలువడు ప్రసమును నిలిపి జేయును మంటనుతగ్గించును. స్త్రీలకు గర్భముచేడి తెలుపు నిస్తారముగా పడుట, మూత్రసంబంధముగ యితర జాడ్యములు బర్మా గవేరియా అనుభవించలేని సెగరోగములు చైనైరా మానుచుచున్నవి. సం దేశీయించిన వారోగ్యవంతులు కాలేరు. విస్తారసాగడై లనవసరము.

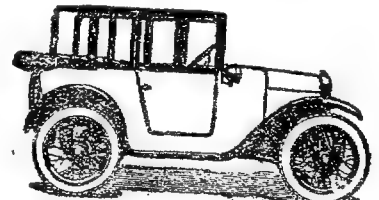
30 క్యాపుయెల్లు అమరియుండు

77

పెట్టెరు రు. 2-9-0, 8 పెట్టెలు రు. 6-12-0!

Dr. A. S. MURTY COY.,

Chicacole City, Ganjam Dt

BABY AUSTIN 7 H.P.

ఆస్టిన్ 7 హెచ్. పి.

ఈకారు మోటారు సైకిల్ సైకిల్ కారు ధర కంటెను స్వల్పముగా హెచ్చు ధర గలది, ఒకసైకిల్ పెడనందు ఉంచ వీలుగలదు, గంట 1-కి 45 మైళ్ల వేగముతో ప్రయాణ మొనర్చును, నిట్రమైన దిగుడులందు ఎక్కగలదు, ఒకగాలును పెట్రోలుకు 55 మైళ్ల దూరము ప్రయాణ మొనర్చగలదు, ప్రయాణపు ఖర్చులు మిక్కిలి తక్కువ, ప్రతివిషయమునందును తృప్తిని గలిగించినది.

మంచి సుఖములలో ఇవికొన్ని

ఆస్టిన్ 7 నందు గలదు.

ధరలు రు. 2300 నుండి గలదు.

Indian Motor Co.,
MOUNT ROAD, MADRAS.

మదన సువార్తలు

ఆవడి ఆరోగ్యశ్రమము:— ఈ ఆశ్రమ పోషణ మనక విశాఖపట్నము జిల్లాలో అగ్రములు రూ 50 లు పంపించిన మట్టివని వి. కృష్ణస్వామిగారు వ్రాయుచున్నారు.

జాంబజారువల్ల నొక మోటారుకారు క్రింద 8 ఏండ్ల బాలుడు పడి తీవ్రముగా గాయములు తగిలి నిన్న ఆసుపత్రిలో నురజించెను. ఇన్ స్పెక్టరు స్పెల్ గారు పంచాయితీ చేసి ప్రమాదమునలన నురజించెనని.

మద్రాసు సిటీ కోఆపరేటివ్ బిల్డింగ్ సొసైటీ:— ఈ సొసైటీవారి జనరలుబాడీసభ కేపు మధ్యాహ్నము 8-30 గంటలకు సి. ఆర్. సి. బ్రాంచిముఖము నె 85 గు టాజా హైవేలో పరశునాకమునందు జరుగును.

భారత తానససభ ఎన్నికలు:— జలాలు హాజి అబ్దుల్ కరీం సాహెబుగారి యధ్యక్షతక్రింద జరిగిన ద. ఇ. తొల్లవర్తక సంఘసభలో జమాల్ మహమ్మదు సాహెబుగారిని భారతవాణిజ్య నియోజక వర్గముతరపున రాబోవు భారతతానస సభలో సభ్యునిగా నిలుపుటకు తీర్మానింపబడినది.

నీలువిగ్రహ సత్కారము:— నీలువిగ్రహ సత్కార గ్రహవిషయమున శీతీంపబడి యిటీవల విడుదలకాబడిన తిరు నేంగడం నాయగర్ గారికి స్వాగత మొసగుటకు కేపుసాయంత్రం 5-30 గంటలకు రాయపురంలో కల్పిండ్లపం చ్చెన్నుమన్న మైదానమున రాయపురం కాంగ్రెసు కమిటీవారి యాజమాన్యమున నొక బహిరంగసభ జరుపబడును.

రామదాసు నాటకము:— కడపజిల్లా, కందిపల్లెయ్యవల్లెలో, శ్రీవీరబ్రహ్మంగారి మఠమువద్ద ఒక సత్రము నిర్మించుటగాను చెన్నుపట్టణము “ప్రిమియర్ నిక్రోమాటాటిక్ ప్రెస్సింగ్” వారివలన ఘనతపించిన హైకోర్టుజస్టిస్ సర్ రామేశంపంతులవారి సమక్షమున “రామదాసు” సత్త్రము తెనుగుభాషలో 1929-వ సం॥ మేనెల 6-వ తేది ఆదివారము సాయంకాలం 5-30 గంటలకు విజ్ఞాన పబ్లికేషన్లలో ప్రదర్శింపబడును.

రాకపోకలు:— గా॥ కే॥ రామదాసుపంతులుగారు గత లక్ష్మీవారమునాటిరాత్రి మద్రాసునుండి కటక్కున కేగిరి. అచ్చట వీరు బీహారు బరిస్టా సహకార కాంగ్రెసుసభకు అధ్యక్షతవహించెదరు.

సి. గోపాలమినన్ ఎం. ఎల్. సి. గారు నేటియందయమునకు మద్రాసువచ్చిరి.

ఎస్. వి. రామయ్యగారు గతరాత్రి మద్రాసునుండి ఉదకమండలమున కేగిరి.

సర్. సి. సి. రామస్వామయ్యగారు నిన్న మద్రాసు వచ్చిరి. నేటిరాత్రి ఉదకమండలమున కేగెదరు.

మద్రాసుశాసనసభ ఎన్నికలు:— రాబోవు మద్రాసుశాసనసభ ఎన్నికలలో ఉత్తరకేంద్ర భూస్వాముల నియోజకవర్గముతరపున ఆభ్యర్థిగా వెంకటగిరి మహారాజావారు నిలచెదరు.

ఎం. వేదాచలంగారు చెంగల్పట్టు మ్యునిసిపల్ సంస్థాధ్యక్షులు, సి. జయరామ నాయుడుగారు చెంగల్పట్టు జిల్లాబోర్డు ఉపాధ్యక్షులు చెంగల్పట్టు జిల్లానుండి ఆభ్యర్థిలుగ మద్రాసు శాసనసభ రాబోవు ఎన్నికలలో నిలచెదరు.

* * * * *
ఎం. కె. కెడ్డిగారు చెంగల్పట్టు జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షులు చెంగల్పట్టు, ద. ఆర్కాటుల నియోజకవర్గము తరపున రాబోవు భారతశాసనసభ ఎన్నికలలో ఆభ్యర్థిలుగ నిలచెదరు.

దంత వార్తలు

డబ్బీ 1-కి వెల 0-2-0; 12-కి 1-4-0
ఈ దంతవార్తలలో కెడ్లుకోడులవల విశుద్ధుగటి పడును. చిగుళ్లనుగి రక్తముకాకంకం మ. వోటరుగడమ తోకయుండును. పండ్లు చుక్కలువలె తెల్లగా కుండును.
అమృతాంజనము దీపో మద్రాసు, బొంబాయి.

వాతావరణస్థితి

1929 సం॥ మేనెల 4-వ తేది శనివారము

ముఖ్యజిల్లాలు	ముఖ్యజిల్లాలో అత్యధికవర్షము గల 24 గంటలలో	ముఖ్యజిల్లాలో అత్యల్పవర్షము గల 24 గంటలలో	ముఖ్యజిల్లాలో వర్షము గల 24 గంటలలో	వర్షము 1-వ తేదినుండి వర్షము	సాధారణముగ సంవత్సరమునకు పరిమితము
గోపాల్ పూర్	89	80	...	0	0.9
విశాఖపట్టణం	91	83	...	0	0.8
కాకినాడ	92	81	...	0.4	0.3
మచిలీపట్టణము	92	81	...	0	0.7
కర్నూలు	105	81	...	0.4	0.3
బళ్లారి	102	78	...	2.8	+ 1.8
అనంతపురం	...	...	...	0.1	0.5
కడప	103	82	...	0.3	0.1
నెల్లూరు	96	80	...	0.7	+ 0.3
మద్రాసు	94	75	0.7	1.3	+ 0.8
కడపూరు	...	...	...	...	...
నెల్లూరు	93	80	...	1.6	+ 0.2
సేలము	96	78	...	6.6	+ 4.3
కోయంబత్తూరు	91	75	...	5.9	+ 4.2
తిరుచనాపల్లి	90	79	...	3.7	+ 1.7
నాగపట్టణము	87	79	0.2	2.5	+ 1.9
గుంటూరు	93	77	0.3	5.3	+ 2.8
పాంబన్	88	76	0.1	5.2	+ 3.4
పాలంకోట	...	...	0.3	4.3	+ 1.5
తిరువేండ్రము	88	76	0.1	10.7	+ 5.3
కొచ్చిన్	89	78	0.1	7.3	+ 1.9
కాలికట్టు	93	76	0.5	7.5	+ 3.5
చుంగుళూరు	93	82	...	4.9	+ 3.4
బెంగళూరు	89	70	...	6.9	+ 5.2
మెర్కార	84	65	...	6.1	+ 3.0
కొడైకనాల్	62	55	2.3	19.9	+ 14.9
కూనూర్	71	57	1.5	11.8	...

సర్కారులు:— మేఘములు ఒక మోస్తరుగనున్నవి. దక్షిణ ప్రదేశములందు పగటివేడిమి 5 మొనలు 6 డిగ్రీలు తక్కువ.

డక్టర్స్:— అన్ని చోట్లను 100 డిగ్రీలు ఎండగా నెను. కర్నూలులో 105 డిగ్రీలు ఎండగా నెను.

కర్నూలు కలెక్టరు:— కడపూరుకు బురు తెలియలేదు. మద్రాసులో 0.7 వర్షించెను. నెల్లూరులో పగటివేడిమి 8 డిగ్రీలు తక్కువ. మద్రాసులో రాత్రివేడిమి 5 డిగ్రీలు తక్కువ.

వి. ప. నారాయణయ్యగారు, సహాయవాతావరణశాస్త్రజ్ఞుడు.

బర్గాయిన్స్

యూక్లిప్ టన్ ఆయిల్

నడుమునందు ఒంటియందు గలుగు బెంబులకు, నొప్పులకు, గొంతునొప్పి, తొమ్మిదపడినెము, దగ్గు మొదలైనవాటికి మంచివివారిణి.

దీర్ఘకాలమునుండి యుండిన వాయువునొప్పులను కూడ వెంటనే తొలగించును.

ఉపయోగించుటనైన పద్ధతుల ననుసరించిన, వెంటనే అద్భుతమైనసగుణ మిచ్చును.

శీఘ్రకాలములో నమ్మకమైనసగుణ మివ్వగలదు.

బాధను తొలగించుటలో ఆశాభంగము కానీయదు.

బర్గాయిన్స్ యూక్లిప్ టన్ ఆయిల్, దేశమందంతటను కెమిస్టలందరియొద్దను, బజారులందును దొరకును.

ఆంధ్ర భారతీ తీర్థ భారతీ మహాత్మ్యము

(వైశాఖమాసములో జరుగును)

ఆంధ్రభారతీ తీర్థస్థలములు, భారతీ మహాత్మ్యమును యాసంవత్సరము విజయనగరములో, మొయి ఆఖరు వారములో జరుపుటకు నిశ్చయించబడినది. ప్రాధాన్యము, శ్రీ శ్రీ శ్రీ మందసా రాజ్యాధిపతులు శ్రీ శ్రీ శ్రీ రాజవంశరాజవంశ రాజవంశ రాజా బహద్దరువారు వట్టవరాజోత్సవమున నధ్యక్షతవహించుట. కృతీయకవచమేళనము సాహిత్యవిభాగ వత్సవము శ్రీ శ్రీ శ్రీ రాజామంత్రిప్రగడ భుజంగరావు జమిందారు బహద్దరువారి యాధిపత్యముగ జరుగును. ఈసభలో కవిభూషణ కావ్యకళాకావీది ఇత్యాదివిద పట్టుములకు కృతికర్తలు ప్రత్యక్షముగా వరువు స్వయంకావ్యభాగముల గణపరీచి యోగ్యుల నిర్ణయించదనువును. పాన్లులోపం బద్ధగ్రంథములు తరీక్షించబడును. ఈ తరీక్షలకు నయ్యవారు మొయి 16 తేదీలో గా 2/ — తో 5 చిరుదువట్టమునకు తరీక్షనిచ్చేది వ్రాయుచు దరఖాస్తు చేయవలెను. యా సందర్భముననే ఆంధ్రగ్రంథాలయ సభిమాన జరగవలెను. గ్రంథాలయములనుండి రాగల ప్రతినిధులు, తమ తమ గ్రంథాలయముల చోరలను, తమ గ్రంథాలయములందు నేకరింజబడి ప్రదర్శనార్హములని నిర్ణయించబడిన, వ్రాగ్రంథములుగాని, చారిత్రక ప్రాముఖ్యములు గాని, ప్రదర్శనార్హము లేవలయును. రాజవిశ్వావిభాగమునకు, ఆంధ్ర, కళింగ, త్త, తియ చరిత్రలకు సంబంధించిన యావశ్యాసముల చగువలెను. ప్రదర్శనార్హములగు రికార్డులు ప్రదర్శించబడును. ఈ సభకు రాగల ప్రతి నిధులు తమకర్తవ్య పాఠశాలలు, చిత్రకలములు, రాగిపట్టాలు, పాఠశాలలు, చామకలములు మొదలగు చారిత్రకప్రాముఖ్యముగల వస్తువులు ప్రదర్శనముకై తీయవలెనని కోరుచున్నాము. విపంచి విద్యాలయోజనాసములలో సంగీతము, నాట్యము, ప్రాచీనవృత్తివిద్యలు, తంత్రశాస్త్రములు, జ్యోతిషము, శారీరశాస్త్రములు మొదలగు విషయమును గూర్చిన ప్రసంగము లుండును లేకేతావ్రదర్శనములు, విశ్వావిషయక ముఖ్యము, సీమీనా ప్రదర్శనములు, వ్యాఖ్యానముల ప్రదర్శనములను ఏర్పాటు చేయబడుననుచు. ఉత్తరలోకనివాసులతో నిష్ఠాగోష్ఠి (Psychic Sciences.) ప్రత్యక్షముగా నిరూపించి, ఉత్తరలోకనివాసులవచ్చి విశేషములగుర్చియు, పుణ్యస్థానార్చియు, కర్మరాధితకగుర్చియు, తేటకలయ జేసేసంగములు నిశేధించబడును.

డెటేలుచార్జ్ 2/ — మాత్రమే. ఇతి బసభోజనముల ఖర్చుగూడ జమకట్టబడును.

నాట్యకారద సభిమానుల వికరములకై నాట్యప్రదర్శనము చేయవలెనని మొయి 16 తేదీలో గా దరఖాస్తులు వంతులెక 5 చిత్ర ఆభిరంజించేది (చిత్రము ర్తి క్షీన్యసింహంగారి కాలకములలో) ఎవరు ముఖ్యప్రాతీకభిరంజించేది, ఎవరు సహకారులుగా నుండేది వివరముగా వ్రాయవలెను. నీటిమాత్రము కుండును. కేవలములకు, పంగీమానకు తగిన ఏర్పాటులతోనే ప్రదర్శనంబాలెను. వారు చెల్లించేవార్షి ముందీ కి 2/ — చొ॥ బసభోజనములకు మాత్రమే జమకట్టబడును. ఇవి కాంటిటీములు గావు. తరీక్షలు ఏవారితక వారి కే గుంగొంములు కట్టబడును. మాన్యులకట్టబడి ఇతర తరీక్షలతోవలె నీ, మొ॥ డి, రెండవ, తిదగతి డిప్లొమాలుగాని వికరదు వట్టములు గాని ఇవ్వబడును. సకాలముగా వచ్చినయెడల రాగవని కమ్యము.

ఆరాధనార్థము దీప్తమాలు, శ్రీరాజామంత్రిప్రగడ భుజంగరావు బహద్దరు జమిందారువారికిని, శ్రీ చిలమర్తి లక్ష్మీవృణింహంకవిగారికిని యాయోత్సవములో, ప్రాధాన్యము శ్రీ శ్రీ శ్రీ మందసా రాజావాసల్ల సభామఖమున ననుర్పించదనువును.

విద్యాభిమానులెల్లరు, మహాత్మ్యమునకు విచ్చేసి మా నేయుభారతీ మహాహృదయనసల్లాని, యత్నశ్రయమును పొందగల్గుదురు గాక, యని విశేషప్రార్థనగా నావ్యాని:యమన్నాము.

లాల్ మహల్, } బ్రా కేవగిరిరావు (ప్రధాని)
విజయనగరం. } వక్రలంక అచ్యుతరావు(రిజిస్ట్రారు)

కే ద రి న్

గ్రంథకర్త:— శరణు రామస్వామి చౌదరి
కామవ్రహ్మగారు వ్రాసిన హిందీగ్రంథమున కనుబాదము లోకప్రసిద్ధమును ఒకకీరమాల చరిత్రము. అందరును చదువవలెను. ముఖ్యకర్త వ్రాయబడినది. ఉన్నత లక్ష్మీనారాయణగారి ఆమోదమున పీఠిక గలదు. ధర 1-4-0.

ఆంధ్రప్రదేశ్ కావ్యాలయము, మదరాసు.

బొంబాయిలో కొట్లాటలు

హిందూ మహమ్మదీయ పరస్పరసంహారములు

బొంబాయిగవర్నరుగారు బొంబాయికి వచ్చిరి 75 మంది గాయపడిరి; 4 గురు హిందువులు 3 గురు మహమ్మదీయులు మరణించిరి

పటాలములు నగరములో పహారా యిచ్చుచున్నవి

డిల్లీ, మే 4:—నేటి మధ్యాహ్నము సరికి మొత్తము 9 గురు మరణించిరి. అం దొకడు వైద్యవిద్యార్థి.

బొంబాయి మే నెల 3.-తేదీ విధులవెంట సరకులను అమ్ముకొను మహమ్మదీయుడొకడు గతసాయంకాలము కొల్హా కుసండులో పోవుచుండగా పగిలిన సోడానీసాను యెవరో ఆతనిపై విసరివైచిరి. ఆతని కుడి చేయి రక్తము యమై గాయపడెను. అతడు వెంటనే పోలీసువారికి రిపోర్టు చేసెను. అతడు పోలీసు వైచునుకు వెళ్లువారిలో కన్పించిన తన సోదర మహమ్మదీయులకు యీ సంగతి వివరించెను. ఆతడు పోలీసువారిచే ఆస్పత్రికి గొంపోబడెను.

ఇతనిపయి సోడానీసా విసరినది హిందువులే యని యు, క్రొత్తము వహించి యిట్లు చేసిరనియు అతని సోదర మహమ్మదీయులు తలచి, హిందువులపై కనీతిర్యకృతవలచిరి.

గత ఫిబ్రవరినెలలో డోంగ్రేయందు తీవ్రమైన హిందూ మహమ్మదీయ కలహములు జరిగియుండెను. ఆ డోంగ్రేయందే కొందరు హిందువులపయికి మహమ్మదీయులు గతరాత్రి కొట్టిరి 4 గురు హిందువులను లాటిలతో కొట్టిరి. పయిదొని ప్రాంతమునకూడ దౌర్జన్యములు జరిగెను.

ఇంతవరకును పోలీసువారు 7 మందిని అరెస్టుచేసిరి. ఇందులో 3 గురు మహమ్మదీయు లొక హిందూ హోటలు కు గ్రహానిని కత్తితో పొడిచినందులకై మేజిస్ట్రేటువద్ద నిందాకోపితులైరి. రిమాండులో నున్నారు.

ఇంతవరకును ఆస్పత్రిలో 80 మంది చేర్చబడిరి. ఇందు లో ఇద్దరు మరణించిరి. అచ్చటచ్చట దౌర్జన్యములు ఇంకను జరుగుచున్నవి.

బొంబాయి గవర్నరుగారు మిల్లుపనివాండ్ల సమ్మె చుదిర్చుములో పూనానుండ్లి బొంబాయికి వచ్చిరి.

భేది బహులమున, నాగపడాలము, వైదోనిలోను, డోంగ్రేయందును, గతరాత్రి కొంత కొంత నేపటికి కొట్లాటలు జరుగుచుండెను. దెబ్బలుతిన్నవారిలో చాలామంది హిందువులే. ఇరుపక్షములవారిలో రిరి మందికి దెబ్బలు తగిలెను ఇందులో ముగ్గురు మహమ్మదీయులును, రిగురు హిందువులును మరణించిరి. గవర్నరుమెంటువారు వెంటనే సోల్దరుపటాలములను రప్పించి కొట్లాటలు విరివిగాచెలరేనుచున్న ప్రదేశములలో గస్తీయుంచుటచే తరుణములోనే అల్లరులు నెమ్మదిచివిని.

ఈ కలహములలో మహమ్మదీయులే ఎక్కువగా దౌర్జన్యమునకు కాలుదువుచున్నారు. కత్తులతో మీదికి దుముకు చున్నారు

గాయపడినవారిలో ఒకనికి తుపాకీగుండుదెబ్బ తగిలి యుండెను మిగిలినవారిలో చాలామందికి కత్తిపోటులు తగిలి యుండెను దుకాణములు చాలానరకు పెద్దబహులలో. మూ యుబడెను

కారణములు

గవర్నరుమెంటువారు నిన్న ప్రకటించిన ప్రకటనలో ఈ కొట్లాటల కారణములను వివరించిరి.

బొంబాయి మిల్లులలో సమ్మెచేసియుండినవారందరును మొత్తముమీద హిందవులై యుండుటచేతను సమ్మెలోచేరక పనిలోనికి పోవుచున్న వారందరును మొత్తముమీద మహమ్మదీయులగుటచేతను బాహుశ్యమైన యీ కార్మిక సమ్మెవల్ల మతాంతరకలహములు పెరుగవచ్చునని గవర్నరుమెంటువారికి నెరపుకలుగుచున్నది. గవర్నరుమెంటువారు కార్మికులకును వ్యాపారదారులకును గల వ్యవహారపు తగాదాలలో ఏపక్షమువారి యెవలను అభిమానించక తటస్థముగానే యుండవలసియున్నది. కనుక అట్లుండుటకే సర్వసహాయ శ్రద్ధసహించుచున్నారు.

పోలీసువారు విధులలోను సందులలోను తిరిగి పెదోని యందును క్రాఫర్డు మాక్సెట్టులోను కొట్లాటలకు సంసిద్ధముగా లాటిలనుచేతున్నవారిని యున్న మహమ్మదీయుల చేతులలోని లాటిలను లాకొని పోగుజేయుచున్నారు.

గవర్నరుగారు బొంబాయివచ్చినతోడనే పోలీసుకమిషనరుగారితో మాట్లాడిరి.

మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయ పరీక్షాఫలితములు

బి. ఏ. (హానర్సు)

బ్రాంచి 2 (ఏ) ఫిజికల్ సైన్సు 1 వ క్లాసు:—38 58 58 అండ్ 209. 2 వ క్లాసు:—35 87 89 45 46 47 49 52 57 185 188 193.

3 వ క్లాసు:—36 44 48 51 54 56 189 191 194 195 199 202 203 204 208 210

బి. ఏ. డిగ్రీమాత్రం:—50 అండ్ 59.

సబ్సిడియరీ సబ్జెక్టుమాత్రం:—40 మొదలు 48 60 మొదలు 71.

బ్రాంచి 2 (బి) ఫిజికల్ సైన్సు

1 క్లాసు 76 అండు 214.

2 క్లాసు 72 73 74 75 77 అండు 78.

3 క్లాసు 213. అండు 215.

సబ్సిడియరీ సబ్జెక్టుమాత్రం 79 టు 85.

బ్రాంచి 3 నేయరులు సైన్సు

1 క్లాసు 98 అండు 103.

2 క్లాసు 88 94 96 100 102 216 222 అండు 223.

3 క్లా 87 91 92 93 95 101 218 219 220 అండు 221.

బి. ఏ. డిగ్రీమాత్రం 85 అండు 97.

సబ్సిడియరీ సబ్జెక్టుమాత్రం— 89 90 104 107 టు 115.

బ్రాంచి 2 ఫిలాసఫీ

2 వ క్లాసు:—119 123 124.

3 వ క్లాసు:—116 117 118 120 121 122 126 127 అండు 128.

బి. ఏ. డిగ్రీమాత్రం:—125.

బ్రాంచి 3 (ఏ) హిస్టరీ ఎకనామిక్సు, పాలిటిక్సు

1 వ క్లాసు:—318.

2 వ క్లాసు:—132 137 142 145 227 228 286 289 325 326 328.

3 వ క్లాసు:—181 184 185 186 188 189 140 141 146 147 225 226 243 283 284 285 287 290 320 321 322 323 327 329 330 331.

బి. ఏ. డిగ్రీమాత్రం:—129 130 138 144 242 288 319 324 332.

బ్రాంచి 3 (బి) హిస్టరీ ఎకనామిక్సు

2 వ క్లాసు :—149 153 158 159 160 237 238 292 294 296 297

3 వ క్లాసు :—151 152 154 155 156 157 161 162 231 233 235 236 238 295

బి. ఏ. డిగ్రీమాత్రం, బ్రాంచి 5 ఆంగ్ల భాష, వాఙ్మయము

1 వ క్లాసు :—167, 342

2 వ క్లాసు :—176 239 337 343

3 వ క్లాసు :—164 165 166 169 170 173 175 240 335 339 344

బి. ఏ. డిగ్రీమాత్రం:—172 174 341

బ్రాంచి 6 సంస్కృతభాష వాఙ్మయము

2 వ క్లాసు :—179

బి. ఏ. డిగ్రీమాత్రం:—177 178

తుపాకీగుండుదెబ్బ తినినమనిషి. హిందువులనియు కూలి పనివాడనియు తెలిసినది. మిలిటరీసోల్దరు ఆత్మసంరక్షణార్థము తుపాకీని అతనిపైకొట్టియుండవచ్చునని యెంచబడెను. కత్తి పోటుతగిలిన మహమ్మదీయుడు పతానువాడు.

పటాలములు నగర మంతటను గస్తీతిరిగి పహారా యిచ్చుట వలనను, పోలీసువారి బందోబస్తులవల్లను నగరము తిరిగి ప్రశాంతముగా నున్నది. మిల్లుతగాదాలనుగూర్చి సమాధానప్రయత్నములుచేయుచున్న హిందువులగారు తమ యత్నములను నిలిపియుంచవలసివచ్చెరి.

బొంబాయి మే నెల 4 తేదీ:—ఇంతవరకును దెబ్బలు తగిలినవారి సంఖ్య 75. మరణించినవారు 7 మంది. గతరాత్రి నేవారి ప్రాంతమునందు అల్లరులు హెచ్చునట్లు కన్పించెను. లాటిలు రాళ్లుపోగుచేసికొని యిరుకక్షులవారును సిద్ధమైరి. యంతలో పోలీసువారు వచ్చిరి.

మిల్లుసమ్మెల విషయములో 16 మిల్లులు ఎట్లో పని చేయుచున్నవి. కాని ఇందులో నాల్గింటికి మాత్రమే పూర్తిగా పనివాండ్లువచ్చి పనిచేయుచున్నారు.

ఎం. ఎ. డిగ్రీ బ్రాంచి 2 ఫిలాసఫీ

2 క్లాసు 18 20

3 క్లాసు 19 22 23

బ్రాంచి 3 ఏ హిస్టరీ, ఎకనామిక్సు, పాలిటిక్సు

2 క్లాసు 28 30 37

3 క్లాసు 31 32 34 35 36 41 96 98 100

1 బ్రాంచి 3 బి.—42 44 48 84 85 87 101.

బ్రాంచి 4, 2 క్లాసు:—50 52 53.

3 క్లాసు:—103 104.

బ్రాంచి 5:—51 నెంబరు ఫలితము ముందు ప్రకటింపబడును.

2 క్లాసు:— 59 62.

3 క్లాసు:—61 64 65 70 90 109.

బ్రాంచి 6, 2 క్లాసు:—71 91.

3 క్లాసు:— 76 110.

ఇంజనీరింగు మొదటి పరీక్ష:—9 13 23 23 31 32 35 44 45 50 53 56 57 62 65 71 75 77 83 83 86 88 96 98 99 101 107 114 116.

బి. ఇ. ఏ. డిగ్రీ సివిల్ బ్రాంచి:—4 6 7 8 10 11 16 17 18 20 21 26.

మెకానికల్ బ్రాంచి:—28 30 32 36.

ఎం. బి. బి. ఎస్. ఆఖరుపరీక్ష.

1 పార్టు:—13

2 పార్టు:— 43 49 51 74 85 90 93 103 104 105 111 114 115 137 138 139 142 146 147 151 152 156 158 161 162.

ఎల్. ఎం. ఎస్. కు ఆర్డు లెనవారు

32 39 50 53 59 69 72 75 78 96 116 121 136. ఎల్. ఎం. ఎస్. ఆఖరుపరీక్ష

1 పార్టు:— 3 5 10

2 పార్టు:— 29 40 41 45 80 89 108 120 141 144. * * * *

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము

ఎం. బి. పరీక్షలో స్క్రిందివారు కృతార్థులైరి

1 పార్టు ఎం. బి:—1, 11, 12, 19, 20, 23, 24.

ఎల్. ఎం. ఎస్ కు ఆర్డు లెనవారు-2 పార్టు:—71, 145, 149, 159.

ఎల్. ఎం. ఎస్ కు ఆర్డు లెనవారు:—143.

ఎల్. ఎం. ఎస్. పార్టు 1:— 4, 6, 7, 8, 9, 14, 15, 17, 18, 21, 22, 25, 26, 27, 28.

2 పార్టు ఎవరు కృతార్థులు కాలేదు.

గాంధీగారి సంచారము

ఆలమూరుఫిర్కాలో ఏర్పాట్లు

కోవాపరేటివు యూనియను అధ్యక్షుడును పెదపల్ల జమీందారునగు శ్రీయుత పటేల్ గారు వెంకటసుబ్బారావు కార్యదర్శి శ్రీయుత ఎన్. కామేశ్వరరావు, శ్రీయుత నరసింహదేవర సత్యనారాయణగార్లు చాలశ్రద్ధతో ధనమును వసూలు చేయుచున్నారు. మోడేసురు గుమ్మలేరు తాతపూడి, పెదపల్ల, చింతలూరు, పెనికేరు, నవాబుపేట, నర్సిపూడి, యీ 10 గ్రామములవారు గూడ వెనుక తెలుపబడు గ్రామములవారితోపాటు గ్రామమునకు 116 రూపాయల నంతును చెల్లించిరి. పెనపల్లలో జరిగిన ఆలమూరు సమాకార యూనియను సభలో మహాత్మునకు సన్మానపత్రమును సమర్పింపవలెనను తీర్మాన మేకగ్రీనముగా నామోదంపబడెను. వెంట్రలు క్లాసు యూనియను సెక్రటరీలు సేను 4-5-29 పెదపల్లలో సమావేశమై సమాకారసంఘములద్వారా ఖద్దరును వ్యాపింపజేయుటకు తీర్మానించిరి. (ఆలమూరు విలేజురి తంతి వార్డు)

“సాడర్ను హంతకుడను నేనే”

లాహోరు ముద్దాయి మేజిస్ట్రేటుయెదుట

ప్రకటించుట

లాహోరు, మే 4:—నందేమాతరం పత్రికకు యిట్లు తెలియవచ్చెను:—లాహోర్ బాంబుకేసులో ముద్దాయిగు సుకదేవు, తాను దేశరాజు అను డి. ఎ. వి. కాలేజీ విద్యార్థి యు, ఎసంబ్లీ బాంబుకేసు ముద్దాయి భగతుసింగు కలసి సాండ గన్ను (పోలీసు ఉద్యోగిని) చంపితిమని మేజిస్ట్రేటుయెదుట ప్రకటించెను. మరి 50 మంది యీకుట్రయందు చేరియున్నట్లు చెప్పెను. (ఫీ సెను.)

నూతన జాతీయ పక్షము

ప్రథమసమావేశము గలభాతో ముగించుట

“అధినివేశప్రతిపత్తి-సాంఘిక సమత్వములు లక్ష్యములు”

“కాంగ్రెసువారితో కలహించుము-అధికారస్వీకృతికడ జెప్పబోము”

మంత్రివర్గపులనుగూర్చి శ్రీనివాసయ్యంగారిప్రసంగములు

“జాతీయము” అను పేరిట ఇటీవల నూతనముగ స్థాపించబడిన జాతీయపక్షమువారి ప్రథమసమావేశము నిన్నటిసాయంత్రము గోకలే భవనమున డి. బి. వి. మాళిమణి పిల్లగారి (ఒకప్పుడు హైకోర్టు జడ్జి) అధ్యక్షతవ్రేకరింపబడినది. ఈ పక్షము యొక్క ఉద్దేశములతో సేకరించుచు సర్. పి. యస్. శివస్వామి అయ్యరు, కొల్లెంగోడు రాజా, సర్. సి. పి. రామస్వామి అయ్యరు, డి. బి. ఆర్. గృహసామి మదలియారు, టి. రంగారావు, జి. ఏ. నరేంద్రగారి సభకు రాజాలనందున తమ అంగీకారమును తెలుపుచున్నారని తెలియపరిచిరి. సభ కరుణించిన వారిలో శ్రీయుతులు డి. బి. యల్. ఏ. గోవిందరావుమయ్యరు టి. ఆర్. వెంకట్రామశాస్త్రి, యమ్. కే. ఆచార్య, యాహ్. బో హుస్సేన్ గార్లు మరెవరినైనను గలరు. ఉపన్యాసకులనందరను సభ్యులు పలువురు మండిమణికి ప్రసించియు, హేళనజేయు కేకలు వైచుచును స్వీకరించి అరచుచు సేకరింపబడుట అడ్డుపడిరి. మరియు ముఖ్యముగ టి. ఆర్. వెంకట్రామ శాస్త్రి, గోవిందరావుమయ్యగార్లు మాట్లాడునపుడు సభ యం బోకేతిరున గల్గుతు ప్రారంభమయెను. యమ్. కే. ఆచార్యగారు మాట్లాడునంతసే సభనుండి వ్యర్థులతో వెడలిపోయిరి. వారు సభ వీడిపోవునంత సభ్యుల నేకులు “స్వీగ్, స్వీగ్” ద్రోహి ద్రోహి యని కేకలిచిరి.

అధ్యక్షులు

డి. బి. వి. మాళిమణి పిల్లగారు ప్రథమమున సభోద్దేశములను వెల్లించుచు జాతీయక్షేమమునకై సాంఘికలాభములను గమనింపకుండకట్టియు, దేశముయొక్క ఉన్నత ప్రయోజనములు సంపాదించుటకైయు, దేశమునందు పడకుండ జేయుటకును అను నీ యుద్దేశములతో నొక పక్షము ప్రారంభింపబడుటావశ్యకమని తోచెనని పలికిరి. ఈపక్షనిర్వాహకులలో ననేకులు కాంగ్రెసు సంస్థయందుండి, కాంగ్రెసు కార్యనిర్వహణనుగూర్చి యుండినవారు గలరనియు, కాని కాంగ్రెసుయొక్క సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యదర్శనముతో సేకరింపబడిన వారై పక్షమున ప్రవేశించినవారని పలికిరి. 1929 సం॥ డిసెంబరు 31 తేదీలోగా ప్రభుత్వమువారు అధినివేశప్రతిపత్తి యొనంగనిచో సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యప్రకటన గావించి కేంద్రమైన పనిజేయుదుమను కాంగ్రెసు తీర్మాన మాచరణసాధ్యముగాదనియు, ఆవిషయమై బలమగు సందియములు గలవారనేకులు తమలో గలరనియు, అందుచే సాంఘిక స్వప్రయోజనములనే లక్ష్యముగ నుంచుకొని దేశీయ ప్రయోజనముల నవలంబింపకట్టి పక్షము గావండన, అసంభవమగు సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యదర్శనపరితము గాక యుండునట్లు నూతనపక్షమును స్థాపించుట కనవర మేర్పడెననిరి. దేశమునం దిప్పటికే విచ్ఛిన్నమైన పెరిగిపోయిన రాజకీయ పక్షములకు మరొకదానిని కలుపవలెనను ఉద్దేశ్యముతోగాని, లేక దేశీయకమత్వమును విచ్ఛిన్నము చేయవలయునను భావముతోగాని, కాంగ్రెసు సంస్థకు ప్రతిహతులగు పనిజేయవలయునను సంకల్పముతోగాని ఈ పక్షము ప్రారంభింపబడలేదని నుతిచిరి. తమ (బ్రాహ్మణేతర) సంఘమునందే అత్యధికసంఖ్యాకులు సాంఘిక స్వప్రయోజనములకై దేశీయవనరులు త్యజింపబడగూడదని నమ్ముచు చెందరో కలరనియు, కావున దేశమందైకమత్వమును స్థాపించుటగానే ఈ పక్ష మేర్పరువ బడెనని పలికిరి.

మాటానా యాహ్. బో హుస్సేనుగారు

పిమ్మట మాట్లాడుచు రాజకీయ పక్ష సిద్ధాంతములపై ప్రజామోదకరముగ నిర్వహించబడు ప్రభుత్వమే ప్రజాప్రభుత్వమనియు, ప్రధాన జాతీయ సమస్యల విషయమై దేశమునందభిప్రాయభేదము లుండకత్తప్పవనియు, భారత దేశమున బాధ్యతాయుతప్రభుత్వము లేకుండుటచే అట్టి రాజకీయ పక్షములే లేకుండెననియు, మాంటుఫర్డు సంస్కరణములన రాష్ట్రప్రభుత్వములందుమాత్ర ముకేంద్ర బాధ్యత యొ

సంగబడెననియు, కావున ఆసంస్కరణముల కొనసాగింపవలెనని న రాజకీయ పక్షములేర్పడుట అవశ్యకమయిననియు, సంస్కరణములు ప్రవేశ పెట్టబడిన వెంటనే కాంగ్రెసువారు బహిష్కార తీర్మానము నామోదించి రనియు, న్యాయస్థాన బహిష్కారము, పాతకాల బహిష్కారము మొదలైనవినియు క్రమముగ పడలి తుదకు సంపూర్ణముగ ఉపసంహరింపబడెననియు, మూడవవారు ఎన్నికలందు స్వరాజ్యపక్షమువారి రధికసంఖ్యాకులుగ ఎన్నుకొనబడినను అప్పటికిని రాజకీయ పక్ష విధాన మేర్పడియుండలేదనియు, పత్తిరి. ఘల్లమన్నయ్య సంస్కరణములకు పూర్వము కాంగ్రెసు, ముస్లిములను రెండును వికమత్వము కలిగి మెలగుచుండెననియు, కాని ఆసంఘమున హిందువులందే యొకసంఘమువారు మరొక శాస్త్రమై దాడినెడలగునను వలం వెవ్వరికిని లేకుండెననియు, కాని గురగప్పవకేతు న నాటమం డి నేటికిని తీవ్రసాంఘిక స్వలాభ వాదులపక్ష మొకటి ఈరాష్ట్రమునందే హిందువులలో నేర్పడియుండుట వుదరాగు ప్రజలదరదృష్టమనియు, హిందూ మహమ్మదీయు లభయసంఘములూ రిపుడు భిన్నాభిప్రాయములై యున్నారనియు, వివికసంఘములకు మైత్రిని సమర్పించు దేశీయ ప్రజాశాసన తయారు చేయ నుద్దేశించిన నెహ్రూసంఘ నివేదికవిధేయములకు కారణ మయిననియు, చురల సాంఘిక స్వప్రయోజనవాదములు, తీవ్రముగ తలలెత్తినవనియు, దీనికి తోడు సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యవాదము కాంగ్రెసులో మరొక చీలికను జనింపజేసినవనియు, దేశమునందంతటను స్వాతంత్ర్య ఘోషను ప్రతిధ్వనింపచేయవలయు ననువారే ఉద్యోగ స్వీకారమునుగూర్చి కుతూహలమును గవ్వరచుచున్నారనియు, కావున క్రమపద్ధతులపై నిజమగు రాజకీయపక్ష సిద్ధాంతములపై వాదారపడియుండు పక్షము నొకదానిని నిర్మింపవలయునను తలంపుతో నీ నూత్న పక్షమును ప్రారంభించితిమనియు, జాతి ప్రధానమనియు, తదితరము లెల్ల రరువాతివిషయ మును అభిప్రాయముతో ప్రజలీపక్షమును బలపరచవలెనని పలికిరి.

ఒకరు.—ద్యుద్ధప్రభుత్వమును నిర్వహించుటలననా? ఒకపక్షముగాని, ప్రజాశాసనము లేకుండ కాసనభలందు ప్రవేశించుట అసంభవముగ జేయవలెను. దేశమునందు స్వరాజ్యపక్షమే ఉన్నవానిలోకల్ల బలయుతమగు పక్షమని అంగీకరింపవలెను. కాని వెంగాలు, మధ్యరాష్ట్రములందు స్వరాజ్యపక్ష మజయించుటకు కారణము బలమైన పక్షములు మరెవ్వరును లేకుండుటయే. స్వరాజ్యవాదులు బలయుతముగ లేని తావులందు ఒకపక్షమునకుగాని, ఒక రాజకీయమతమునకుగాని చెందని యిట్టి సభ్యులను వారివారినుండి నిరి మంత్రివర్గము నేర్పాటు

చేయుచుండిరి. అట్టివాన్యతారహితమున మంత్రివర్గములు వారి ఘనీయములూ? జస్టిసుపక్షమెంత స్వార్థపరత్వమును, సంపాదిత దర్పపూరితమై యున్నను అదియొకపక్షముగ నేర్పడియున్నది. స్వరాజ్యవాదు లధికసంఖ్యాకులుగ కాసనభల కెన్నుకొనబడినను తాము మంత్రివర్గపు లంగీకరింపరు. స్వతంత్రపక్షముబోలిన అనాచుకలను మంత్రివర్గపులనుండి తొలగించుటకు సమర్థులుగారు కావున అట్టి అనాచుకమంత్రివర్గములను ప్రజాశాసనప్రతిహతులగు మంత్రివర్గము నివారించుట కర్హమైయున్నది. కాంగ్రెసువారి రధికసంఖ్యాకులుగ కాసనభల కెన్నుకొనబడినచో మంత్రివర్గము నోడించి ప్రభుత్వము నరికట్టవచ్చునని కొందరు చెప్పవచ్చును. కాని ప్రస్తుతము చెన్నరాష్ట్రముందు స్వరాజ్యవాదుల కట్టి యనకాశము లభించుట దుర్లభము. ప్రస్తుతస్థితి యందు తగిన విధానము నవలంబింపకుండుమేని ఇంతవరకును జాతీయవాదు లందరచేతను దేశోపద్రవకరముగ నెంచబడుచున్న జస్టిసుపక్షము, నామమాత్రావశిష్టమై కొనయాపిరితో నున్న జస్టిసు పక్షము మరల తలయెత్తి విజృంభింపగలదు.

జస్టిసు పక్షమువారి మారు అధికారపదవుల నాక్రమించినచో రాబోవు సంస్కరణములందు గూడ వారి పక్షము మరింత బలపడగలదు. (సభలో కలకలములు) రాగల ఎన్నికలలో స్వరాజ్య పక్షముతరపున అధికసంఖ్యాకులు కాసనభల కెన్నుకొనబడెద రని చెప్పజాలము. (ఒకడు:—ఎందువలన?) సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్య లక్ష్యమును కొంద రంగీకరింపరు గావునను, మరొకొన్ని కారణముల వలనను, అందుచే మరొకసంయుక్త పక్ష ముండనిచో స్వరాజ్యపక్షము నందు చేరవలెను, లేదా జస్టిసు పక్షమునందే చేరవలెను.

సభ్యులు:—మీరు స్వరాజ్య వాదులతో పోరాడెదరా? యాహ్. బో హుస్సేనుగారు.—ఒక్క జస్టిసుపక్షమువారు పుచ్చ మిగిలినవారిందరును మానకముయొక్క ప్రధానలక్ష్యముల రెంటిని అంగీకరించియే యున్నారు.

“స్వరాజ్యవాదులతో సంబంధము”

కాంగ్రెసు ప్రస్తుతము స్వరాజ్యవాదుల యధీనమై యున్నది. కాని, కాంగ్రెసులోనే స్వరాజ్య వాదులవలె దేశభక్తిగలవారే, ప్రముఖుల నేకులు స్వరాజ్య పక్ష కార్యక్రమము నంగీకరింపనివారు గలరు. అట్టివారందరకును, కాంగ్రెసు వెలుపలనుండి వారికినిగా నీ నూతనపక్ష మేర్పరుపబడినది. మద్రాసు రాజధానియందును అసెంబ్లీ ఎన్నికలందునలె యిచ్చటి స్వరాజ్యపక్షమువారితో సమాధానము గుదుర్చుకొని ఎన్నికలందు పోటీజేయ సంకల్పించితిమి. కాంగ్రెసుపక్షమునకు ప్రతిహతులగు లేకయే నడచెదము. స్వరాజ్య పక్ష సిద్ధాంతములనెల్ల సంగీకరింపజాలనివారి “జాతిప్రధాన” పక్షమునందు చేరగలిగెదరు. స్వరాజ్యపక్షముగాని, మా“జాతి ప్రధాన” పక్షముగాని సాంఘిక స్వలాభపరాయణత్వమును నిరూపము గానింపగలదు. (సభలో కలకలము, కూర్చున్నవారు, మార్పుందు చును కేకలు, నీవు “ద్రోహి” అను కేకలు.)

యాహ్. బో హుస్సేనుగారు రింకను మాట్లాడుచు పండిత మనమోహన మాలవ్యాగారు ఇటీవల బహిష్కారసభలో యీ నూతనపక్షము విషయమై సరియగు వివరములు తెలియక ఆ సభ యందట్లు ఆక్షేపించిరి. నందులకు తనతో విచారమును తెలిపినవనియు, పిదప మాలవ్యాగారితో నీవిషయమై మాట్లాడియుంటిమనియు, కాంగ్రెసువారితో నేదోయొక సమాధానమునకు రాగలమని విశ్వసించుచు న్నామనియు, స్వరాజ్యవాదులకును, తమకును మైత్రియే పాసగును గాని విరోధముండజాలవని పలికిరి.

ఒకరు:—అటులగుచో కాంగ్రెసులోనే చేరరాదా?

యాహ్. బో హుస్సేనుగారు ఉపన్యాసమును ముగించగనే “స్వీగ్, స్వీగ్” అను కేకలు చప్పట్లులు విపరీతముగ బయలుదేరెను.

BRITISH
GOODRICH
NEW NON-SKID TYRES

ఎక్కువవారు ఈ పేటకొండ గొంపోవుట, గతులుగల వల్ల తొడ్డొకటి అగునను లేకుండ చేయుట, ఈ ఖచ్చితమైన దిశను గలిగియు, తక్కువ ఖర్చుచే తయారై యున్నందు ఎక్కువ విని కోరవలె.

గుడ్ రిచ్ నమోపుడు.

ములన రాష్ట్రప్రభుత్వములందుమాత్ర ముకేంద్ర బాధ్యత యొ

శ్రీ టి. ఆర్. వెంకట్రామశాస్త్రిగారు

ఇదివరలో అద్యక్షులు జనరలగనండి, 46 సి. పి. రామస్వామియ్యగారి తరువాత లామెంబరుగ నియమింపబడి 24 గంటలలోపునే ఆపదనికి రాజీనామా యొసంగిన శ్రీ టి. ఆర్. వెంకట్రామశాస్త్రిగారు రువన్యాసవేదికపైని నిలిచిన వెంటనే మరల కలకలధ్వని ప్రారంభమయ్యెను. శ్రీ బాలసుబ్రహ్మణ్యమొదలిగారు కొన్ని ప్రశ్నలు వ్రాసి యంపిరి. శాస్త్రిగారు ప్రశ్నలకన్నిటికి తమ యువన్యాసములలో సమాధానములను చెప్పెదమని పల్కి. ఉపన్యాసమును ప్రారంభించిరి.

నూతనపక్షముగారు

ఈ పక్షమిదివరకు దేశములోనున్న పక్షములతోడు మరొక నూతనపక్షముగాను. దేశమునందున్న రాజకీయపక్షములన్నిటియందును అన్ని పక్షములవారును ఒక కార్యక్రమమును లేక కొన్నియంశముల నంగీకరించిన అట్లు సమాధానమునుదరిన వివిధపక్ష సభ్యుల నొక బృందముగ జేర్చుటకు గావించిన ప్రయత్నము. ఈ పక్షముయొక్క ప్రధానాశయములు సామ్రాజ్యముల ఇతరదేశములతో మనదేశపు బాహ్యసంబంధ బాంధవ్యముల విషయమై అధినివేశ స్వాతంత్ర్యమును ఆంతరంగిక పరిపాలనా స్వహక్కులను, సాంఘిక స్వాభిమానగ్రహము గావించుటయు మనుజునకు జన్మనుబట్టి భేదములగల్గింపకుండటయు అందరకును సమానావకాశములు, సమాన హక్కులూసంకలుతును రెండు ప్రధాన లక్ష్యములు.

“సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యవాదము”

సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యవాదమును ప్రబోధించువారు ఈ విషయము కేలము సిద్ధాంత పూర్వకమేగాని ఆచరణీయముగాదనియు, సంపూర్ణ, అధినివేశస్వాతంత్ర్యవాదు లభ్యయులకును ప్రస్తుతకర్తవ్యనిర్వహణమం దెట్టి భేదములుండ పనిలేదనియు నుడివియున్నారు. 1929 సం॥ డిసెంబరు 31 తేదీలోపుగ ప్రభుత్వమవారధినివేశస్వాతంత్ర్యము నొసంగనిచో సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమును ప్రకటింతుమని కాంగ్రెసు తీర్మానముతో నేకిభవింప జాలనివారు కాంగ్రెసులో ననేకులుగలరు. ఆందు పండిత చుడన మోహన మాలవ్యాగారును, మోతీలాలు నెహ్రూగారు మరీ కొందరుగలరు. పండితులవ్యా, నెహ్రూ, లాలాజగజీరా యి ప్రభృతులే అధినివేశస్వాతంత్ర్యమును లక్ష్యముగజెట్టుకొని నందుల కంతమాత్రమును చిన్నబుచ్చుకొనవనిలేదు. మరియు స్వరాజ్యపక్షమునందుగల ఉత్తమ నాయకులే సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యవాదులకును, అధినివేశ స్వాతంత్ర్యవాదులకునెట్టి భేదము పాటింపబడి మాడదని ప్రకటించియున్నారు. అధినివేశ స్వాతంత్ర్యము నంగీకరించినను, సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యవాదులయినను ఉభయులకు అంగీకారములను కార్యక్రమమునం దిరుపు లేకభవించి పని జేయ వీలగును.

జన్మినుపక్షత్వము

అన్ని పక్షములను ఈరెండు లక్ష్యముల నంగీకరింప జేయుట కి నూతనపక్షము ప్రయత్నించుచున్నది. కాని జన్మినుపక్షమును మాత్ర మిందు కలుపుకొనుటకు సాధ్యముగావున్నది. ఏమనగా ఈపక్షము సాంఘిక స్వాభిమానమును జాతీయ విషయములందు త్యజింపగోరుచున్నది. జన్మినుపక్ష మిందులకు సమ్మతించదు. జన్మినుపక్ష మందొక తెగవారికి, వారిజన్మమాత్రమునే ఆందు తావులేకుండ నున్నది. జన్మచే బ్రాహ్మణేతరులు కాని వారికందు తావులేకుండటమే ఆపక్ష నిర్మాణమునందు ప్రధానలోపము.

జన్మినుపక్షమి 8 లేక 9 సం॥ములలో ఉద్యోగములందును, నామినేషనులందును, తదితర శాఖలన్నింటియందును సాంఘిక దురభిమానమును, సాంఘిక విద్వేషములను ప్రబలజేసి నది. తుట్టుతుదకు నైచను కమిషను బహిష్కారసందర్భములలో నైతము మొదలు స్వరాజ్యవాదులతో బాటు ఏకిభవించి చినిరకు దేశమునకు ద్రోహమొనరించిరి. (సిద్ధ, సిద్ధ సభలో కలవరము, కేకలు)

శ్రీనివాసయ్యగారి ప్రకటనలు

ఇక స్వరాజ్యపక్షముతో మాకుగల సంబంధము విషయమై ఈ రాష్ట్రమున స్వరాజ్యపక్ష నాయకులగు శ్రీ శ్రీనివాసయ్యగారు వెల్లూరునందు గావించిన ప్రసంగమునుబట్టి కాంగ్రెసువారితో నీ పక్షమువారు కలసి పనిజేయుట కవకాశముగలదను నమ్మకము జనించుచున్నది. “ఇతిరపక్షములవా రెవరైనను కాంగ్రెసులోజేరి దేశముకొరకు పనిజేయుచో వారికిగాను తాము వైదొలగి కొంతకాలము విశ్రాంతి గైకొనెదమ”ని వారు నుడివియుండిరి. అధికారస్వీకారము విషయమై వారుపల్కిన వాక్యములనుబట్టి శ్రీనివాసయ్యగారు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యవాదులైనప్పటికిని ఈ రాష్ట్రమునం దధికార స్వీకారమును గోరు కాంగ్రెసువా రుండినచో అట్టివారు కాంగ్రెసువారికి నచ్చజెప్పి, అంగీకారమును విషయము కవకాశము కలుగచేయగలరని తెలియుచున్నది.

అధికారవాంఛ

ఈపక్షమునందు జేరినవారుగాని, చేరబోయేవారుగాని అధికార పదవుల కొరకు గను ప్రయత్నించుట లేదు.

ఉద్యోగ స్వీకారమును గావించుచే చలయునను సిద్ధాంతముతో పనిజేయబోరు. శ్రీనివాసయ్యగారు తెలిపినరీతిగ కాంగ్రెసు వారు ఈ రాష్ట్రమున స్వరాజ్యవాదులకు ఉద్యోగస్వీకారమున కనుమతి యొసంగినచో మాపక్షము వారందు లక్ష్యముగరాబోరు. కాని ప్రస్తుత పరిస్థితులు గమనించినచో కాంగ్రెసు వారధిక సంఖ్యాకులుగ ఎన్నుకొనబడినను వారు మంత్రిపదవుల నిరాకరించుటయు ఏ సాంఘిక స్వాభిమానపక్షము ఆ పదవుల నాక్రమించుటయు సంభవముగ నుండగలదు. కాంగ్రెసు వారు ఉద్యోగస్వీకారమున కనుమతి యొసంగుట కెన్నిచో ప్రతిబంధకములు గలవు. 1930 సం॥నందు స్వాతంత్ర్య ప్రకటన గా వింపవలెనని కాంగ్రెసు తీర్మానించి యుండ నిపుడుద్యోగ స్వీకారమున కంగీకరించుచో నైపును కమిషన్ సంస్కరణములను విచారించి నివేదిక తయారుచేయుచుండ, శాసనసభలు రెండు సంవత్సరముల వ్యవధిలోపలనే మరల ముగియనుండ, నింతలో మరల ద్వంద్వ ప్రభుత్వ పరిపాలనక్రింద అధికార స్వీకార మొనరింప ననుమతింతురా య ను న ది స ం శ యా స్పద ము. అ ఖి ల భా ర త కాంగ్రెసు సంఘమువారు అనుమతి నొసంగకుండుపక్షమున సాంఘికవాదు లగు జన్మినుపక్షమువారికి మంత్రిపదవులను బోనీయకుండుటకై, స్వరాజ్యపక్షమునకుగాని, జన్మినుపక్షమునకుగాని చెందని యి తరసభ్యులతో గలసి, ఉద్యోగస్వీకారముయొక్క ఉచితానుచితముల గుర్చించి, ఈపక్షము సమయానుసూలముగ ప్రవర్తించగలను. అధినివేశస్వాతంత్ర్యమును, సాంఘికవిభేద రాహిత్యమును నీరెండులక్ష్యములు నేదేశభక్తునకుగాని, స్వరాజ్యవాదులకుగాని, ప్రతిపక్షముగ నుండజాలవు” అని పల్కిరి.

శ్రీ యల్. వ. గోవిందరావువయ్యగారు

దిల్లీ యల్. వ. గోవిందరావువయ్యగారు మాట్లాడుటకు ప్రకమింపగనే మరల సభలో గంభీరగోళము వ్యాపించెను. గోవిందరావువయ్యగారు మాట్లాడిన భాగము చాచరకు సభ్యులకేలవలన వినిపింపక పోయెను. సభలో కలవరముజనింప జేసిన వారిని తాము మాట్లాడుట కవకాశమొసంగవలసినదనియు చెప్పినదంతయు చేయవలెనని కోరుట లేదనియు, ఇట్లుగలభా జేయుట మర్యాదగలవారి లక్షణము గాదనియు పరిపరి విధముల ఆయ్యగారు హెచ్చరించిరి.

జాతీయ శ్రేయమునే ప్రధానాశయముగ నెంచి, అధినివేశ స్వాతంత్ర్యము దేశముయొక్క పరమాధిక గుర్తించి, అన్ని జాతీయ పక్షములకును తోడ్పడును పనిజేయుగల పక్షము నేర్పరున సమకట్టితిమి. జన్మినుపక్షముయొక్క రాజకీయసిద్ధాంతమెయ్యదియో గోరముగాదు. సాంఘికన్యాయమునకై పోరాడుచున్నామని వారుచెప్పెదరుకాని వారమంచింపు విధానము న్యాయమో, న్యాయేరమో ఆచ విషయమై తీవ్రభేదాభిప్రాయములు గలవు.

“కాంగ్రెసుకు ప్రతికూలురముగాము”

స్వరాజ్యపక్షమునకు మేము ప్రతికూలురముగాము. స్వరాజ్యవాదుల కార్యక్రమముందు అంగీకరింప సాగ్యమైనభాగముల కెల్ల మేము గైకొందుము. ఈ కార్యక్రమముతోబాటు “జాతీయండు” అను లక్ష్యమును “అధినివేశ స్వాతంత్ర్యసంపాదన” యను లక్ష్యములను ముందికుకొని నిర్ణీతకార్యవిధానముతో పనిజేయ సంకల్పించితిమి.” అని పలికిరి.

అనంతరము సభలో అల్లరి మరింత పెచ్చరిల్లెను. భారతయువజన పక్ష కార్యదర్శియగు గోపాలకృష్ణన్ గారిని మాట్లాడ నిర్వహణసిననని సభ్యులలో కొందరు యువకులు కేకలుజేయవొడంగిరి. గోపాలకృష్ణన్ గారు సభావేదిక కరుదెంచి నాటి సభ మరొకరి యాజమాన్యమున ఏర్పరుప బడినదనియు, ప్రసంగములను శాంతవిత్తులై వివచియునేగాని, తమకచ్చట మాట్లాడుటకు తావులేననియు పల్కిరి” అంతు కొంత నిశ్శబ్దముగెను. విదప సభ పెద్దకేకలతో ముగింపబడెను.

WANTED.

AT ONCE 25 field surveyors on salaries 22/8/- and 30 respectively, bonus and other privileges offered to hard working men."

Please apply to:

SALUR & IRRIGATION WORKS DEPARTMENT OF JEYPORE,

Development Co., Ltd.,

SALUR B. N. Ry.

T. V. TIRUMALA RAO,

for Director Salur Survey & Irrigation Works

నిరపాయమే ప్రధమము

మీరు మీ ఆరోగ్యమును గురించి చలూటముల లాడుకుడు. నిత్యము ఒక గ్లాసును తేడినీటిలోని చచ్చి టిలోగాని ఆరటి నూత్ ఈనోను వేడుకొని త్రాగుటయే నిరపాయ కరముగా నుండుటకు గురభమైన మార్గము. ఈనోయొక్క ప్రతిభ అందరకు విశదమైన సంగతి. గత 50 వత్సరములనుంచి వాడినవారు దాని గుణగుణమును సగదుచున్నారు. కాల పరిస్థితులెట్టి నైనను, ఈనో నేనించిన ఆరోగ్యమును చక్కగా కాపాడును.

ఈనోస్ ఫ్రూట్ సాల్ట్ నిత్యమునైనది, మిగుల రుచ్యమైనది. కరూ: ఈనోను చేతులతో తాకడము, అకారణముగా తాగు ఆభ్యాసములలో పురదగదు.

Sales Representative.

టి. యస్. ఆర్. గిరెట్

1/17 ఆక్సెసియన్ వీధి, మదరాసు.

అన్ని చోట్లను కను దైతవ్యంతో విక్రయించ బడు.

జె. సి. ఈనో, లిమిటెడ్.,

నం. 15, మ. గాంధీ వారి నే

మౌనము తయారు చేయబడును.

ఫ్రూట్ సాల్ట్, ఈనోస్ ఫ్రూట్ మీద జుడు లేక ఇది అన్నియు నిత్యము ప్రేమ మార్కు.

“లిబర్టీ” చిరస్థాయిగ నుండుగాక!

ఫార్వర్డ్స్ పత్రిక నిరోధప్రయత్నములు కలకత్తా, మే 31:— న్యూఢార్వర్డ్స్ అనుచేరిట పత్రికను ప్రకటింపగూడదని నిన్నటిదినము హేకోర్టు న్యాయస్థాని బక్లండుగారు ఇంజక్షన్ ఇచ్చి విచ్చుటచే కుంజబిహారి సర్కారుగారు నేటిదినము సభానరాజధాని మేజిస్ట్రేటుయొద్దట ‘లిబర్టీ’ పత్రిక ప్రకాశకుడుగ డిక్లరేషను ఇచ్చిరి. ఫార్వర్డ్స్ న్యూఢార్వర్డ్స్ పత్రికలు ప్రకటింపబడిన భవమునందే (అనగా 19 బ్రిటిషుఇండియన్ వీక్) ఈపత్రికగూడ ప్రకటింపబడును. ఈ ప్రేంబరానాథుని నియోగిగారు ఈపత్రికకు సంపాదకులుగ నున్నారు.

నేటిదినము ఈపత్రిక మొదటిసంచిక వెలువడినది. సంపాదకీయవ్యాసమున నియోగిగారి రిట్లు వ్రాసిరి:— భారతదేశమున కొక పతాకమున్నది. భారతీయులకు ఒకవిధముగ స్వాతంత్ర్యతాళి కాయము లున్నవి. వీటి పరమార్థమును జనసమూహమునకు వివరించుటకు లిబర్టీ పత్రిక పూనుకొనును.”

న్యూఢార్వర్డ్స్ పేరు నుపయోగింపగూడదని హేకోర్టువారు తీర్పువిచ్చుటచే లిబర్టీ అనుచేరుతో పత్రికను ప్రకటింపవలసిన అవసర మేర్పడినదని సుబాన్ ఇండ్రబోసుగారు తన సంతకముపై వ్రాసియున్నారు. (అ. వె.)

Good chance.

“శిల్క-వంటి మజిలిన్లు”

దొరలు మిక్కిలి ప్రీతిగా వాడుచున్నారు. అక్కరలేనివో డబ్బు వాపసు అంపెదము. ప్రసిద్ధిజెందిన మజిలీ న్నని మీకు తెలిసియేయుండును.

12 జగముల తాను 6 కమీజులగును రూ 7-8-0

15 ,, మెడగల పనితనము 6 మీజులుగలపై 9-0-0

పట్టువి 8 కమీజులుగలపై 15 ,, మెడగలవి. 9-0-0

పోస్తే శీషేరు. క్యాటలాగుయినాం.

గుప్తా ఆంధ్రకో, చికాకోల్. గంజాం జిల్లా,

The Allenburys Foods.

బిడ్డలను పెంచుటకు

క్రమమైన పద్ధతి

భూలోకమందంతయు, కృతజ్ఞత గల తల్లి తండ్రులనుండి వేలవేలు యోగ్యతాపత్రికలు వచ్చినవి.

ప్రతివారమును ఇండియా కు క్రొత్త సరకు వచ్చును.

అన్ని ఉగ్రాములలోను, మందుల ముఖ్యవారికడను దొరకును.

Allen & Hanburys Ltd., London

Special Representative for India : A. H. P. JENNINGS.

‘బిడ్డలను పెంచుట, విచారణ’ అను మా ఇంగ్లీషు పుస్తకమునకు వ్రాయుట. ఈ చిత్రము.

ఆంధ్ర పత్రికా భిప్రాయము

“సమ్మోహన విద్యాపారంగతుడును, ఏలూరు నగరవాస్తవ్యుడును నగు ప్రొఫెసరు శేఖర్ గారు వ్రాసిన “సమ్మోహన” గ్రంథమును కృతజ్ఞతతో నందుకొని సాంతముగా చదివితిమి. సమ్మోహన విద్యాప్రాశస్త్య ప్రారంభాదులను గూర్చి శేఖర్ గారి గ్రంథమున బాగుగా వివరించి. సమ్మోహనవిద్య నభ్యసించగోరువారను సరింపవలసిన నియమములను సమగ్రముగ తెలిపిరి. గాన నెల్ల వారు ఈగ్రంథ సహాయమున స్వయంకృషి వలన నీవిద్యలో పాండిత్యమును బడసి తాము బాగుపడుటయేగాక యితరులకు సాయముచేయుటకు గూడ నవకాశము కలదు.”

ప్రతి 1కి వెల రు, 1-4-0 వి. పి. గా పంపబడును.

ఎడను:- ప్రొఫెసర్ శేఖరు, మెన్దర్లిట్టు
ఏలూరు, (ప్రశ్నిమగోదావరి.)

ది మాడరన్ హిందూ

జ్యాయలరీ మార్టు,

నగల వర్తకులు,

గుంటూరు.

మజూరి తక్కువ, చేదారము లేదు, అను డాబుప్రకటనలను చూచి మోసపోకుడు!

మేము నగలవర్తకమును నవీనపద్ధతులపై ప్రారంభించి, ప్రజలకు నమ్మకమును, తృప్తిని గలిగించుచున్న విషయము స్వయముగా మాతో లావాదేవి చేయుచు, మీ కమితమైన ప్రోత్సాహము నొసగుచున్నట్టి మాకాతాదారులందరికిని చక్కగా తెలియును.

నవరం బంగారుకు, నీమవెండికి పూచీ నిచ్చెదము. యేనగ కావలసినను తయారు చేసియిచ్చెదము.

ప్రొత్తెటల్లు:- రేకా సుబ్బయ్య, నిమ్మల హనుమయ్య.

శరీరసంబంధమైన, మానసికమైన జాగరూకత

ఏ ఆటయందైనను మించియుండుటకు మానవునికి మంచి నరములు, తీక్షణమైన చూపుయుండవలెను. ఈ గుణములు మానవుని ఆరోగ్యముపై ఆధారపడియుండును.

పాకళా, వ్యాపారము, కార్యాలయము, కర్మాగారము లేక మరేవిధమైన కృత్తిగానున్నను పై రీతిగానేయుండును, దిగ్విజయమునకు మూలాధారము మంచిఆరోగ్యమే. మంచిఆరోగ్యములేక పురుషుడుగాని లేక స్త్రీగాని ఏమియుచేయజాలరు.

ఇండియాలోనున్న ప్రజలు సులభముగా కృశించిపోవుచున్నారు, ఆరోగ్యము చెడినట్లు వారికి తెలియును. ఆహారమునందు పుష్టికరమైన గుణములు లోపించియుండుట, అమితమైన శీతోష్ణస్థితిలే ముఖ్యకారణములు.

మీరు కృశించినస్థితిలోనున్న పక్షము, ఆరోగ్యమునిచ్చునట్టియు, పోయినబలమును మరల గలిగించునట్టియు విన్ కార్ని నే మీకు రక్షణము, రుచికరమైనది. శరీరమును నిర్మించునట్టియు, త్వరలోనే పోయినపుష్టిని గలిగించునట్టి ముఖ్యమైన ఆహారములు విన్ కార్ని నునుందు గలవు తయారుచేయబడునప్పుడు విన్ కార్ని ను చేతితో

తాకబడుటలేదు, పూర్తిగా నిర్మలమైనది. అమోఘమైన టానికది, పోయినపుష్టి తిరిగి గలిగించునది యని 18,000 వైద్యులకు పైగానే శిఫార్సుచేసియున్నారు. యెట్టిస్థితిలోనైనను మీరు తిన ఆరోగ్యమును కలిగియుండుటకై విడువక విన్ కార్ని నును పుచ్చుకొను.

WINGARNIS
The Wine of Life.

అన్ని బజారులందును, స్టోరులందును దొరకును.

మీరటు ముద్దాయిలను దేరాడూనుకు మార్చుట

తెరిగి 17 వ తేదీవరకు నిర్బంధపుటు తరువు

వైదీలు ఉత్సవముగ పెడలుట

మీరటు, మే 3:—జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారు కమ్యూనిటీ సెంట్రల్ కేసులో ముద్దాయిలపై రిమాండుపెట్టినను విచారణ జేయి లలో నేడుదయము జరిగిరి. మీరటు జైలులో కలరావ్యా డించినందున ముద్దాయిలను దేరాడూను జైలులకు మార్చించితి రని మేజిస్ట్రేటుగారు చెప్పిరి. ప్రాసిక్యూషను తరపువారు యిం గను అన్ని కాగితములను పరిశీలించలేదు పరిశీలించెడి ఊద్యోగులు తమ గ్రామ గున్నారు. కావున యిట్టి సమయమున కేసు విచారణ ప్రారంభించినచో యిరువురికి రక్షముకలుగునని లాంగుఫర్డు జేమ్సుగారు ప్రాసిక్యూషనుతరపున చెప్పిరి.

మేజిస్ట్రేటు:—ఎప్పుడు ప్రారంభించుటకు సిద్ధముగనుం దురో చేప్పగలరా?

లాంగుఫర్డుజేమ్సు:—జూను మొదటివారమునందు.

ముద్దాయిలతరపున వకీళ్లుగలరా యని మేజిస్ట్రేటుగా రడుగ, వకీళ్లు తెలియజేసితిమిగాని వారింకను రాలేదు, త్వర లో రాగలరు. అని ముద్దాయిలు చెలిపిరి. ముద్దాయి జోషిగారి పినతండ్రి జోషిగారు ముద్దాయిలందరి తరపున వాదించుచు యిదివరకు మూడు సా రులు రిమాండు ఒసంగబడెను. వివిధ ప్రాంతములనుండివచ్చిన ము ద్దాయిలు ఎండభరించలేకున్నారు. ప్రాసిక్యూషనువారు కేసు వాదించ సిద్ధముగ లేరనగా, అందు సమర్థింపదగినదేమియు లేదన్నమాట, ముద్దాయిలు ఎవటికి పారిపోయెడివారగునని చెలిపిరి.

మే 17 వ తేదీవరకు నిర్బంధమునం దుంచనలెనని మేజిస్ట్రేటుగారు ఉత్తరువు జేసిరి. ఈ ఉత్తరువును మేజిస్ట్రే టుగారు ఇంటికిపోయి అప్పటప్రకటించిరి. శ్రీప్రెమ్ విశేఖరి ప్రక్షింపగా మేజిస్ట్రేటుగారు, ముద్దాయిలను దేరాడూను జైలులకు పంపుచున్నారు. 18 వ తేదీన జరుగు రిమాండు విచారణ అచటనే జరుగగలరు. ప్రాసిక్యూషనువారు యింక నొక్క రిమాండు కోరెదనని చెలిపిరి. దేరాడూనులో ముద్దాయి లుండుట స్థిరముగ ఏర్పడిని చెప్పజాలనునని.

ప్రజా ప్రబోధమునకు వెరచుట

ముద్దాయిలను నేడు మధ్యాహ్నము 2-30 గల్లెలుబండి లో పంపుటకు ముందు నిశ్చయించిరి. కాని ప్రజలు వారిని స్టేష ను ల వద్ద చూచి ప్ర బో ధ ము గా వింతురని వె రచి మోటారు లారీలు మూడింటి వై వారందరి నెక్కించి నాలవలారీలో వారిసామానులుంచి పోలీసు సిబ్బందితో నాలుగ్రోవనేమీరటునుండి దేరాడూను నకు గొనిపోయిరి. బ్రాడ్వేస్ట్రాటుగార్లు తప్ప తక్కిన వారంద రికి చేతులకు బెడలువేయించిరి. నేవాసంఘసభ్యులు యావృ త్తాంతమును ముందుగనెరింగి ముద్దాయిలు బయలుదేరు సమయ మున వారిని కలసికొని, అభినందించి చలయు పదార్థము లిచ్చిరి. ముద్దాయిలందరు ఉత్సాహముగనున్నారు.

(ఫీ ప్రెస్)

సత్యపాలుగారు జామీనుపై

విడుదలపడుట

డిల్లీ, మే 4:—డా॥ సత్యపాలుగారు నేడుదయము తేజస్విత డైరెక్టరు చేబంధుగా రొసంగిన రూ 2000 స్వంత జామీను రూ 2000 పైన విడుదలచేయబడిరి. నేడు మధ్యా హ్నమే లాహోరునకు బోయెదరు. ఇప్పటి మార్చి 10 వ తేదీన పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారు అధ్యక్షత వహించిన సభలో రొసంగిన ఉపవ్యాసమునకై 121 షేకు ననుసంచిఅరెస్టు చేయ బడిన తెలియుచున్నది.

తాను ముందుగా జామీనీయ దలచుకొనలేదనియు, కాని డా॥లం సర్దారు కార్డులొంగుగార్లు జలంతపెట్టుటచేతను కాం గ్రెసు సంఘాధ్యక్షులగు అబ్దులు కాదిరుగారు ఆజ్ఞాపించుటచేత ను యిష్టము లేకున్నను జామీనుకోరుటకంగీకరించితగు యేర్పా టులు జేయుచుండగ యీ లోపున పోలీసువారు మోటారు తెచ్చి లొందరచేసి లాహోరు రైలు స్టేషనుకు అటనుండి డిల్లీకి గొనివచ్చిరిని డా॥ సత్యపాలుగారు చెలిపిరి. (అ. ప్రె.)

నీమ కమలములకు (బ్లూజాగరు రకము) బోగిత్ మంగల్జి కంపెనీ, 80, సాలసిడి, మన గాను.

1858

ఓం.

యూనివర్సిల్ శ్యూచియల్ ఎయ్డ్ అండ్ ఫూర్ హౌసెస్

అ సో సి ఏ షన్ లిమిటెడ్,

హెడ్ ఆఫీసు మద్రాసు

నోటీసు

1929 ఏప్రిల్ 30 వ తేదీన ఎలిజబత్ స్ట్రీట్ కేటు దార్ల రి, 4 నీరియల్స్ లో అప్పలను పుచ్చుకొనుటకు ఆర్డరు ను తెల్పుటకు తంజావూరునందు, మల్లరాశ్రీ యమ్. వెంకటాచలంపిల్లె అచర్ గల్ నకిలు మునిసిపల్ కాన్సిల్, తంజావూరు, వారి ఆధీనతక్రిందను మల్లరాశ్రీ కె. యన్ శ్రీనివాస అయ్యర్ అచర్ గల్ బి. ఏ. బి. యల్., మల్లరాశ్రీ యం. ఆర్. కృష్ణస్వామి అయ్యంగార్ అచర్ గల్ బి. ఏ., బి. యల్., తదితర ప్రముఖుల సమక్షముందు డ్రాయింగ్ జరిగెను. అందు యీ దిగువ నుదహరించిన వారు అర్హులుగా జేరిరి.

సిరీస్ స్ట్రీట్ కేటు నెం.

పేరు అడ్రెసు

అప్పుతీయగిన మొత్తం.

IV 0864

శ్రీ పుష్పల జయలక్ష్మమ్మ C/o. మిస్టర్ సి. రాజగోపాలనాయుడు రిలైడ్లు తువశీల్దారు, 19 పంకజాక్షిపీధి, పరసువాకం వేపేరి మద్రాస్ } రు. 500-0-0

III 0210

మిస్టర్ మాగేటి లక్ష్మీకాంతరావు. వర్తకుడు, నైజాంపేట, మచిలీపట్నం రు. 500-0-0

III 0571

మిస్టర్ బాటు కుట్టి నాయర్ కుమారుడు మిస్టర్ వి. వి. నారాయణ నాయర్ ప్రాంపు వెండరు మత్తమంగళం. తిలిపురంబ (మార్గం) నార్డు } రు. 500-0-0

289 తంబుచెట్టిపీధి,

1 మే 1929.

హెచ్. వెంకటేశయ్య,

శైక్రటి.

మద్యపాన నిషేధ ప్రచారము

చలవరాళ్ళపై రైలుఛార్జీలు - రైల్వేరేటు కమిటీవారి విచారణ

ఉదకమండలము వార్తలు

(స్వతంత్రలేఖరి)

ఉదకమండలము, మే 3:—మద్యపాన నిషేధవిషయమై ప్రచారము సలప తగు స్థితి-మును నిర్ణయించు విషయమై ఆలోచించుటకు అడ్వేజరికమిటి సమావేశము త్వరలో జరుగునని తెలియుచున్నది. రాష్ట్రమును కొన్ని భాగములుగ విభజించి ఒక్కొక్క భాగమునందు ప్రచారముసలుపు బాధ్యత ఒక అసభి కార సభ్యునిపయి వదలుటకు ఉద్దేశింపబడినది. ఈపనియందు అసభికారులకు యొక్కనబాధ్యత నొసగుటకు పబ్లిక్ హెల్త్ డైరెక్టరుగారు అంగీకరించిరి.

రైల్వే రేటుకమిటీ

చలవరాళ్ళపయి రైల్వేఛార్జీలు అత్యధికముగ నున్నదని కారై కుడి వాస్తవ్యులకు కె. అన్నాజి రావు గారు దరఖాస్తు పెట్టుటచే రైల్వేరేటు కమిటీవారి విషయమై విచారణ ప్రారంభించిరి. రైల్వేరేటు కమిటీ అధ్యక్షులకు సర్ బి. యన్. శర్మగారు కార్యదర్శి స్వార్థుగారు కడచిన వారము ఉదకమండలము వచ్చిరి. ఆవిషయమై ప్రక్షింపగ అన్ని సరకులకు రైల్వేగార్జీ హెచ్చింపబడెనని యం. యస్. యం. రైల్వేకంపెనీవారు చెప్పిరి. చలవరాళ్ళ సామాన్యజనులకు అవసరమున వస్తువు కాదనియు, ధనికు లుపయోగించునవి యగుటచే ఛార్జీ అధికముగ వసూలు చెయబడుచున్నదని దక్షిణ ఇండియా రైల్వే కంపెనీవారు చెప్పిరి.

రాయపేటలోని తీయవ్యాధి వైద్యశాల

కార్యరేవనువారు గవర్న మెంటువారు కోర్టు కెక్కెదరా? అనారోగ్యము వ్యాపించుచున్నదను కారణముపై రాయపేట తీయవ్యాధి వైద్యశాలను తీసివేయవలయునని మద్రాసు కార్యరేవనువారు ప్రభుత్వమువారిని కోరిరి. ఎన్నియో ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు జరిగినను మద్రాసు ప్రభుత్వము వారిందులకు అంగీకరించలేదు. మద్రాసు కార్యరేవనువారు ప్రభుత్వమువారిపై కేసు తెచ్చుట కుద్దేశించుచున్నారని తెలియుచున్నది.

కేరళసభ్యులు పారిశ్రామికకాలయందు శిక్షపొందు అప్రెంటిసులకు రెండుసంవత్సరములు విద్యార్థివేతనములను ప్రభుత్వము వారిచ్చుచున్నారు. మరియొకసంవత్సరముగూడ విద్యార్థివేతనముల నిచ్చుటకు ప్రభుత్వమువారు తీర్మానించిరి.

బొంబాయిలో ఎలిక్ట్రిక్ లు ఇన్స్టిట్యూటు స్థానములు లేనందున మద్రాసు ప్రభుత్వమువారు విద్యార్థులను వారణాశి హిందూ విశ్వవిద్యాలయమునకు పంపుచున్నారని తెలియుచున్నది.

మద్యపాననిరోధ ప్రచారము

యువజనసమితి కార్యక్రమము

మదరాసు:—యువజన సమితివారు ఏర్పరుచుకొనిన నిర్మాణ కార్యక్రమము ననుసరించి, గత ఆదివారమునాడు కొందరు సభ్యులు, "తిరునీరుమల"వద్ద జరిగిన యుత్సవమునకు జని, అచ్చట చేరిన జనసామాన్యమునకు, మద్యపానమువలన గలుగుచున్న అరిష్టములను తెలియబరచుచు ప్రచార మొనర్చిరి. శ్రీమతి ఆచంట రుక్మిణమ్మ (అన్యక్షురాలు) ఎన్. విశాలాక్షమ్మ శేకుంఠల, అననూయ, ఈ. ఏ. కా శే క్య ర రావు డా॥ లక్ష్మీపతి, పి. ఎన్. ముత్తరంగ మొదలి యారు గార్లు మొదలగు ప్రముఖులనేకు లీ కార్యక్రమమున పాల్గొని, ప్రజలను ప్రబోధించిరి.

ప్రాంతికాలముననే స్నానాధికములు ముగిసిన పిదప, భగవత్పూర్ణులను జరిగెను. సాయంత్రము కొండవద్ద గొప్పబహిరంగసభ జరిగెను. అయ్యదేవర కాశేశ్వరరావుగారి రీసభ కధ్యక్షత వహించిరి. కాశేశ్వరరావుగారు ప్రభుత్వమున నుపన్యసించుచు, ప్రజాసామాన్యముయొక్క దుర్భరదారిద్ర్య స్థితిని వర్ణించి మద్యపానదురలవాటును మానవలసినదనియు కద్దరు ధరింపవలసినదనియు నుద్ఘోషించిరి.

ఎం. రత్న సభాపతి మొదలియారు, శ్రీ. ఆచంట రుక్మిణమ్మ శ్రీమతి విశాలాక్షమ్మ, కె. ఎన్. గోపాలకృష్ణన్, వి. ఎన్. ముత్తరంగముదలియారుగార్లు నుపన్యసించిరి. రాత్రి డా॥ ఆచంట లక్ష్మీపతిగారు, జాతీయ ఆరోగ్యమునుగురించి, యువస్వస్థిం చుచు, మాజీకులంతయు సహాయముతో సోదాహరణముగ ననేక చిత్రపటముల ప్రదర్శించిరి.

తిరునీరుమలై యుత్సవసందర్భమున నిడివరకు వలెనే ఈసత్సరముగూడ నప్పటి వచ్చినవారికి అన్నదాన మొనర్చుచున్న మండారంగయ్యచెట్టిగారు యువజనసమితి తరపునవచ్చిన అతి లంఙరకును ప్రత్యేకభోజన, ఫలాహార సదుపాయముల గావించి సత్కరించిరి.

గోపను ప్రభువుగారి సిన్హాప్రయాణము

ఉదకమండలము, మే 3:—జూన్ నెల 24 వ తేదీన గోపను ప్రభు దంపతులు పూనాకు ప్రయాణ మయ్యెదరు. 27 వ తేదీన పూనాలో గోపను ప్రభువుగారు ఇర్విను ప్రభువుగారు కలసికొనెదరు. వీరిరువురు కొంతమంది సంసానాధి కులతో మాట్లాడెదనని తెలియుచున్నది. 28 వ తేదీన గోపను ఇర్విను ప్రభువులు బొంబాయి వెల్లెదరు. అప్పటనుండి ఇర్విను ప్రభువుగారు ఇంగ్లండునకు వెల్లెదరు. గోపను ప్రభువుగారు సిన్హాకు వెల్లెదరు. (అ. ప్రె.)

పీలింగు అనే కోస్తావ్యాధిము చేయు పొగయోడను చీ నాపిడ దొంగలు దోచుకొనిరి. అందున్న మాస్కెసుకన్య ఏమై నదీ తెలియదు.

విదేశవార్తలు

సైమన్ కమిషన్ లండన్ జేరుట

పోలీసు "చార్జ్ షీటు"

(బీము సర్వీసు)

లండన్, మే 2:—సైమన్ కమిషన్ లండన్ చేరినపు 800 పోలీసువారిని ప్రత్యేకముగ విజ్ఞాపించి ప్రభుత్వము నియమించితిమనియు నల్ల జెండాలు విరాజిల్లు చేయుచు కరపత్రములను బంచిపెట్టుచు బహిష్కరణపు ఊరేగింపుతో బోయిన అల్లరులు జరుగునని అట్టి ప్రదర్శనములను గావించు వారిని బారద్రోలినదియు నల్ల పతాకములను కరపత్రములను పోలీసు వారు స్వాధీనము చేసికొనిరియు జాతీయపతాకమును గూర్చి తమకేదయు తెలియదనియు సర్ జోయిన్స్ హిస్సగారు కామన్సుస్థలో సకలత్వానికి ప్రత్యర్థియై నిచ్చిరి. పోలీసు వారిచర్యలు శాంతముగ నున్న చనియు తన ఆమోదమును బడసియు చేసినదియు న్యుక్తుల ప్రచారము లెట్లున్నను అట్లు చేయుటకు ఉత్తరపు నిచ్చితి ననిరి. పోలీసువారు యధార్థములను క్లామాపాత్రముగ నిర్వహించిరి.

చాలమంది భారతీయులు నల్ల జెండాలతోను కరపత్రములతోను గూడిరియు అల్లరులు జరుగపడ చేయుట పోలీసువారి విధినియు రోడ్డు కడ్డగ పరుండి కదలదన్ను కడలక రహదారి కడ్డగనుండి రాకపోకలకు వీలులేకుండ చేసి రనియు నుడివిరి.

దక్షిణ ఆఫ్రికా భారతీయులు

శ్రీనివాస శాస్త్రిగారి సీతము

ప్రభుత్వమువారు పెడచెవిని బెట్టుట

(బీము సర్వీసు)

జోహానాస్బర్గ్, మే 2:—భారతీయుల సమస్యను ఎన్ని కల తగాదాలలో తోలదని దక్షిణ ఆఫ్రికా ప్రభుత్వమును క్లాస్సి గారు కోరిరిగాని స్పష్టము సేసాని పక్షమువారు తమ కార్యక్రమములో భారతసమస్యను చేర్చిరి. తమ విధానము మారలేదనియు ఆసియావాసులు తమ దేశములో అనుగ్రహించినదియు అచటను భారతీయులు శిశువుగ స్వదేశములకు బోయి మరల వచ్చుటకు వీలులేకుండ వలెననియు స్పష్టముగారు తెలిపిరి. కేప్రొవును ఒడంబడికనుగూడ తీసుకుగ ఘంకించిరి. భారతీయుల కనుమలముగ అందున్న విషయములను నిరుపయోగము చేయుట కృతనిశ్చయమై యున్నారట. భారత సమస్య ఎన్నిక ప్రచారములో రాకమానదు.

న్యూ రూర్క్ లో తుపానువీచి రైలు కోపుపాతకాలాధిని నము నాశనమైనది. 100 పిల్లలు చనిపోయిరి.

దక్షిణ ఆఫ్రికా వైమానిక తపాలు

(రూటరు)

లండన్, మే 2:—దక్షిణ ఆఫ్రికా వైమానిక తపాల ఏర్పాటును గూర్చి ప్రస్తావించగా దక్షిణ రోడ్డియా ప్రభుత్వము అయిదు సంవత్సరములపాటు ప్రతిసారినా 10 మే పాను లిచ్చిననునిరనియు దక్షిణ ఆఫ్రికా ప్రభుత్వము మరల చాలవరకు ఆర్థిక సహాయము చేసెదమనిరనియు నూడూ, తంగనీయకా, ఉగండా ప్రభుత్వములవారుగూడ ఇచ్చెదమనిరనియు దీనివలన వివిధ ప్రభుత్వముల సహకారము ఆర్థిక సౌకర్యములు నిశ్చయముగ లభించునను నమ్మకము కుదిరెననియు సర్ క్యామ్యూలు హోరుగారు కామన్సుస్థలో తెలిపిరి.

ఆయుధవిస్త్రానసభ

(రూటరు)

లండన్, మే 2:—ఆయుధవిస్త్రాన సభములో తీవ్రముగా చర్చజరిగెను. రెండు మావలను ఆలోచించిరి. మొదటి మావన జర్మనులది. ప్రత్యక్షముగ ఉన్న ఆయుధ సామగ్రినిబట్టి ఇంకకంటె ఎక్కువయిందరాదని నిర్ణయించవలెనని జర్మనులనిరి. రెండవ మావన ఫ్రెంచివారిది. రిజర్వు ఆయుధసామగ్రి తెలియుటకు ఆర్థికపత్రము మదింపులను వేయవలెననిరి. ఈ ఏర్పాటు జపాను, ఇటలీ, జర్మనీ, యుగోస్లావియా ప్రతినిధులకు ఇష్టముగనున్నది. స్వీడను ప్రతినిధి జర్మనీ మావనను అమోదించెను. ఇదే గిబ్బునగారిగూడ వచ్చెను. ఏలన ఆయన దీనినే తమ యువన్యాసమున నూచించిరి.

వెర్న హార్టు హరగారు

కన్సర్వేటివులను దూరుట

(రూటరు)

లండన్, మే 2:—కన్సర్వేటివులు 22 లిబరల్సుతో గూడి కార్మికపక్షము నకు ప్రభుత్వ ధిక్కారము రాకుండజేయవలెనని నిశ్చయించిరి. కన్సర్వేటివులను వెర్న హార్టు హరగారు దూరుచున్నారు. ఆ 22 మంది కేరళకు చెల్లుతున్న ఇష్టబడెదరాయని యడుగ హార్టు హరగారు చేయననిరి. వీరిని తాను ఇంగ్లండునుండి ఇండియాకు బయలుదేరకపోయేమే ఎరుగుననిరి.

బ్రిటిషు ఈజిప్టు ప్రజలు

పన్నులు

(బీము సర్వీసు)

కయో, మే 2:—ఈజిప్టు ప్రజలతో బాటు బ్రిటిషు ప్రజలపై గూడ సమానముగ పన్నులను విధించుటకు బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారంగీకరించిరి. ఇతర ప్రభుత్వములుగూడ ఈవిధానము నంగీకరించినగాని ఈజిప్టు పార్లమెంటువారు అమలుజరుపుటకు వీలులేదు.

సర్జాన్ సైమన్

కన్సర్వేటివులు పోటీగ నిలుచుట

(బీము సర్వీసు)

లండన్, మే 2:—లాయిడ్ జార్జిగారు పనిలేనివారల సమస్యను నివారణచేయ విధానమును తలపెట్టిరి. దానిని సర్ జాన్ సయిమునుగారు ఆమోదించుటచే కన్సర్వేటివులు సైమన్ వ్యాలీలో సయిమునుగారికి ప్రత్యర్థిని నిలుపుటకు నిశ్చయించిరి. ఎన్నికలసందర్భమున భారత సమస్యను, ఏరాచకీయపక్షము వారును ఎక్కుకొనగూడదని సయిమునుగారు ఒప్పుదలను గావించలేదని ఇప్పుడు చెబుతున్న అతనికి ప్రత్యర్థిని నిలిపెదరట. మ్యాక్ క్యుల్లెవెగారు సైమన్ గారికి ప్రత్యర్థిగ నుండురు. ప్రభుత్వమువారు లాయిడ్ జార్జిగారు నిరుద్యోగ సమస్యనుగూర్చి జేసిన ఏర్పాటులను ఘండించుట బాగాలేదని సైమన్ గారు రాక్షేపించిరి. సర్ జాన్ సైమన్ గారికి పరిపాలనానభవంతయున్నను సివిలు సర్వెంటులు ప్రభుత్వమునకు సహకరించిన నివేదికలను జాపవలెననుట బాగులేదు. ఇట్లుగనా వాటిని ప్రకటింపక తప్పనిసరియగునని డెయిలీ టెలిగ్రాఫ్ పత్రిక వాకొనుచున్నది.

బెర్లిన్ మేడినోత్సవము

(రూటరు)

లండన్, మే 2:—మేడినోత్సవమునాడు అధ్యక్షుడు 9 గురైన అరెస్టుచేయబడిరి. 80 గురు తుతగా తులైరి. 900 అరెస్టు చేయబడిరి.

చెరసాల యల్లరులు

(బీము సర్వీసు)

లండన్, మే 2:—టూలానులో యువకులను మంచి మార్గములకు ద్రిప్పు చెరసాలయందొక బాలుడేవియో క్రమశిక్షకు దూరుడైనాడని అతనిని ఒకగదిలో బెట్టుగా 80 మంది విద్యార్థులు గదిని బ్రష్లుగొట్టి విడిచిపెట్టిరి. విప్లవపద్ధతులవీరనే వీరు ప్రవర్తించిరి. ఇతర గదులలోగూడ ప్రవేళించి సామానము విరుగొట్టిరి. నాయకులను శిక్షించుటకు అధికారము బూనుకొనిరి.

ANDHRA UNIVERSITY.

NOTIFICATION.

Messrs. Rochouse & Sons, P. B. 160, Madras have been appointed Sole Agents for the sale of the S. S. L. C. Text books 1930 in the Andhra University area comprising the Districts of Ganjam, Vizagapatam, East Godavari, West Godavary, Kistna, Guntur, Nellore, Bellary, Anantapur, Cuddapah, Kurnool and Chittoor. All orders should be sent direct to them for execution.

Bezwada, C. D. S. CHETTY, 2nd May 1929. Registrar.

ప్రైమా ఫోనులు

మంచి ధ్వనిగల మొదటితరగతి ఫోనులు

ప్రైమాఫోను లేబిలు గ్రాండ్స్. తమ ఆశ్రయమునకు నధికారము నిలుపుకొనుచున్నవి. ఆదర్శ గృహములం దింబుకొనుటకు తగిన ఆదర్శమును ప్రైమాఫోను అనేకములే అంగీకరింపబడినవి. యంత్రకాస్త్ర పద్ధతియై, లోప రహితమైన మోటారులతో నిర్మితమైనవి. వాటికిని మాదిరి టోనోమెటరు, విస్తారధ్వని నిర్మూలన, చెంబరలు, మంచి మెటల్ ఫోన్లు బాహ్యము గలిగి చక్కని శబ్దముగ శ్రవణతరము ఫోనును ఘనతన నిలుపుకొనుచున్నవి.

డబుల్ స్పీకింగు నెం. 101 మోడలు రూ. 100.

ఇండియా, కల్యాణ, ఇతరములం దీరై త్వస్థమైతైనన, ఏ రేపు సముత్తమము గుంకములేకుండ వంకబడును.

మరలకారికి క్షేమలూప వంకబడును.

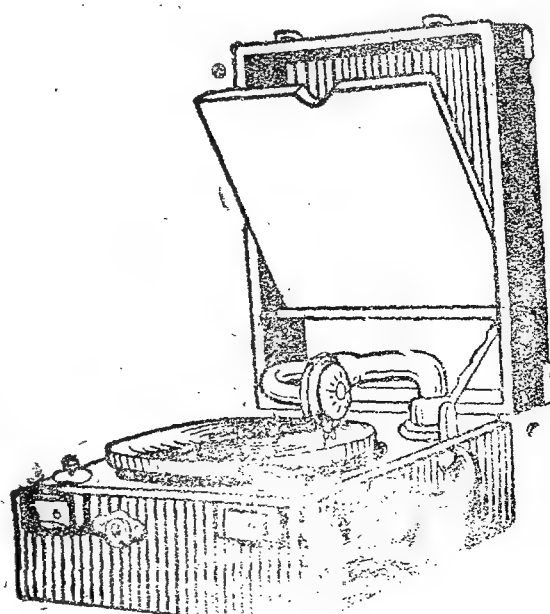
5409

సోల్ డిస్ట్రిబ్యూటర్లు:—

BOMBAY PHONO GENERAL AGENCY,

బాంబాయి ఫోనో జనరల్ ఏజన్సీ, 520-22-24 కల్బాడేవి రోడ్డు, బాంబాయి.

520-22-24, Kalbadevi Road, Bombay.

Telegraphic Address "PRIMAPHONE". 3.

మదరాసు రాష్ట్రీయ సహకార యూనియను

మదరాసు, ఏప్రిలు 30:—మదరాసు రాష్ట్రీయ సహకార యూనియను కార్యనిర్వాహకసభ ది 28-4-29 ఆదివారం పగలు 12 గంటలకు రాయచోటిలో సోనెంటు ఆఫ్ యిండియా సొసైటీ హాలులో సమావేశమైనది. గౌరవనీయులగు వేమవరపు రామదాసు పంతులుగారు అధ్యక్షత వహించిరి. అన్ని ప్రాంతములనుండి ప్రతినిధులు విచ్చేసిరి. రిజిస్ట్రారుగారు కూడ సభకు హాజరైరి. రాష్ట్రీయ సహకార కాన్ఫరెన్సు జూలై నెల మాడవారము శనివార ఆదివారములు 20, 21 తేదీలలో జరుపుటకు నిశ్చయింపబడినది. ఈ సంవత్సర సభకు మైదరాబాదు నవాబుగారి ప్రైవేటు కార్యదర్శిగారిని గాని, సో ఆలీ యిమాముగారినిగాని అధ్యక్షులుగా కోరుటకు అంగీకరించిరి అఖిలభారత సహకార యూనియనుల సమావేశమునకు శ్రీయుత సరసింహదేవర సత్యనారాయణగారిని, మ॥ రా॥ రా॥ శ్రీ వై. యజ్ఞనారాయణఅయ్యగారిని ప్రతినిధులుగా యూనియను ఖర్చులపై పంపుటకు తీర్మానించిరి. అఖిల భారత యూనియనుల సమావేశము, మే నెలఖరన బొంబాయిలో జరుగవలె యున్నది. రాష్ట్రీయ యూనియను ఆఫీసులో పనులు బాగుగ నిర్వహించుటకు వేతనకార్యదర్శిని నెలకు 150-5-200 రూ వేతనము మీద నియోగించుటకు అధ్యక్షులకు అధికార మీయబడినది. గంజాము విశాఖపట్టణ జిల్లాలలో సంఘములు అభివృద్ధి చేయుటకు విరివిగ వ్యాప్తి చేయుటకు సంఘములు ఎక్కువగా యింకను రిజిస్ట్రరీ చేయుటకు సిపార్డు మెంటువారిని కోరుటకు తీర్మానించిరి. శిశుు గారుకూడ నూతన సంఘములు రిజిస్ట్రరీ చేయుటకు మునిగింపవలెదనియు, బాగుగ పరిశీలనచేసి నూతనసంఘములు ఏర్పాటు చేయుటకు తాము అంగీకరించుచున్నామనియు తెలియజేసిరి. రాష్ట్రీయ యూనియను తరపున జూను మాసాంతమువరకు జిల్లాలలో ప్రజారము పంపుటకు డైరెక్టర్లను కార్యదర్శులు నియమించిరి. నూపరువై జర్నల్ ప్రైనింగు క్లాసు మదరాసులో ఎత్తివేయుటకు, మిగిలిన ఆక్షాసానములలోను రాష్ట్రీయ యూనియనువారి యాజమాన్యమున స్థానిక సంఘముల తోడ్పాటుతో నిర్వహించుటకు అంగీకరింపబడినది. జూలై నెలనుంచి మదరాసులో సహకారోద్యమము గురించి బోధించుటకు ప్రభుత్వమువారు కన్వర్సియలుకాలేజీలో ఏర్పాటు చేయుచున్నటుల రిజిస్ట్రారుగారు తెలియజేసిరి. మిగిలిన నెలలలో క్లాసులు నిర్వహించుటకు 4 వేలరూపాయలు గ్రాంటు నిచ్చిరి. ఇతర స్వల్పస్వరహితములతో సభసమాప్తి జెందినది. ఆంధ్ర సహకారసమైక్యతము ఆంధ్ర జిల్లాలకు వర్తించు బాగున అరవ జిల్లాలకు ప్రత్యేకముగా తమిళ సహకార సమైక్యతము రిజిస్టరు చేసినటుల రిజిస్ట్రారుగారు సభ్యులకు తెలియ పరచిరి.

(స్వకీయవిలేఖరి)

గుంటూరుమండల వేదప్రవర్ధక విద్యార్థిత్వక్షానభ

విదవ సమావేశాహ్వానము

కార్యదర్శి యిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:—ఈ సంవత్సర మీ సభాసమావేశము వైశాఖ శు॥ ౫, ౬, ౭ లున (మే 13, 14, 15 తేదీలను) సత్తెనపల్లి తాలూకా బెల్లంకొండ గ్రామములో గ్రామసభవారి యాహ్వానముక్రింద శ్రీ శంకరజయంతి మహోత్సవ సందర్భమున జరుపబడును. మొదటి రెండురోజులలో వేదవిద్యార్థుల పరీక్షలును, మాడవరోజున అధ్యాపక పరీక్షలును జరుగును. పరీక్షానంతరము ఉత్తీర్ణులవారు త్రెనరీ తిని సత్కరింపబడుదురు.

సభ బ్రష్టిలకు, విద్యార్థులకు, అధ్యాపకులకు ప్రయాణపు ఖర్చు లీయబడును. బెల్లంకొండ చేరుటకు గుంటూరులో మోటార్లు దొరకును.

స్వవృద్ధివిద్యార్థిసంఘము - బెజవాడ

ఏతత్సంఘ 28 - వ వార్షికోత్సవము మే నెల 10, 11, 12 తేదీలలో సంఘచుందిరమున జరుగును. సంఘసభకులును, కాఖాసంఘముల సభకులును, ప్రేక్షకభక్తులును, మాడురోజులును దయచేసి వేడుకలను విడిచి భగవత్ప్రసాదమును స్వీకరింప ప్రార్థించుచున్నాను. కార్యక్రమమును సంఘహాలునందు గ్రాహనము.

కొణిదెన వెంకటకృష్ణయ్య,

కార్యదర్శి.

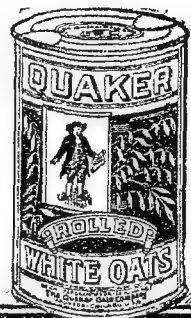
భీమా వ్యాపారములో నుండు సకలవిధములగు సౌకర్యములను, మిక్కిలి చవుకలో మీ కొనంగిన యూనిక్ భీమా కంపెనీ (కలకత్తా)లో మీ ప్రాణములను భీమా చేసుకొనుడు. రు 1000-కి రు 50 లాభము పంచబడెను.

ముందు మదింపునందు ఎక్కువ సూచనలు పొడచూపుచుండెను

వివరములకు:—సూపరెన్ టెండెంటు, బ్రాంచి, బెజవాడ, లేక ఆర్గనైజరు, వాడేపుబదర్సు, పితాపురం.

65%

శక్తి

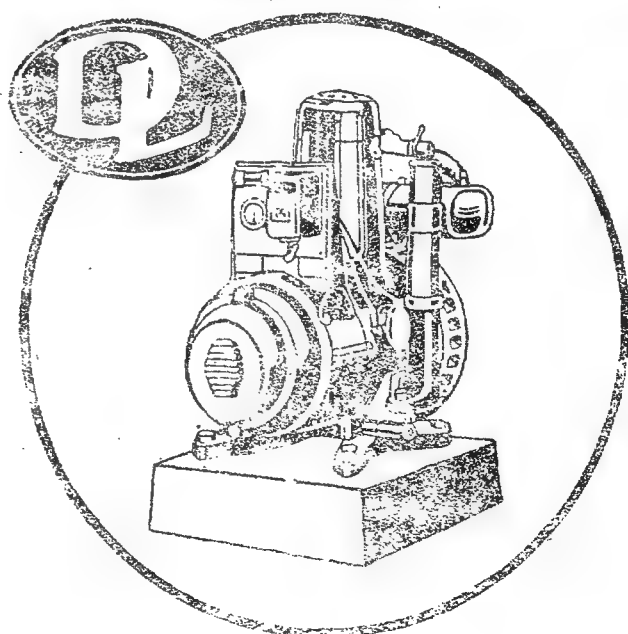
శీతోష్ణ ఆరోగ్యకరముగాను జలముగాను పెంచుటకు, ఎడక తృప్తి కండరముల తృప్తి ఆభివృద్ధిపరచుట కావశ్యకమైన భాగములన్నియు చేరిన భోజనాహారము. క్యాకర్, ఓట్సునందు కార్బోహైడ్రేటులు విరివిగా నుండుటచే శక్తిని కలుగజేయు నుగుణములిందు గలవు. ప్రోటీన్స్ కండరముల జీవ్యులను పెంపొందించును. క్రెక్టైన్ ప్రసాదించబడిన ఈ ఆదర్శ యాక్షిన్ ఆరోగ్యకరమును అహారమునంత విలువయు, విస్తారము గలగలవు. శీతోష్ణ ఓట్సు నిత్యము ప్రాతఃకాల భోజనమున కవయోగించిన మధ్యాహ్నమువరకు ఆకలికాదుగా చక్కగా పనిచేయుటకు కలగల శక్తి ప్రసాదించును. ఆటలవల్ల ను చదువుటవల్లను, ఖర్చయిపోయిన శక్తిని మరల తీరగలవు.

రుచికరమైనది. మితస్వయము చేకూర్చునది. తయారైనప్పుడు ముగ్ధమైనది. ప్రతివాడికి శీతోష్ణ ఓట్సు ఒకపూట భోజనముగా నుండు శక్తివలననది.

ఎల్లప్పుడు శీతోష్ణ ఓట్సు టిక్ చే కొనుడు. శీతోష్ణ ఓట్సు పూర్తితీరము, చరిచితమై బాగుగొలప చూడుము

Quaker Oats

2057

డె లా వాలేట్

సెల్ఫ్ కంట్రైడ్ పోర్టబుల్ ఇంజను, ఎక్కువ శవరును సప్లయి యొనర్చగలది. ఒక బంగారాకుగాని, వక్రసాపునకుగాని లేక పండగలకు ఆగు బయటను వెలుతురివ్వగలదు.

వివరములకు

బొంబాయి కరాచి

DE LAVAL
ENGINEERS

లాహోరు తూతుకొడి

ది గ్రేట్ ఈస్టర్న్ లైఫ్ అస్యూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్

(ట్రేయిల్ సెటిల్ మెంట్ లో (ఇంగ్లాండులో
ఇకాన్వోరేటు చేయబడినది.) రిజిస్టరు చేయబడినది.)

ఇది ఆదర్శ ప్రాయముగ పోలీస్ పోలీస్ నిరద్దు
చేయకూడదు, శాశ్వతముగా పనికి రాకుండు చేయ
కూడదు. అను నిబంధనలు సహజముగనే యున్నది.

ధారాశ్రమై పద్ధులపై పనిచేయ ఏజంట్లు కావలెను.

ఆర్. వెంకటాచారి, ఛీఫ్ ఏజంట్లు,

రిటర్ డెడ్ హాస్, వేపేరి, మద్రాసు.

రుక్మాంగదాచార్య,

హోమ్స్ షేట్, ప్రొద్దుటూరు.

సుందరరాజన్ అయ్యంగార్,

"గోతావిలాస" రంగ నాయకుల షేట్, నెల్లూరు.

ఆంగ్ల భాషా పరిచయము లేనివారలకు బహుముఖముగ
సేర్వకొనుటకు తెలుగు అర్థములతో నుండు

ఆనంద ఆంగ్ల భాషా బోధిని

అను గ్రంథము మిక్కిలి సహకారిగ నుండును.

ఇది 700 పేజీలను, చక్కని కాంతివైండును భారతీయలను,
ఆకథలకు సంబంధించిన 16 ఆఫ్ టోనుపటములు గలిగియున్నది.

అనునానికి పోస్టు ఖర్చులు 0-8-0 అంతాను
పుస్తకమువలె రు. 2-0-0.

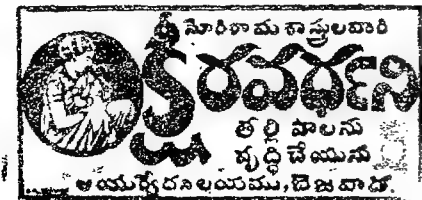
ఇంగ్లీషు పాఠశాలలో 10 సంవత్సరములు వేలకొలదిరూపాయలు ఖర్చుచేసి సంపాదించిన
జ్ఞానమును ఇంటియం దుండియే సంపాదించవచ్చును. ఉపాధ్యాయుల వేదక బని లేదు, గ్రామోద్యోగులు, కరణములు, దొర
లతో సంబంధము గల బట్లర్లు, వంటవారలు, మరి యితర సిబ్బం
డులు పీఠలకును, ఆంగ్ల భాషాపరిచయము లేనివారలకును
మా ఆనంద ఆంగ్ల భాషాబోధిని చాల ఉపకారిగ నుండును
పతికుటుంబమునకును ఇది ముఖ్యోపకరము. నెం. 18

ఆనంద బోధిని ఆఫీసు,
పోస్టు బాక్సు నెం. 167, మదరాసు.

YOUR EYE

DOES IT TROUBLE YOU? If so Try Seller's
Lotus Honey, the safest, sure and most high-
praised Nature's Cure for Eye-diseases. Cures
even Cataract Literature free.

SPENCER & Co., Ltd., Madras.

110

ఫోర్టు నెంటుజార్జి గెజిటు

30-4-29

స్థానిక స్వపరిపాలనాశాఖ

రోడ్డుబోర్డుకు సి. వి. వెంకటరమణయ్యంగారు (ఎం. ఎల్. సి.) సభ్యులుగా ప్రభుత్వమువారిచే నియమింపబడిరి.

విశాఖపట్నం జిల్లాబోర్డుకు కలిడిండి సన్యాసిరాజు గారు వై సుప్రెసిడెంటుగా నియమింపబడిరి. బల్లారి తాలూకాబోర్డుకు దేశసూరు రామిరెడ్డిగారు ప్రెసిడెంటుగాను, గుడు తూరు తిమ్మప్పకెట్టిగారు వై సుప్రెసిడెంటుగాను ఎన్నుకొబడిరి.

గుంటూరు తాలూకాబోర్డుకు శ్రీమూర్తి చోటా కృష్ణ మహాపాత్రోగారు వై సుప్రెసిడెంటుగా నెన్నుకొబడిరి.

పార్వనూల్లి తాలూకాబోర్డుకు కె. శాంతప్పగారు ప్రెసి డెంటుగా నెన్నుకొబడిరి.

కైకలూరు తాలూకాబోర్డుకు మట్లపూడి రామాంజనే యులు నాయుడుగారు వై సుప్రెసిడెంటుగా నెన్నుకొబడిరి.

నందిగామ తాలూకా బోర్డుకు సుంకర నరసింహం పంతు లుగారు వై సుప్రెసిడెంటుగా నెన్నుకొబడిరి.

అనంతపురం మునిసిపాలిటీ 1 వ వార్డుకు కురుడి కృష్ణ రావుగారు (ప్రీ డెర్) కాన్సిలరుగా నెన్నుకొబడిరి.

నరసారావుపేట మునిసిపలు సంఘమునకు నడింపల్లి వెంకట హనుమంతరావు పంతులుగారు వై కు ఛయిక్యెసుగా నెన్నుకొబడిరి.

విద్యాశాఖ

విశాఖపట్నం జిల్లా ఎడ్యుకేషను బోర్డుకు సాగి సత్య నారాయణరాజుగారు సభ్యులుగా విశాఖపట్నం జిల్లాబోర్డుచే నెన్నుకొబడిరి.

ఈ క్రిందివారు ఆయా జిల్లాలయొక్క సెకండరీ ఎడ్యు కేషనుబోర్డు సభ్యులుగా ప్రభుత్వమువారిచే నా మి నే టు కాబడిరి:—

పశ్చిమగోదావరి జిల్లా

శ్రీమతి కె. సుబ్బారాయశాస్త్రి, శ్రీమతి ఎన్. వి. మోక్షన్, మిర్జామహమ్మదు బక్షే ఆలీ సాహెబు బహదూరు, పి. సాగరం గార్లు.

కడపజిల్లా

శ్రీమతి పెరువేలివేళు ఆయ్యరు పార్వతి అమ్మార్, శ్రీమతి ఉల్లాలు సుందరీబాయి అమ్మార్, జనాబ్ పీరుసా హెబు మూసామియా సాహెబు బహదూరు, జనాబ్ బేసారి

అబ్దులు కరీంమియాసాహెబు బహదూరు, పి. గంగాధరశివ, (ఎం. ఎల్. సి.) గార్లు.

మద్రాసుజిల్లా

సోదరి ఆర్. ఎస్. సుబ్బులక్ష్మి అమ్మార్, శ్రీమతి, మాలతిపట్టర్నను, మిన్ దేవదాసు (బారిస్టరు), హాజీ ఎన్ మో హి డ్దీను బతిషుసాహెబు బ హ దూ రు, సాహుకారు అబ్దులు హాకీం సాహెబు బహదూరు, ఎన్. శివరాజు (ఎం. ఎల్. సి.) రా|| సా|| ఎల్. సి. గురుస్వామి (ఎం ఎల్ సి.) గార్లు.

ఈ క్రిందివారు ఆయా జిల్లాలయొక్క సెకండరీ ఎడు కేషనుబోర్డు సభ్యులుగా వారిపేర్ల కెగురుగా నూచింపబడిన సంఘముచే నెన్నుకొబడిరి:—

గంజాం జిల్లా

సి. మోచ్. సి. పూర్ణయ్య పంతులుగారు శ్రీకాకుళం మునిసి. సంఘము రా|| సా|| ఎన్. రామమూర్తి నాయుడుగారు బరంపురం మునిసిపలు సంఘము. శ్రీమూర్తి రామకృష్ణరథో గారు సెకండరీ పాఠశాలయొక్క మేనేజింగు సంఘములు శ్రీమూర్తి మదనమోహనరథోగారు సెకండరీ పాఠశాల ల్య యొక్క ప్రధానోపాధ్యాయులసంఘములు

శ్రీమూర్తి కలియా పాశ్చిమగంగూరు సెకండరీ పాఠశా లయొక్క సహాయోపాధ్యాయసంఘములు

విశాఖపట్నం జిల్లా

ఎం. వాసుదేవరావుపంతులుగారు, భీమునిపట్నం ముని సిపలుసంఘము. ఎన్. బ్రహ్మానంద నాయకులు పాత్రుడుగారు, అనకాపల్లి మునిసిపలుసంఘము. సి. వి. సుబ్బారావుపంతులు గారు, విజయనగరం మునిసిపలుసంఘము ఎన్ వి రామదాసు పంతులుగారు, సెకండరీ పాఠశాలయొక్క మేనేజింగు సంఘ ములు. ఏ. సోమ శేఖరరావుపంతులుగారు సెకండరీ పాఠశా లయొక్క ప్రధానోపాధ్యాయుల సంఘము సి హచ్. వి బో గారావుపంతులుగారు, సెకండరీ పాఠశాలయొక్క సహాయో పాధ్యాయసంఘములు.

తూర్పు గోదావరి జిల్లా

టి. సుబ్బారావుగారు - తూర్పుగోదావరి జిల్లాబోర్డు పి. గోవిందరావునాయుడుగారు-రాజమండ్రి మునిసిపలు సం ఘము. బి. గౌరీపతిరావుగారు - సెకండరీ పాఠశాల యొక్క మేనేజింగు సంఘములు-కె. సుందరరామయ్యగారు- సెకండరీ పాఠశాలయొక్క ప్రధానోపాధ్యాయ సంఘము-ని రాఘవు లుగారు- సెకండరీ పాఠశాలయొక్క సహాయోపాధ్యాయ సంఘములు.

పశ్చిమగోదావరి జిల్లా

పి. పెద్దిరాజుగారు పశ్చిమగోదావరి జిల్లాబోర్డు

మీరు హార్లిక్స్ పాలనుదనే ఆధారపడి యుండవచ్చును.

మీ కిరణమునం దనారోగ్యము కలిగినవ్యధుగూడ మీరు హార్లిక్స్ పాలనుదనే ఆధారపడి యుండవచ్చును.

ప్రతి స్త్రమైన పాలు, శానవేసిన గోధుములు, బార్ల వియ్యముతో ను తయారుచేయబడి, మంచి ఆకలిని కలు గజేయును, త్వరలో జీర్ణముగును. కాబట్టి శిశువులును, పిల్లలను రోగులను, బలహీనులుగూడ దీనిని నిరా సూలుముగా తీసుకొనవచ్చును. బహుశంద్ర, అంగళ్లయందును 4 సెజులలో దొరకును.

ఎం. టి. సుబ్బారావునాయుడుగారు పాఠశాల మునిపలుసంఘము.

జవ్వాది లక్ష్మయ్యగారు— సెకండరీ పాఠశాలలు మేనేజింగుసంఘములు.

కె. వి. సుబ్బారావుగారు— సెకండరీ పాఠశాల ప్రధానోపాధ్యాయులసంఘము.

ఎన్. కృష్ణమూర్తిగారు— సెకండరీ పాఠశాల సాహాయోపాధ్యాయులసంఘములు.

కృష్ణాజిల్లా

కృష్ణాజిల్లాబోర్డు ప్రెమియలీసరు:-కృష్ణాజిల్లాబోర్డు టి. జగన్నాథం పంతులుగారు బెజవాడ మునిసిపలుసంఘము, ఎం. హనుమంతరావు పంతులుగారు సెకండరీపాఠశాల మేనేజింగుసంఘములు, మిస్. ఇ. హెచ్. బాబువర్మగారు సెకండరీ బాలికా పాఠశాల మేనేజింగుసంఘములు, కె. రామారావు పంతులుగారు సెకండరీపాఠశాల ప్రధానోపాధ్యాయులసంఘము, ముక్కవల్లి వెంకయ్య పంతులుగారు సెకండరీపాఠశాల సహాయోపాధ్యాయ సంఘములు.

గుంటూరుజిల్లా

జె. కృష్ణస్వామిచౌదరిగారు గుంటూరు జిల్లాబోర్డు, టి. ఎస్. ఎల్. నారాయణపంతులుగారు నరసారావుపేట మునిసిపలు సంఘము, మోజెన్ కెల్లిగారు - ఒంగోలు మునిసిపలు సంఘము, పి. వి. కృష్ణయ్య చౌదరిగారు - సెకండరీ పాఠశాల మేనేజింగు సంఘములు, మిస్. ఇ. ఎం. జాన్సన్గారు - సెకండరీ బాలికాపాఠశాల మేనేజింగు సంఘములు. ఎన్. నారాయణమూర్తిగారు - సెకండరీ పాఠశాల ప్రధానోపాధ్యాయుల సంఘము, కె. వి. రాఘవయ్యగారు - సెకండరీ పాఠశాల సహాయోపాధ్యాయ సంఘములు.

కర్నూలుజిల్లా

ఏ. రామకృష్ణరెడ్డిగారు:-కర్నూలు జిల్లాబోర్డు, ఎస్. నరసింహులపంతులుగారు:-కర్నూలు మునిసిపలు సంఘము. జి. గరుడోధంగారు:-నంద్యాల మునిసిపలు సంఘము. ఎం. రామయ్యగారు:- సెకండరీ పాఠశాల ప్రధానోపాధ్యాయుల సంఘము. కె. పార్థసారధ్యయ్యగారు:- సెకండరీ పాఠశాల సహాయోపాధ్యాయ సంఘములు.

బళ్లారి జిల్లా

బి|| బి|| ఎం. గోపాలస్వామి ముదలియారు గారు— బళ్లారి జిల్లా బోర్డు, సి. బాలాజీరావుగారు—బళ్లారి మునిసిపలు సంఘము. యెల్ల మల్లేశ్వరగారు ఆదోనీ మునిసిపలు సంఘము. ఏ. ఆర్. జీవరత్నం ముదలియారుగారు-హాస్పేట మునిసిపలు సంఘము. ఇ. డి. మర్రికొగారు- సెకండరీ పాఠశాల మేనేజింగు సంఘము. ఏ. భీమాచారిగారు— సెకండరీ పాఠశాల ప్రధానోపాధ్యాయుల సంఘము. సి. కామకృష్ణగారు- సెకండరీ పాఠశాల సహాయోపాధ్యాయ సంఘములు.

అనంతపురం జిల్లా

సి. రామచంద్రయ్య గారు- అనంతపురంజిల్లాబోర్డు. జనార్ద కమ్మార్ల మహమ్మదు రహ్మానుల్లా సాహెబు బహదూరుగారు- అనంతపురం మునిసిపలు సంఘము. ఎల్. గంగాధర కృష్ణగారు-హిందూపుర మునిసిపలుసంఘము రెవి|| ఎస్. బ్రహ్మయ్య దేవదత్తుగారు- తాడిపత్రి మునిసిపలు సంఘము. ఎఫ్. మాల్వన్ స్మిత్ గారు- సెకండరీ పాఠశాల మేనేజింగు సంఘములు. కె. సి. శేషయ్యగారు- సెకండరీపాఠశాల ప్రధానోపాధ్యాయుల సంఘము. పి. రాఘవేంద్రాచారిగారు- సెకండరీ పాఠశాల సహాయోపాధ్యాయ సంఘములు.

కడపజిల్లా

కె. రాఘవరెడ్డిగారు:-కడపజిల్లాబోర్డు పి. శేషయ్యచెట్టిగారు కడప మునిసిపలు సంఘము. శ్రీమతి ఇ. కె. ద్రౌపదుగారు సెకండరీ పాఠశాల మేనేజింగు సంఘములు వి. ఆర్. సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారు- సెకండరీ పాఠశాల ప్రధానోపాధ్యాయుల సంఘము. జె. శేషాద్రి శర్మగారు- సెకండరీపాఠశాల సహాయోపాధ్యాయ సంఘములు.

నెల్లూరు జిల్లా

పి. వెంకటసుబ్బారెడ్డిగారు:- నెల్లూరుజిల్లాబోర్డు పి. వెంకటసుబ్బారావుగారు నెల్లూరు మునిసిపలుసంఘము. ఎం. శేషాచారిగారు సెకండరీ పాఠశాల మేనేజింగుసంఘములు. మిస్. టి. ఇ. జోన్నగారు సెకండరీపాఠశాల మేనేజింగుసంఘములు. డి. వెంకటసుబ్బయ్యగారు సెకండరీపాఠశాల ప్రధానోపాధ్యాయులసంఘములు. ఎం. వెంకటరమణరావుగారు సెకండరీపాఠశాల సహాయోపాధ్యాయసంఘములు.

మద్రాసుజిల్లా

బి|| బి|| జి. నారాయణస్వామిరెడ్డిగారు:-మద్రాసు కార్పొరేషను జనార్ద ఎస్. ఏ. పాఫీ మహమ్మదుగారు,

40 సంవత్సరములుగా సవరముబంగారమునకును మంచివెండికిని పరిశుద్ధమైనరత్నములకును నాణ్యమైనపనితరమునకుప్రసిద్ధికెక్కిన

VEECUMSEE
చిక్లెట్ వాసు & సన్స్
CHABILDASS & SONS
DIAMOND MERCHANTS JEWELLERS
GOLD & SILVER SMITHS

నెం. 112-113
చీనాబజారురోడ్
112-113, CHINA BAZZAR ROAD మద్రాసు
MADRAS.

మద్రాసు కార్పొరేషను, ఎం. డి. మాణిక్యం గారు, సెకండరీ పాఠశాల మేనేజింగు సంఘము. మిస్. ఎల్. జి. లాసన్ గారు- సెకండరీ బాలికా పాఠశాల మేనేజింగు సంఘములు, వి. సీతాపతి నాయుడు గారు- సెకండరీ పాఠశాల ప్రధానోపాధ్యాయుల సంఘము, జి. శ్రీనివాసాచారిగారు- సెకండరీ పాఠశాల సహాయోపాధ్యాయ సంఘములు, మిస్. ఇ. డి. బర్మసెగారు- సెకండరీ బాలికాపాఠశాల ప్రధానోపాధ్యాయుల సంఘము, మిస్. ఎం. సైక్సుగారు- సెకండరీ బాలికాపాఠశాల సహాయోపాధ్యాయుల సంఘములు.

చిత్తూరుజిల్లా

రా|| బి|| బి. మునిస్వామినాయుడుగారు:-చిత్తూరు జిల్లాబోర్డు, సి. ఎస్. త్రిలోకేశ్వరగారు:- సెకండరీ పాఠశాల మేనేజింగుసంఘములు.

మిస్. సి. సి. వైకాఫ్ గారు:- సెకండరీ పాఠశాల మేనేజింగుసంఘములు.

ఆర్. జనార్దననాయుడుగారు:- సెకండరీ పాఠశాల ప్రధానోపాధ్యాయులసంఘము.

ఏ. ఎస్. వెంకటరామయ్యగారు:- సెకండరీ పాఠశాల సహాయోపాధ్యాయ సంఘములు.

కె. నరేశయ్యగారు - సెకండరీ బాలికా పాఠశాల యుపాధ్యాయసంఘములు.

శ్రీమతి ఎన్. శేషదాసన్ గారు 2-వ సర్కిలు బాలికా పాఠశాల ఇన్ స్పెక్ట్రీన్ గా నియమింపబడిరి.

వి. నారాయణ మీనన్ గారు అనంతపురం జిల్లా ఎడ్యుకేషనలు ఆఫీసరుగా నియమింపబడిరి.

పల్లి కుమరుస్థాన కాళి

జనకర వెంకట శ్రీనివాసులుగారు గిండి యింజనీరింగు కాలేజీ నూపరునై జరు పుదవినుండి వాల్తేరు సర్కిలుకు అసిస్టాంటు యింజనీరుగా నియమింపబడిరి.

చాంబర్ట్ బాలకృష్ణ మన్నడియరుగారు మద్రాసు సర్కిలు నూపరునై జరు పుదవినుండి ధవళేశ్వరము సర్కిలుకు అసిస్టాంటు యింజనీరుగా నియమింపబడిరి.

వి. మార్యనారాయణరావుగారు అసిస్టాంటు యింజనీరుగా బెజవాడ సబుడివిజనునుండి కృష్ణా డెల్టా సబుడివిజనుకు బదిలీ గావింపబడిరి.

ఎం. సంజీవరావుగారు- గుంటూరునుండి బెజవాడ సర్కిలుకు బదిలీచేయబడిరి.

జె. వి. కృష్ణస్వామయ్యగారు బెజవాడ సర్కిలునుండి సంగం సబుడివిజనుకు బదిలీ గావింపబడిరి.

ఎన్. ఎస్. సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారు సంగం సబుడివిజను నుండి కందుకూరు సబుడివిజనుకు బదిలీ గావింపబడిరి.

ఘంటి వెంకటరమణయ్యగారు కందుకూరు సబుడివిజనునుండి దివి సబుడివిజనుకు బదిలీ గావింపబడిరి.

వైద్యకాళి

రా|| సా|| ఎం. శేషాద్రి రెడ్డిగారు నరసాపురం గవర్నమెంటు ఆస్పత్రికి అసిస్టాంటు సర్జనుగా నియమింపబడిరి.

ఆర్. వి. రాజంగారు సైదాపేట గవర్నమెంటు డిస్పెన్సరీకి అసిస్టాంటు సర్జనుగా నియమింపబడిరి.

సి. కృష్ణమినను గారు మద్రాసు గవర్నమెంటు ఆప్తాల్మికు ఆస్పత్రికి అసిస్టాంటు మెడికలు ఆఫీసరుగా నియమింపబడిరి.

జుడిమలుకాళి
ఖా|| బి|| ఇ. వి. ఆము సాహెబు బహదూరుగారు చిత్తూరుజిల్లా పోలీసు నూపరిం పెం డెంటుగా నియమింపబడిరి.
ఎన్. గణేశ్వరరావు పంతులుగారు నంద్యాల సబ్ డివిజనుకు పోలీసు డిప్యూటీ నూపరిం పెం డెంటుగా నియమింపబడిరి.
మతకాళి
ఈశ్రిందివారు వివాహాశ్రి సీకల్లను గ్రాంటు చేయుట కధికార మొనగబడిరి:-
రామమూరి గెబ్రాలుగారు- కెనాడియను బాప్టిస్టు వివాహ, భీమవరం తాలూకాలో బావయ్యపాలెం గ్రామనివాసి.
భీమునిపాడు సామూయ్ గారు- తెలుగు చర్చి కాన్సిలు, జమ్మలమడుగు గ్రామనివాసి (కడపజిల్లా).
రెవి|| దేవరత్నం మాత్యూగారు, తెలుగు చర్చి కాన్సిలు, గుత్తిగ్రామనివాసి, (అనంతపురంజిల్లా).

POLINES
GONO MIXTURE

“పాలిన్స్ గోనోమిక్చర్”

గనేరియా, లెకోరియాకు ఆమోఘమైన శాస్త్రీయపరిశోధనము. 5 దినములలో వ్యాధిని సమూలముగా నాశనమొనర్చును. వైద్యులందరిచే శ్లాఘింపబడి అనేకులచే వాడబడుచున్నది.

1. మొదటి థోస్తోవెంటనే విముక్తిగలుగును,
2. 12 గంటలలో స్రవించుట ఆగిపోవును.
3. 5 దినములలో పూర్తిగా నయమొనర్చుటను.

ఒకమారు వాడిచూచిన, దాని అద్భుతగుణమునుమీరే కనుగొనెదరు.

16 డోసులకు సరిపోవు సీసా 1 కి రు 3/-
పోస్టేజ్ ప్రత్యేకం రు 0-7-0 126
ఉత్తరములు ఇంగ్లీషులో వ్రాయవలెను.

D. POLINES & Co.,
Manufacturing Chemists,
5, Harimohan Roy Lane.
Bellaghata, CALCUTTA

నెగ కుసుమ
1. స్వర్ణవంగం - శీర్షిచివ, ప్రసించుచున్న నెగబాడ్య మూత (గనేరియా) శ్రుతి జనుమవ్యాధిలకు (బల్బుల విమృశి) వ్రాయుధము. కీళ్లనొప్పులకు పాఠదోలును. రు 1 కి రు 5

జీరము హుల
2. జగద్రవాద్ - అక్షరము, కడుపునొప్పి, వైక్య హుల, వరిదామహులకు శ్రీరామరక్ష - 60 రూ. కలు 1 రూ.
చరకాశమం - నూజపేడు (కృష్ణ).

అమలాపురం

(స్వకీయవిలేఖరి)

“టైట్ ఆఫ్ ఆంగ్లాండ్” అను పేరుగల స్థానిక వ్యాపార మండలియొక్క వార్షికోత్సవము 28-4-29 తేదీన యూజు ఫుసాపాబుగారి హాలులో ఆరంభమై జరిగినది. ఈ సందర్భమునకు రెండు కప్పులున్న ఒక పోస్టల్ కార్డు, పిమ్మట ఒక నాటక ప్రదర్శనము గావింపబడెను. ఈ ప్రదర్శనము నందు సీతినేమధారియగు కుశేలన పాత్రధారులను శ్యామాపాత్ర ముగ నటించిరి.

యస్. కె. నాట్యసభ

తై సభవారు 27 వ తారీఖున సారంగధర ప్రదర్శనము గావించిరి. ప్రదర్శనము జరుపడముగా నిర్వహింపబడెను. సారంగధర పాత్ర ధరించిన వి. వెంకటేశ్వర్లు గారును చిత్రాంగి పాత్ర ధరించిన యస్. నరసింహాశాస్త్రి గారును, రత్నాంగి పాత్ర ధరించిన పి. సూర్యారావు గారును వారి కళా ప్రదర్శనమునకు ప్రశంసాపాత్రులు.

WANTED.

Candidates for Wireless Telegraph and Station Masters's Courses. Railway Fare PAID. Boarding arrangements. Apply for Prospectus and Application Form enclosing stamp As. 2. ROYAL WIRELESS-TELEGRAPH COLLEGE, Clock Tower, DELHI.

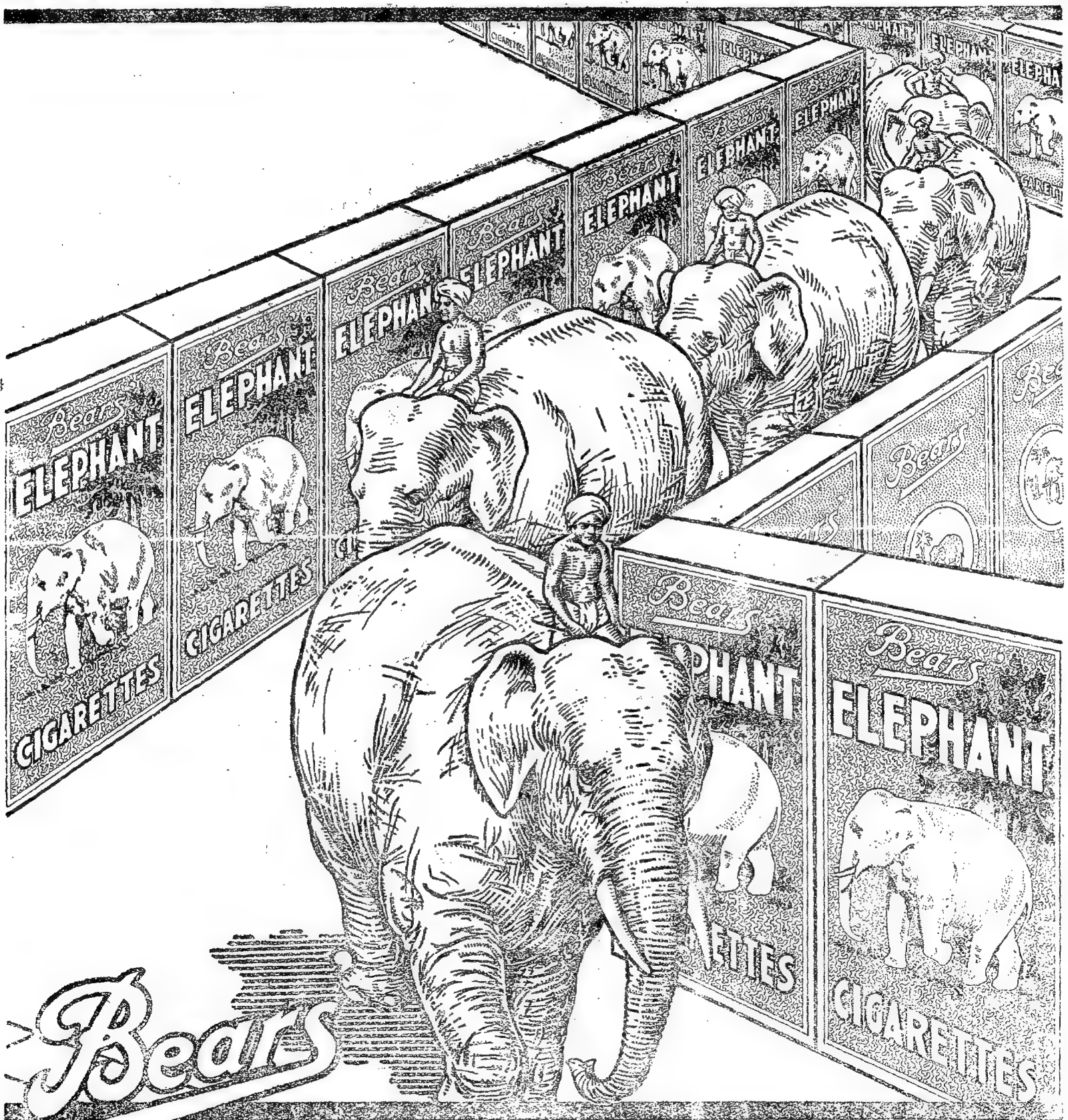
ఉపాధ్యాయ పండిత పరిషత్తు

తృతీయ వార్షికోత్సవ వార్షిక మహాసభలు 1929 మే 11-12 తేదీలయందు వీలూరు పురమున, యువజన సంఘ భవనమునందు జరుగును. మొదటిసభకు మ. రా. శ్రీ. దండు నారాయణరాజుగారు బి. ఏ. బి. యల్., యమ్. యల్. సి. గారును, రెండవనాటి సభకు బ్రహ్మశ్రీ ప్రయాగ వెంకట రామశాస్త్రిగారును అధ్యక్షత వహింతురు. పరిషత్తుభ్యులును సంస్కృతాంధ్ర భాషాభివృద్ధిని దయచేయుదురు గాక.

వాసా సూర్యనారాయణశాస్త్రి.

కార్యదర్శి.

THE WAY TO SATISFACTION.

Bears
ELEPHANT
CIGARETTES

గాంధీమహాత్మనిరాక

భీమవరము

ది 25-4-1929 తేదీ గురువారము సాయంకాలము 6-15 లకు మహాత్ముడు విచ్చేయునని కార్యక్రమములో ప్రకటించబడినది. ఆనాడు మధ్యాహ్నము 12 గంటలకే తాడేపల్లిగూడెం సభ సమాప్తిజేసికొని, శ్రీ కలిదిండి గంగరాజు, శనివారపు సుబ్బారావు, నజీరు అహమ్మదు, దేశ బాంధవి దువ్వూరి సుబ్బమ్మగార్లు భీమవరం విచ్చేసిరి. అప్పటినుంచి యు ప్రేక్షకులు తండ్రిపతండ్లములుగా తాలూకాబోర్డు ఆవరణలోనికి జేరుకొనుచుండిరి. తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షులు మొదలు కొన్ని బంట్లోతులవరకు గల బోర్డుజనులును, యితర గ్రామములనుండివచ్చిన తూత్రీయ కుమారులును మున్నగుననేకులు అప్పటికప్పుడు యెట్టి బిళ్లలంటించి తయారుచేసిన కద్దరు బోపీలు తలపై ధరించి స్వచ్ఛందసేవకులుగతయారై పనిబూని నిలువబడిరి.

మధ్యాహ్నము 3 గంటలు కావచ్చినది. కొద్దిగ మెరుగాల్లి తిరిగినది. ఎండ తీక్షణత కొంచెము తగ్గజొచ్చినది. ఊరిబయట ఆరమైలుదూరములో నున్న కాలవపం తెన మొదలుకొని తాలూకాబోర్డు అవరణలోనికి వచ్చువరకును ఒక్క యఖండ జనప్రవాహము! సుమారు 5-6 యెకరముల వైశాల్యముగల ఆయావరణయంతయు ఒక్క అరగంటలో నిండిపోయినది. ఆన రణధ్వారమునుండి సభావేదికవరకును మోటారుపోవుమార్గము నిరుపైపులను గడకర్రలు కట్టియుంచిరి. పొడుగునను స్వచ్ఛంద సేవకులు నిలువబడియుండిరి. వెనుక తీవ్రపచారముచేసిన యిప్పటి సుప్రసిద్ధ న్యాయవాదశిఖామణులు సేనానాయకులై యావేశ వివశులై యుండిరి. వలంబీరులకు చేతులెత్తి గొంతెత్తి ఆజ్ఞలును, గర్జించుచుండిరి. కష్టపడి యెండవనక, పగలనక, రేలనక విసుగువిరామములేక తాలూకాయంతయు తడియన్న పొడి మన్నుగా సంచారముచేసి ద్రవ్యమును సేకరించిన తా|| బో|| అధ్యక్షులు నారాయణరాజుగారు ప్రభువులు లెక్కలను సరిచూచుకొనుచుండిరి.

ప్రార్థన వారిపోయినది. కొంతసేపటికి సూర్యాస్తమయమైనది. వచ్చికూర్చుండిన 10 వేల జనమునందును ఒక్కటే ని

రీతులు! ఒక్కటే కోరిక. ఒక్కటే మాట. మహాత్ముని మోటారు యెప్పుడు వచ్చునాయని రెప్పచాల్చక చూచుచుండిరి. అనుకొన్న 6-15 దాటిపోయినది. దానితరువాత ప్రతినిమిషమును యుగముక్తింద కనబడినది. చీకటి బాగుగా అల్లుకొన్నది. గ్యాస్ లైట్లు తేటెక్కి వెలుగుచున్నవి. వేదికపై మహాత్మునిపటముయొక్క వేలముపాట సుబ్బమ్మగారు పాడుచుండిరి. పైన ఆ కాళమున నక్షత్రములు క్రింద ప్రేక్షకులు. ఆ సంఖ్యయెంతయో యీ సంఖ్యయు నంతే. వేదికాసమీపముననే స్త్రీలు కూర్చొనియుండిరి. మహాత్ముని పటముపాట నూరు రూపాయలవరకును పెరిగినది.

మోటారు చప్పుడు వివవచ్చినది. ఒక్కటే యెడతెగని మాత. ముందున్న లాంకరుల ప్రకాశము వెనుకపెద్దపై బడినది. జనులందరును నిశ్శబ్దముగ కూర్చొనిరి. 20 వేల సేత్రములు ఒక్కటే చూపుచూచినవి. మహాత్ముని మోటారు మహాసముద్రమధ్యమున కెరటములపై తేలియాడు ఓడవలె వేదికవద్దకు వచ్చి నిలచెను. జనసముద్రమంతయు ఘుర్లుమాన మయ్యెను. మహాత్ముడు వేదికపైనెక్కి ముసలి సింహమువలె కూర్చుండెను. చాలియుచాలని కద్దరు కువ్వలు చెంగులు మెరుగుగాలిక కదలుచు, యెండిపోయి యెముకలు బయలుపడిన రొమ్ముభాగము కనబడుచుండెను. జనులందరును కన్నీళ్లు గ్రుడ్డలో మింగుకొనుచుండిరి. చేతులు తమంతట తామే ముడుచుకొనిపోయి నమస్కారము చేయుచుండెను. అందులో అన్ని పార్టీలవారు, అన్ని వర్ణములవారు, ప్రభుత్వసేవకులుకూడ కలరు. అందరును అదియే తీరు. దగ్గరనున్న వారికి శివయై తిన్నది.

చేతికందించిన డబ్బునంచి, వినతిపత్రములు మహాత్ముడు స్వీకరించెను. లెక్కసరిచూచుకొనెను. సుమారు మూడువేలై నది. చంటిబిడ్డవలె బోసి చిరునవ్వునవ్వుచు కూర్చుండెను. ఆయ హైశ్రవ్యము జనులందరును పంచుకొనిరి. పటముయొక్క పాటపైన పగునారు రూపాయలు కెరిగినది. నావిలువ భీమవరములో రెండవ బాడ్లోలిలో 16 రూపాయలైనాయని మహాత్ముడు హాస్యము దెను. 113 రూపాయలకుతపటము విక్రయింపబడెను. 5 నిమిషములై నది. వేదికపైనుండి గమ్మునక్రిందికిదిగి మోటారులోనికివచ్చెను. స్త్రీలు ఒక్కొక్కరే ఆభరణములుతీసి చేతులలో నుంచి పాదాక్రాంతకులగుచుండిరి. రెండుమాడు నిమిషము

లట్లుండి కారు బయలుదేరి సాగిపోయెను.

జనసముద్రములో పాటుప్రారంభమైనది. ఆవరణలోని జనమును పైకితోడివేయుటకు తరువాత కొన్ని గంటలుపట్టినది. దీగ్విజయముగా సమాప్తిచెందినది.

(ఒక ప్రేక్షకుడు.)

చృవన ప్రాశలేహ్యము

తూయ-దస్త-ఉబ్బసము-అశీర్వము-కృషము-పురాణ జ్యోతిషము-మొదలగు వ్యాసములు ఖండించి బలమును కలిగించు ఔషధములలో యుత్తమమైనది. 6 20 తులము డబ్బి రు 1-4-0 వి. పి. చార్జీప్రత్యేకము. పి—శి—వ అందు కంపెనీ, ఆయుర్వేద సమాజం పెరిచేపి నెల్లూరుజిల్లా.

ప్రకటన

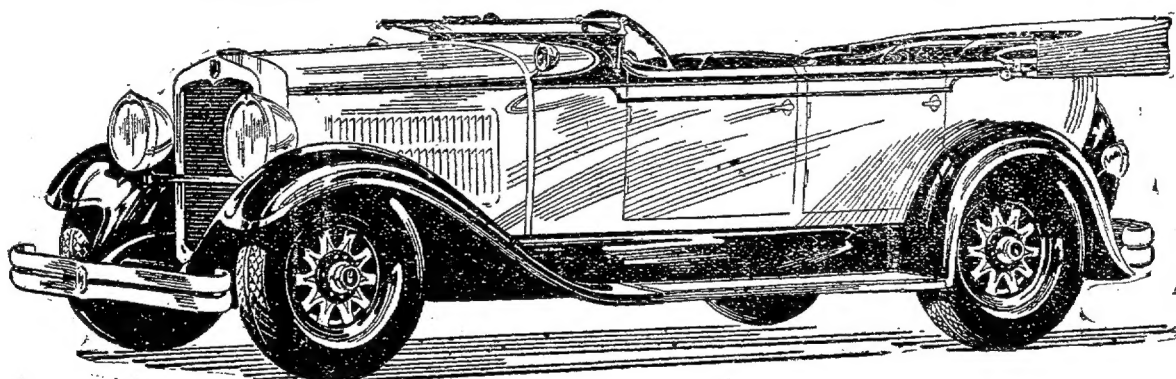
అష్టదశకుష్మరోగ నివారిణి

(గుణములేదని రుజువుచేయువారలకు రు 500 లు బహుమానము)

జరుగుపై కోశపుట్టించునదియు, సంఘమునుండి దూక జ్ఞుని జేయునదియు నగు యావహ్యముగు కుష్మర్యాధిని కాళియమును కఠినపత్తము వగయిరా నిర్బంధనలు లేక స్వల్ప మాత్రమున కచిరకాలమున నిశ్శేషము గావించు నీయోగ రాజును ప్రత్యేకముదని మాప్రాంతములవాడుకవలన ప్రఖ్యాతినిదని ప్రకటనావసరములేకున్నను పరిచయశోగుల ప్రోద్బలమున కొద్దిలోజాలే ప్రకటించబడును. త్వరపడుడు. సర్వవ్యాధులకు మందు లివ్వబడును. వివరములకు క్యాటలాగునవక జూయుడు.

మండలమునకు పరివడు పెద్ద డబ్బా రు 10-0-0. 10 కోడాలకు పరివడు చిన్న డబ్బా రు 6-0-0.

(ప్రాప్రయిటరు) వై. వెంకటరత్నం నాయుడు 8450 శ్రీరామాశ్రమం కోపాపురం, కొత్తపేట పోస్టు. (తూర్పు గోవావరం.

నూతన నాష్ "400"

ధర అందుబాటులోనున్న చక్కనికారిదియే

నూతన నాష్ "400" యొక్క నూతన స్టాండర్డ్ సిక్స్ మాదిరిలో కారునకు వీల్ బేస్ ఆన్నిటికంటె ఎక్కువ పొడుగైనది. ఇంతకంటె ఎక్కువ ఖరీదుగలిగిన కార్లవలె యిది వైశాల్యముకలది.

లవ్ జాయ్ హైడ్రాలిక్ పాక్ అబ్జార్వర్లు, బంపర్లు, బంప్ రెట్టెలు అమర్చి తక్కువధరలో పొందగలిగిన కారిదియే.

డబుల్ డ్రాప్ చట్టము, ఎక్కువపిత్తిడి భరించునది, హైటర్ బూలాన్స్, బానలైట్ సిస్టను, సిక్స్, సిలండరు, 7. బేరింగుల ఇంజను, 4 చక్రముల బ్రేకులు, ఎలాయ్ స్పింగులు సరియైన సైజునకు, బరువునకుతగినట్లు ఏర్పాటుచేయబడి యింత తక్కువధరలో యిచ్చు కారు మరేదియు లేదు.

నాష్ స్టాండర్డ్ సిక్స్ మీరు ఎప్పుడు నువ్వయోగించ దలచినంతగా, ఎక్కువ పవరును, వేగమును కలిగియున్నది.

నడుపుట సులభము, చక్కగాపోవును.

ఇంత ధరలో పొందగల యితర కార్లకంటె అందమైనది. నూతన సెలూన్ బాడీల అందము, అందు గలుగు సౌఖ్యము, ప్రపంచమందు ఖ్యాతి గాంచినది.

ప్రపంచమునకు తగిన చక్కనికారు.

సోల్ సప్లయిదార్లు:—

Telegram
"ALLMOTOR"

THE MOTOR RECONDITIONING STATION
161, Mount Road, Madras.

Telephone
3708.

సబ్ డీలర్లు:—

యూనియన్ మోటారుకంపెనీ, మచిలీపట్నం. (వెస్ట్ గోదావరి, కృష్ణా జిల్లాలకు)

(శ్రీ) సీతారామమోటారుస్టోర్స్, తుని. ఈస్ట్ గోదావరి, విశాఖపట్నం జిల్లాలకు,

ఓరియంటల్

కేవలం స్వదేశపుకంపెనీ - ఇండియాలోనే స్థానిక
గవర్నమెంటు సెక్యూరిటీ లైఫ్ అసూరెన్సు లీమిటెడ్.

1927 డిసెంబరు 31 వ తేదీ తో అంత్యముయ్యే కి సం॥ కాల పరిమితికి తేల్చిన ఫలితములు

లాభము రు. 77,94,76.

(సంచితపెట్టుబడు అధిక బోనసులు)

5

లైఫ్ పాలీసీదార్లకు 1000/-కి సం॥ కి 25 చొ॥

ఎంజీమెంటు పాలీసీదార్లకు 1000/-కి సం॥ కి 20 చొ॥

మీరు ఎంతమొత్తమునకు యిన్సూరెన్స్ చేసినప్పటికీ ఓరియంటల్ లో పాలీసీనుకొనిన మొదల మీరు లాభమును పొందగలరు.

ప్రతివత్సరము వేలకువేలు మంది అట్లుచేయుచు సంపాదించుచున్నారు.

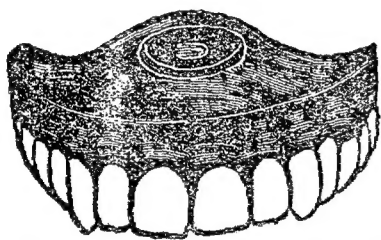
శ్రీ వివరములకు ఈ దిగువ ఎడ్రెస్ కు వ్రాయుడు.

T. Sambasivan, Acting. Branch Secretary,
Oriental Building: POST BOX No. 8, MADRAS.
Bangalore Branch:—No. 1 South Parade, Bangalore
Trivandrum Branch:—Trivandrum
VIZAGPATAM SUB-BRANCH, VIZAGPATAM
TRICHINAPOLY SUB-BRANCH, TRICHINAPOLY.

డాక్టర్ జే. సి. మోడీ, డెంటల్ సర్జన్ ప్రధాన కార్యాలయము:—

1 వ అంతస్తు, 90 వాలాజార్ డ్రో, గవర్నమెంటు హాసున కెదుట మాంటురోడ్డు, మదరాసు.

మదరాసులోనే స్థిరముగా నడుచుట నిశ్చయపరచినది.

యోగ్యతాశ్రమ శ్రీకింద శిక్షణ పడిన వారిచే వచ్చినవి:—

విప్లవ లో (డ్రెడ్జింగ్) (గవర్నమెంటు హాసున ఆఫీసుకు), పర్ ఫెక్ట్ కె. టి. జడ్జి, రావుసాహెబు వి అచ్యుత (సి. వి. డి. ఆనర్స్ (సెనియర్ మాడిక్స్) కెప్టెన్ జె. డి. డాక్టర్ ఆర్. ఆర్. కల్యాణి, మన్మథ అశేకమణి ప్రజ్ఞాపూర్వకముండి వచ్చినవి.

దంతవ్యాధి నివారణమునందు ప్రత్యేక శ్రమ గలవారు.

సంపూర్ణ మైన దంతముల పెట్టు రు. 40-0-0

వదులుగాడన్న దంతముల నూడడి ముట్టు రు. 0-8-0 దంతముల పరిశుద్ధము చేయుట రు. 3/- నండి 5/- వరకు,

వదులుగాడన్న దంతములు గట్టిగ నుండుట్లు చేయుట రు. 2-0-0 చీమ కత్తురుకు మందు రు. 1-0-0

(బద్దలై పోయినదండ్లు పొనచేయుట రు. 3. బంగారతో నింపుట రు. 10. వెండితో నింపుట రు. 10.)

వెస్టర్న్ ఇండియా లైఫ్ అసూరెన్స్ కంపెనీ లిమిటెడ్.

ప్రధాన కార్యాలయము - నతారా

12 వత్సరములలో హిందూదేశపు కంపెనీలలో కెల్ల ఉన్నత స్థాన మాక్రమించినది. ఎక్కువ బోనస్ యివ్వగలిగినది.

1000 కి సం॥ నకు రు. 22/8 చొ॥ హాల్ లైఫ్ పాలీసీ బోనస్, మీద యివ్వబడినది.

మరుకుగా పని చేయగల అనుభవనీయులైన వారలకు మంచి లాభము కలదు. గ్యారంటీగా పని చేయువారలకు మంచి సదుపాయము కలదు.

వివరములకు:—

మెనేజింగ్ డైరెక్టరునకు వ్రాయుడు.

హిందూదేశపు వర్తకులకు ప్రత్యేక సౌకర్యము

అన్ని ప్రాంతములందు గల మాప్రాత, కాశ్యోత కాతాదారులు పలుమారు కోరుటచే మేము ప్రత్యేకముగా జనరలు కమిషన్ శాఖను స్థాపించితిమి.

వీన్-గుడ్సు, కిరానా, కట్టరి, గ్లాసువేర్, ధాన్యములు, కెమికల్సు, వెండి, బంగారు, హామోనైరి, రంగులు, పెయింట్లు, వైఫనరి ఇతర ఫాన్సి సామానులు మొదలగు వాటికి మాకు ఏజెన్సీ గలదు. ఇందుకు సంబంధించిన పనులను నిర్వహించుటకు మిక్కిలి ఆర్హత ఆనుభవము గలిగినట్టివారే నియమింపబడి యున్నారు.

ఇతరులతరపున ఏజెంటుగా నుండి కమిషను పద్ధతిపైన వారిసామానులను మాకు పంపిన విక్రయింతుము.

నేటి అగ్రిపుల్లులు, గంధకము అన్ని రకములది, లేబిల్సు మొదలగునవి మిక్కిలి సరసముగా సరఫరా చేయగలము.

మిక్కిలి తృప్తికరముగా గవర్నమెంటునకు చేరుటకై ఆర్డరులు మిక్కిలి శ్రీఘ్రముగా చేరునట్లు పంపబడును. నేటి అగ్రిపుల్లులు మీకు దగ్గర నుండు లైసెన్సునుకు ఇనాముగా సరఫరాచేయబడును. లేబిలులను మా కిచ్చిన ఇతర లేబిలులగు సామానులు మాడ సరఫరాచేయబడును. తంజివిలాసము: స్రావక్ టెలిఫోను నెం 28496.

phone 23496.
gram: Shravak.

LALLUBHAI JECHAND SHAH

Wholesale Matches Merchant,

Factory Agent & General Commission Agent, 125, Nagdevi St., Bombay. No 3

శ్రీకృష్ణ దేవమహారాయ సార్వభౌముడు

ఛాయాపట బహిర్గతము

సర్వసంపదలతో నలతూగి, అఖిలై శ్రవ్యముల కునికపట్టయి, సర్వప్రపంచమునకెల్ల నాయకమయ్యె, ఆధ్యాత్మిక పుణ్యభూమి యై వెలిగినపవిత్రముగు భారతదేశమున ఘనమారు 400 సంవత్సరముల క్రితము ఆంధ్రదేశమున జన్మించి, బాల్యమునుంచియు మాతృభాషావలంబకులై, సంస్కృతాంధ్రభాషలందు ప్రవీణత సంపాదించి, ఆముక్తమాల్యది గ్రంథముల రచించుచుండే గాక ఆంధ్రకవులను పోషించి, సునర్థ గండ పెండెరములన్ని, తన బాహుబల పరాక్రమముచే దక్షిణ హిందూ సామ్రాజ్యమునంతయు శేకచ్చత్రాధిపత్యముగ పరిపాలించి తన కీర్తిచంద్రికలను దిగంతము వ్యాపింపజేసి, “మూరురాయగండ, ప్రబల రాజాధిరాజ, పీఠప్రతాపాంధ్య” మొదలుగాగల బిరుదులు వహించెనో? ఏమహామహుని పరిపాలననున భావయును, వాణిజ్యవసాయములను, దేశ పరిశ్రమలను అభివృద్ధిచెందెనో? ఏభాషావియుడు ఆంధ్రభాషామల్లికి మహోన్నతస్థాన మాక్రమింపజేసి, ఆంధ్రకవితా సామ్రాజ్య సాగ్యభామత్వము నిహించెనో? ఏమూరుడు తన బాహుబల సంతతిచే విజాతీయుల విజృంభణముచే ధ్వంసము కానున్న హిందూమతమును ఉద్ధరించి దేశమునకు శాంతి సమకూర్చెనో? అట్టి సుప్రసిద్ధ ఆంధ్ర పిరాగేసరుడగు శ్రీమన్మహారాజాధిరాజ, శ్రీకృష్ణ దేవ మహారాయ సార్వభౌములవారి స్మరణ, జయంత్యుత్సవములు మన ఆంధ్రదేశముందు కొద్ది తావులందు మాత్రమే జరుగుచుండుట కడుంగడు శోచనీయము. నిత్యము మనము స్మరింపవలసిన మన పిరాధి పీరుని ఏడాది కొకతూరియైనను, స్మరింపజాలని దౌర్భాగ్యస్థితియందున్నామనటు నిర్వివాదాంశము. శ్రీరాయలవారి పటములపైన చూచుకొనుభాగ్యము లభింప చేసికొనలేక పోయితిమన్న అవమానముకాదో? పైకారణముల ననుసరించి బెజవాడలో శ్రీరాయలవారి జయంత్యుత్సవ సంఘము నొకదాని ని స్థాపించి యీవత్సరము శ్రీరాయలవారి జయంత్యుత్సవమును జయప్రథముగ నెరవేర్చగలిగితిమి. మరియు శ్రీరాయలవారి కిలావిగ్రహమును గూడ బెజవాడలో స్థాపించుటకు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. తదుపరి మాసంఘసభ్యులలో నొకరగు శ్రీ పీఠేశ్వర నరసింహంగారి ధనసహాయముచే తయారు చేయించబడిన శ్రీరాయలవారి ఛాయాపటమును 10-4-29 తేదీని గాంధీ మహాత్ములవారు బెజవాడలో బహిరంగసభలో బహిర్గత మొనర్చిరి. జయంత్యుత్సవసంఘము తరపున మహాత్ములవారికి స్వాగత మొసంగబడెను. శ్రీరాయలవారి కిలావిగ్రహ స్థాపనకు ధనసహాయము చేయవలసిన బాధ్యత ఆంధ్రమహాజనులపై గలదు. కాన ఆంధ్రమహాజనులు తమ యధాశక్తిని తోడ్పడి యువకులు తలపెట్టిన కార్యమును జయప్రథముగ నెరవేర్చెదరుగాక యని ప్రార్థించుచున్నాము.

బెజవాడ మల్లెల శ్రీరామమూర్తి

వ్యాధి వీడితులకు వరప్రసాదముగు కిమందులను జ్ఞాపక ముంచుకొనుడు

ప్లాక్స్ ఆంటి మలేరియల్

వెండి జ్వరమాత్రలు జ్వరములకు నొప్పుల కుపయోగించును. పెద్దదయిన జ్వరగడ్డలను తగ్గించును. 40 మాత్రల సీసా 1-కి రు. 1-0-0

ప్లాక్స్ తుయదగ్గు నివారిణి

వెంటనే నివారింప గలదు. సీసా 1-కి రు. 1-0-0

ప్లాక్స్ కక్కు-వా దగ్గు నివారిణి

పసి పిల్లలకు మిక్కిలి ఉపయోగము. సీసా 1-కి రు. 1-0-0

G. S. STEERS,

21, Errabalu Chetty St., G. T. Madras

కృష్ణాఫార్మసి-బెజవాడ

ఇందు డాక్టరు శ్రీపాద కృష్ణమూర్తి శాస్త్రీగారిచే సమస్తాయుర్వేదోపధములు తయారుచేయబడుచున్నది. అతి చౌక. కోరినచో పి. పి. క పంపబడును. కేటలాగు ఉచితము 25-6

చెన్నపురి బజారు ధరలు

1929 సం॥ మే నెల 4-వ తేది శనివారము

1. ధాన్యములు

బియ్యముబస్తాలు

కుసుమ తెనాలిది ,, వ 42 కలవి రు 18 0 0 18 8 0

నెల్లూరివి ,, డిటో ,, 18 8 0 14 6 0

శిల్లి ,, డిటో ,, 15 8 0 17 0 0

రాగులు త. 164 బస్తా 1-కి ,, 11 0 0 12 0 0

శనగలు ,, ,, 21 0 0 24 0 0

2. ధాన్యము పప్పులు

కందులు బస్తా 1-కి ర 205 ,, 16 0 0 17 0 0

సెనగలు ,, డిటో ,, 16 8 0 18 0 0

పెసలు ,, డిటో ,, 16 0 0 17 8 0

మినుములు ,, డిటో ,, 17 8 0 18 0 0

ఉలవలు ,, ర 195 ,, 9 0 0 10 0 0

3. నూనెవస్తువులు

సువ్యవసాన బా 1-కి ,, 30 0 0 35 0 0

నెయ్యి మ 1-కి ,, 1 0 0 19 0 0

వేరు సెనగపప్పు బా 1-కి ,, 46 0 0 47-0-0

వేరు సెనగనూనె గానుగ బా 1-కి మ 104 మిక్షనూనె 98

అమడము బా 1-కి ,, 8 0 0 100 0 0

4. చిల్లరవస్తువులు

చాయపసుపు బా 1-కి 90 0 0 92 0 0

మారపసుపు ,, 55 0 0 65 0 0

మిరపకాయలు (గుంటూరువి) బా 1-కి 91 0 0 94 0 0

దనియాలు ,, బా 1-కి 49 0 0 56 0 0

గుంటూరుపాముకట్ట నీలిమందు మణుగు 1-కి రు 40 50

బెల్లము బా 1-కి రు 28 8 0 49 0 0

అస్కాచక్కెర బస్తా 1-కి ,, 26 0 0 26 4 0

చింతపండు బా 1-కి ,, 85 0 0 50 0 0

5. ఇనుము

పట్టారకం బా 1-కి ,, 32 0 0 34 0 0

చదరం ,, 27 0 0 34 0 0

రవుండు ,, 38 0 0 34 0 0

6. నూలు

నెం 20 బెన్ని సింహంయూటె రు 7 15 0

నెం 6 ,, కటూరి ,, 5 0 0

నెం 24 ,, లాకి ,, 5 10 0

నెం 40 జమ్మర 10 పా ,, 11 4 0

నెం 44 సాండో ,, 5 18 0

నెం 40 వాణి ,, 10 10 6

నెం 4 బెన్ని మసీదు ,, 4 12 8

7. లోహములు

నెండి 100 తులం 1-కి రు 60 0 0 రు 62 8 0

బంగారుతులం 1-కి ,, 21 0 0 21 2 0

సవరను 1-కి 13 8 0

ఇత్తడి బా 1-కి ,, 275 0 0 280 0 0

రాగి బా 1-కి ,, 820 0 0 830 0 0

8. రంగులు

9 మేలు స్విట్జరులాండు అలిజరయిక్ సింహంమార్కు

పిపా 1-డిగ్రీలు 200 కి రు 47 0 0

,, నీలిరంగు 1 రతి 1 10 0

,, 14 రతులు 1 10 0

,, 28 రతులు 1 9 0

,, 56 రతులు 1 8 9

,, 1 అందరు 1 8 0

కర్మిటు పాస్తుస్కాల్ లెట్ అనగా (టర్ని-రెడ్డు) 8 4 0

కాంగో 8 కి 1 0 0

చదరం 4 కి 1 2 0

కృషన్ సాల్సులు

విరోధాఖండములో ప్రతిపంపర్వమున కలకొలిచి వ్యాధిగ్రస్తులు పోషక భూమితుండి ఉద్బవించు జలమును త్రాగుట దేశమును కొన్నికలవు. ఈ జలమునందు కొన్ని అమాల్కములైన ఖనిజములనుండి రోగుల కారోగ్యము నొసగును. అమిత భాగ్యవంతులు, యజ్ఞసాధన, వర్తకులు మున్నగువారు మాత్రమే ముత్యవర్షములైన యీ జలమును అన్వేషణములకు పోగల్గుదురు.

కృషన్ సాల్సులుగూడ యీ జలములందలి జలమునకువలెనే లోహసంబంధ మైన ఉప్పులు కలిసియున్నవి. ప్రతిరోజును ఉదయమున కృషన్ సాల్సులను కొంచెము నీటినిక చేర్చి త్రాగుదుడనచో విరోధాలో నట్టిజల ముందుసలములకు కలకొలిచి రూక్షణములు ఖచ్చితమే నెల్లినపుడు కలగునంతలాభమును పొందగలరు.

కృషన్ సాల్సులకు బాణువిధములైన ఉప్పులు కలియును. అవి ఉదరమునకు, కాలేయమునకు, కిడ్నీలకు, పేగులకు సరములకు మేలు కల్గించును. నులబడము, అకేక్ రకు, తలకొప్పికి, అజీర్తికి, శిమిడువాచుపులకు, కుంటిలోని నొప్పులకుగూడ వానిని నేదించుచున్నవి.

మీరు వ్యాధి గలిగియున్నట్లు తోచినచో నీటినికొక కృషన్ సాల్సులను కొంచెముగా కలిపి త్రాగుడు. కొలవినములలో మీరు ముఖమును, ఆరోగ్యమును పొందగలరు.

ఎగుమతి చేయునపుడు చేతితో

తాకబడదు.

KRUSCHEN SALTS

ఇ. గ్రీన్విల్లు హ్యూస్ లిమిటెడ్,
సాపేకము 1756.
మాంబెన్దురు ఇంగ్లాండు.

భీష్మగర్భ పాశ్యపు వెంకటాచల పండితుల ఆయుర్వేదీయ సిద్ధాంతములు

లోకామయహార కస్తూరి మాత్రలు

ఈమాత్రలలో ఆక్షేపకరవస్తువు లేవ్వయు చేరలేదు. ఈమాత్రలు 1-2 న తాంబూలముతోగాని విడిగాగాని ప్రతిదినము ఉపయోగించితివేని ఎటువంటి కఠినతరహానునైనను జీర్ణీకరించి, గాలి నీళ్ల స్పృశా నము మారటచలన చెడుపుకానిలాగున జేహమును కాపాడును. పిల్లలు మొదలు ముసలివారి వరకు అందరి మందు, మలబద్ధము, పడిసెము, దగ్గు, గూరలు, శిథిలముచే కాళ్లలాగుట, కడుపుబ్బరము, కడుపునొప్పి, పక్కల యందు నొప్పి, ఆహారజీర్ణ కాలముందు తలనొప్పి, చలిజ్వరము, జ్వరము, ప్లేగు ఇన్ ఫ్లుయెంజా ఇంకను అనేక వ్యాధులను గూడపరచును. స్త్రీలు ప్రసవించిననాడు స్నానమునాడు (కస్తూరికి ప్రతిగా) ఈమాత్రలు 4-5 ను 2-3 తమలపాములలో నమలి మ్రింగవలెను. సాంక్రామికరోగులతో సంబంధపినవారు, దినము 1-2 మాత్రలను నేవించిన ఆరోగ్యవృద్ధులగు లగుదురు. ఈమాత్రలసీసాతోగల అనుపానపత్రమును చూడుదు. 300 మాత్రలు గల సీసా 1-కి 4 అణాలవంతున ప్రతిపాపులోపలను దొరకును. పోష్టుమాలకముగా 6 సీసాలు రు 1-8-0, 12 సీసాలు రు 2-12-0, 25 సీసాలు రు 5-8-0.

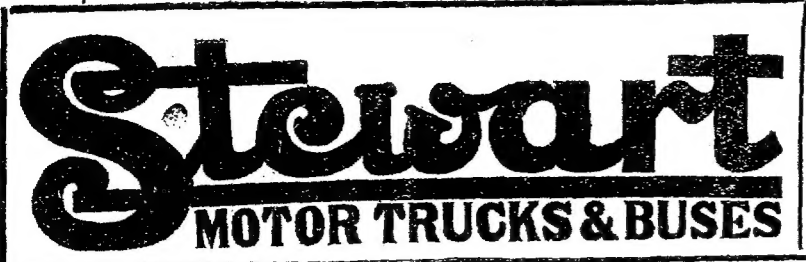

సారస్వతానవం

మొదడుకు బలమును కలిగించి, జ్ఞాపకశక్తిని వృద్ధిచేయును గావున, మొదడు దుర్బలములను గలిగియుండు సమస్తవ్యాధులను పరిహరించి సరములకు మంచిత్రాస. రక్తవృద్ధిని కలుగజేయును. సంగీతపాటకుల కంకస్వరమునకు మృదుమధురత్వము నిచ్చును. పాడను పాడను వుత్సాహము నింపును. బలహీనలైన స్త్రీలకు నెత్తినదును (నెత్తినోరు చాలా మెత్తగా వుండుటవలన) మాట్లాడను నడకను కానిపిల్లలకు సంజీవనంజీవి, 6 బొమ్మల సీసా 1-కి రు 1-0-0. పోష్టుమాలకము ప్రత్యేకము.

శ్రీ సీతారాఘవ వైద్యశాల, మైసూరు.

దీర్ఘ కాలము మన్నుట

మీరు బస్సులను, లారీలను కొనుటకు తీర్మానించక మునుపే, మీయోగము, అదృష్టము నిజముగా ఫలించవలెనని కోరిన మాదివ్యమైన స్టూవర్టు మాదిరిలను చూడుడు.

స్టూవర్టులను విక్రయించుట మాత్రముచే మేము ఆగుటలేదు. స్టూవర్టును గలిగిన ప్రతి స్వంతదారునికి సంపూర్ణతృప్తికి, లక్ష్యమునకు పూచీ నిచ్చుచున్నాము. మాఽర్చిశ్రమశాల నిపుణులైనవారి విచారణక్రింద అనుభవశాలులగు మెకానిక్కుల చేతను, అన్నివిధముల విడిభాగములచేతను అమర్చబడియున్నది.

ఆశగల స్టూవర్టు స్వంతదారు త్వరతో తాము ముందుగా తెలిసికొనిన, నిరీక్షించినయోగము, అదృష్టము త్వరలోనే సిద్ధించునట్లు గ్రహింతురు.

పూర్తివివరములకు ఈదిగువ విలాసమునకు వ్రాయుడు:—

లక్ష్మీమోటారు వర్క్సునునందు
అమృతము నర్విసు గలదు.
నేలం, కోయంబుత్తూరు
జిల్లాలకు సబ్ డిలర్లు.

రాజగోపాల్ మోటారువర్క్సు,
మదరాసు.

(పోల్ డిస్ట్రిబ్యూటరులు, మద్రాసు రాజధాని.)

మహర్షిదేవేంద్ర నాథ రాకూర్ గారి స్వీయచరిత్రము

(గ్రంథకర్త: మొక్కపాటి రామమూర్తి గారు)

ప్రతివ్యక్తియు ముఖ్యముగా చదువ దగినది. 214 పేజీలు
నందుకాల్గికోబైదు ఫెదర్ పైటు కాగితములు

ధర రు 2 8

పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము ఆంధ్రపత్రికాకార్యాలయము, 7, తంబు శెట్టివీధి, మద్రాసు.

Price Annas 10 only.

AMRUTANJAN DEPOT.
MADRAS & BOMBAY.

మద్రాసు అందు సదరన్
మరాటా రైల్వే కంపెనీ, లిమిటెడ్
(ఇంగ్లాండులో ఇన్ కార్పొరేటు చేయబడినది.)

నోటీసు

1929 సం॥ జూన్ 1-వ తేదీనుండి, 1930 సం॥ మే నెల 31-వ తేదీవరకు అప్పుడప్పుడు వచ్చు 40 గాలనులు పట్టు ఖాళీకొయ్యసీపాలను కొనుటకు టెండర్లు, ఏజెంటు, మద్రాసు అండ్ సదరన్ మరాటా రైల్వే కంపెనీ, పార్కు, బొంబాయి, వారికి 1929 సం॥ మే నెల 16-వ తేదీలోపుగా సంపుకొన వచ్చును. టెండరు సీలుచేయబడిన కవర్లలో పంపవలెను. టెండరుమీద ఖాళీకొయ్యసీపాలని వ్రాయవలెను. యీ కవర్లు టెండరు ఫారముతోకూడ పంపబడును. టెండరుఫారమ్ కంట్రిబ్యూట్ ఆఫ్ ఫ్లోర్స్, యం. యస్. యం. రైల్వే కంపెనీ పెరంబూర్ మద్రాసు వారివద్ద, 1 చెల్లించిన పొందనగును. సదరుసాము వాపసివ్వబడదు. తదితరవివరములు అచ్చట కనుగొన వచ్చును. టెండరు ఫారములు వి. పి. గా పంపబడవు.

వ. సి. టర్నర్
కంట్రీబ్యూట్ ఆఫ్ ఫ్లోర్స్

హనుమాన్ సము

లోకప్రసిద్ధమైనది. దీని నమానమైనది వేరు లేదు. చర్మవాధులకు నంజీవికం టిది. ఎచ్చటను దొరుకును.

యస్. రంగనాథంశెట్టి అందు బ్రదర్స్ నెం 12, బందరు వీధి, మద్రాసు

దేవీభాగవతము

పండిత దాసు శ్రీరామకవిచే ఆంధ్రమున వ్రాయబడినది.
12 స్కంధములు, 12000 పద్యములు 800 పుటలు వెలరు. 5
వి. పి. ఖర్చులు 0-12-0 4 ప్రతులకు ఒక ప్రతి ఉచితము

VADE MECUM వేడి మెకం

ఇంగ్లీషుభాష నేర్చుకొనుటకు ఉపయుక్తమగు గ్రంథము వెలరు 0-8-0

పెరెండు గ్రంథములకును అందమైన అచ్చుపనులకు, టైండు, రబ్బరుప్రాంతాలు, సీళ్లు, ఎన్ గ్రేవింగు పనులకు ఈవిలాసమునకు వ్రాయుడు.

67

వాణిప్రసాదబెజవాడ